

Bielawa, dnia 31 maja 2023 r.

Biuro Rady Miejskiej
w/m

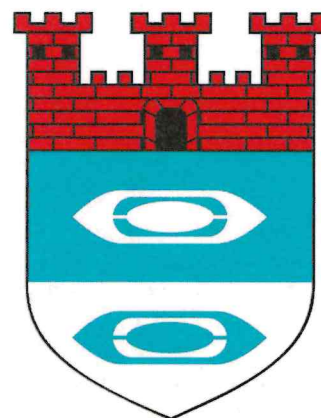
Zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w załączeniu przekazuję Raport o stanie Gminy Bielawa za 2022 r.

BURMISTRZ
Andrzej
dr Andrzej *Andrzej*

Raport o stanie Gminy Bielawa za 2022 r.

Urząd Miejski w Bielawie
Pl. Wolności 1
ul. Piastowska 1
58-260 Bielawa
powiat dzierzoniowski
województwo dolnośląskie
tel.: 74 833 42 55
fax: 74 833 58 38
<https://um.bielawa.pl>
e-mail: um@um.bielawa.pl

Opracowanie: Urząd Miejski w Bielawie
Fot.: <https://um.bielawa.pl> BIELAWA MIASTO

SPIS TREŚCI

01 Wstęp.....	5
02 Charakterystyka Gminy Bielawa.....	7
03 Burmistrz Miasta.....	9
04 Rada Miejska.....	10
05 Młodzieżowa Rada Miasta.....	11
06 Dokumenty strategiczne i programowe.....	12
06.1 Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa na lata 2014-2020.....	13
07 Gospodarka finansowa.....	15
08 Środki zewnętrzne.....	22
09 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.....	24
09.1 Inwestycje i działania.....	24
09.2 Realizacja programów.....	27
09.2.1 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terenie Gminy Bielawa na lata 2015-2032.....	27
09.2.2 Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Miasta Bielawa.....	27
09.2.3 Działania na rzecz Ochrony Środowiska dla Gminy Bielawa.....	28
09.2.4 Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2019-2023.....	30
09.2.5 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w roku 2022.....	32
10 Oświata i wychowanie.....	34
10.1 Przedszkola i żłobki.....	34
10.2 Szkoły.....	35
10.3 Stypendia i nagrody Burmistrza.....	35
10.4 Egzamin ósmoklasisty.....	36
10.5 Inwestycje i działania.....	36
10.6 Realizacja programów.....	41
10.6.1 Strategia Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022.....	41
10.7 Edukacyjna opieka wychowawcza.....	43
11 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....	44
12 Turystyka, sport i rekreacja.....	48
13 Ochrona zdrowia.....	52
13.1 Inwestycje i działania.....	52
13.2 Realizacja programów.....	53
13.2.1 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bielawie na rok 2022.....	53
14 Pomoc społeczna i rodzina.....	57

14.1 Inwestycje i działania.....	57
14.2 Rodzina.....	60
14.3 Realizacja programów.....	60
14.3.1 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023.....	60
14.3.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022.....	68
14.3.3 Wieloletni Program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”.....	69
14.3.4 Program Wspierania Rodzin na lata 2022-2024.....	69
14.3.5 Program „Korpus Wsparcia Seniorów – na rok 2022. Moduł II”.....	70
14.4 Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej.....	70
15 Gospodarka mieszkaniowa.....	72
15.1 Inwestycje i działania.....	72
15.2 Realizacja programów.....	75
15.2.1 Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Bielawa na lata 2019-2024...75	75
16 Transport i komunikacja.....	76
16.1 Inwestycje i działania.....	76
17 Planowanie przestrzenne.....	80
18 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.....	80
18.1 Ochotnicza Straż Pożarna.....	80
18.2 Straż Miejska.....	81
18.3 Komisariat Policji.....	82
18.4 Pomoc na rzecz uchodźców.....	83
19 Przedsiębiorczość.....	83
19.1 Inwestycje i działania.....	83
20 Działalność Urzędu.....	84
20.1 Wydatki inwestycyjne.....	84
20.2 Sprawy obywatelskie.....	84
20.3 Dostępność.....	85
20.4 Budżet obywatelski.....	85
20.5 Współpraca partnerska.....	86
20.6 Roczny Program Współpracy Gminy Bielawa z Organizacjami Pozarządowymi z 2022 r.....	86
21 Indeks tabel.....	88

01 Wstęp

Szanowni Radni i Mieszkańcy,

Najnowszy *Raport o stanie Gminy Bielawa za 2022 r.*, jaki Państwu przedkładam, jest podsumowaniem działalności samorządu w niełatwym 2022 r. To już piąty tego rodzaju dokument, przygotowany zgodnie z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Raport przedstawia efekty działań, a także nakłady finansowe związane z ich realizacją.

Jak w kilku zdaniach opisać rok 2022? Wydawało się, że pandemia i wojna w środku Europy w XXI wieku to sceny z filmu katastroficznego. Jednak ostatnie dwa lata pokazały, że mogą stać się rzeczywistością. Jeszcze jakiś czas temu trudno byłoby uwierzyć, że naszą spokojną codzienność zburzą takie wydarzenia, jak pandemia i przebiegająca tak blisko naszych granic wojna. Podobnie jak ubiegłe dwa lata, w 2022 r. również funkcjonowaliśmy w trudnych warunkach. Na sytuację Bielawy w 2022 r. wpływały nie tylko działania mieszkańców i władz samorządowych podtrzymujące i rozwijające dorobek minionych lat, ale także wcześniejsza pandemia COVID-19, liczne zmiany legislacyjne (zwłaszcza w zakresie podatków), a także krocząca inflacja.

W najważniejszych chwilach, z pełnym zrozumieniem podeszliśmy do zaistniałej sytuacji i okazaliśmy pomoc potrzebującym uchodźcom z Ukrainy. Jestem dumny, że pomimo trudności, zadania i cele wyznaczone na 2022 r. udało się zrealizować. Dziękuję Radzie Miejskiej za wsparcie i zrozumienie. Dziękuję także wszystkim osobom uczestniczącym w procesie zarządzania Gminą tj.: kadrze kierowniczej, pracownikom samorządowym, a także kierownictwu i pracownikom miejskich jednostek organizacyjnych, instytucji kultury, zależnych od Miasta spółek kapitałowych oraz związków i stowarzyszeń gmin. Dziękuję również wszystkim członkom organizacji pozarządowych oraz mieszkańcom aktywnie uczestniczącym w życiu Miasta. Specjalne podziękowania, w związku z kryzysem uchodźczym, kieruję w tym miejscu do wszystkich, którzy włączyli się w łańcuch pomocy i ludzkiej życzliwości. Dziękuję służbom, pracownikom branż, którzy wykonywali pracę na rzecz mieszkańców, dziękuję wolontariuszom niosącym bezinteresowną pomoc.

Drodzy Mieszkańcy, dziękuję przede wszystkim Wam, za społeczną mobilizację, dyscyplinę, gotowość wspierania innych. Na pewno są to doświadczenia, które mają na nas wpływ, które kształtują naszą społeczną rzeczywistość. Dlatego tak bardzo istotne jest, abyśmy w dobie konfliktu, który nie wiemy jak się potoczy, ani jak długo będzie trwał, nie tracili tej wrażliwości i nie dopuścili do sytuacji, w której znów zwyciężą podziały, kłótnie, różnice zdań.

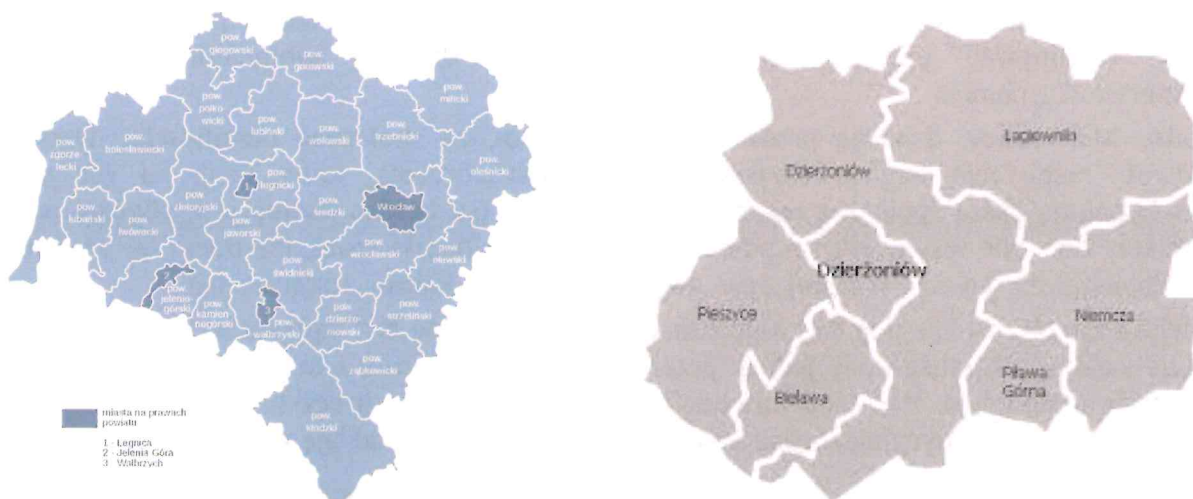
Rosyjska inwazja na Ukrainę bez wątpienia nie pozostała także bez wpływu na realizowane przez Gminę zadania. Staraliśmy się jednak przezwyciężyć te trudności i mam poczucie, że w wielu aspektach to się udało. Być może nie udało się spełnić wszystkich oczekiwań, ale bilans działań pozostaje dodatni. Tradycyjnie, ocenę mojej aktywności w 2022 r. oddaję w Państwa ręce.

02 Charakterystyka Gminy Bielawa

Bielawa to gmina zlokalizowana w południowo-zachodniej Polsce, w południowo wschodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie dzierzoniowskim. Od północnego-zachodu graniczy z Gminą Pieszycy, od północy z Miastem Dzierżoniów, od wschodu z Gminą Dzierżoniów, a od południowego-zachodu z Gminą Nowa Ruda w powiecie kłodzkim. Stolicę regionu – Wrocław – dzieli od Bielawy ok. 60 km. Bielawa znajduje się w zasięgu obsługi lotnisk cywilnych zlokalizowanych na terenie województwa dolnośląskiego oraz Republiki Czeskiej. W promieniu około 140 km i maksymalnym czasie dojazdu ok. 2 h, znajdują się dwa porty lotnicze o znaczeniu krajowym i międzynarodowym: Wrocław-Strachowice oraz Airport-Pardubice. Do autostrady A4 i do Wrocławia z Bielawy można dostać się drogą krajową nr 35 lub drogą wojewódzką nr 384, a następnie drogą krajową nr 8. W przeciwnym kierunku droga wojewódzka nr 384, a następnie nr 385 i 386 prowadzą do przejścia granicznego do Czech – Tłumaczów-Otovice. Pod względem komunikacyjnym strategiczne znaczenie dla Miasta posiada Obwodnica Bielawy, znajdująca się w ciągu w/w drogi wojewódzkiej i mająca ulec dalszej rozbudowie. W planach jest także budowa przebiegającej przez Bielawę Południowej Obwodnicy Dzierżoniowa, która ułatwi dojazd do Świdnicy, autostrady A4, Ząbkowic Śląskich i drogi krajowej nr 8. Od 2019 r. w Bielawie wznowiony został ruch pasażerski na linii kolejowej łączącej Bielawę z Wrocławiem poprzez m.in. Dzierżoniów i Świdnicę. Pasażerowie mogą skorzystać z dwóch przystanków dostępnych na terenie Miasta: stacji kolejowej Bielawa Zachodnia oraz przystanku kolejowego Bielawa Centralna. Planowana jest rozbudowa linii kolejowej, która prowadzić ma do bielawskiego Campingu „Sudety” i dalej do stacji Nowa Bielawa. W szerszej perspektywie linia ta może także prowadzić do Srebrnej Góry, a nawet do Czech.

Schemat 1. Położenie Gminy Bielawa – województwo dolnośląskie i powiat dzierzoniowski

Źródło: Plan Zarządzania Kryzysowego Gminy Bielawa

W 2022 r. Gminę Bielawa zamieszkiwało **27 340 mieszkańców**, czyli o 307 osób (1,11 %) mniej niż w 2021 r. Powierzchnia Gminy, w swoich administracyjnych granicach obejmuje powierzchnię 36,21 km². Bielawa to kraina ciszy, spokoju i malowniczych krajobrazów. Jako miasto budzi emocje zarówno wśród tych, którzy tu mieszkają, pracują lub uczą się, jak również wśród tych, którzy ją odwiedzają. Matka natura postanowiła połączyć tu dwa żywioły – góry i wodę. Miasto położone jest bowiem na wysokości od 280 do 345 m n.p.m., a jego podstawowym atutem jest usytuowanie u podnóża najstarszych gór Europy – Gór Sowich. Cztery główne szlaki turystyczne

przebiegają m.in. po 8 000 ha Parku Krajobrazowego Gór Sowich. Najwyższym szczytem Bielawy jest Kalenica (964 m n.p.m.). Na południe od centrum Miasta położona jest Góra Parkowa (455 m n.p.m.) z wieżą widokową. W granicach Gminy usytuowana jest też Łysa Góra (364 m n.p.m.), funkcjonująca w starszej nomenklaturze topograficznej także jako Strażnik – roztacza się stąd panorama Miasta z widokiem na Góry Sowie. Oprócz tego, w Bielawie znajduje się jeden z najpiękniej położonych w Polsce akwen wodny o powierzchni blisko 24 ha – Jezioro Bielawskie. Na terenie Jeziora zwrócić uwagę należy na m.in.: strzeżoną piaszczystą plażę, moło, wyspę, wypożyczalnię sprzętu wodnego, otwarty basen z wodnym placem zabaw i zjeżdżalnią, boiska do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki oraz siłownię plenerową czy piaszczysty plac zabaw. W pobliżu dostępna jest baza hotelowo-gastronomiczna. Bielawa to atrakcje wodne, ale także miejsce do aktywnego wypoczynku w Górach Sowich. Tutaj czeka blisko 500 km tras MTB, ścieżki piesze i do nordic walking. Góry Sowie to również raj dla biegaczy oraz narciarzy zjazdowych i biegowych. Będąc w Bielawie skorzystać można z traktu linowego i trasy kajakowej w Parku Miejskim oraz ze zdobycia wież widokowych – kościoła pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (101 m wysokości) oraz na Górze Parkowej. Atrakcje architektury oraz szlaki turystyczne, trasy biegowe, basen i wyciągi narciarskie w Górach Sowich stwarzają możliwość rodzinnego wypoczynku przez cały rok.

Bielawa ma aspiracje funkcjonowania jako **modelowe Miasto ekologiczne**, dlatego od wielu lat stawia na poszanowanie środowiska naturalnego oraz edukację ekologiczną. W praktyce oznacza to m.in. kształtowanie wśród mieszkańców poczucia odpowiedzialności za przyrodę, realizację kierunkowych i proekologicznych inwestycji oraz kształcenie ekologiczne na wszystkich poziomach miejskiej oświaty. Funkcjonują tu placówki edukacyjne o zasięgu ponadregionalnym takie, jak: Szkoła Leśna, Interaktywne Centrum Poszanowania Energii, Centrum Odnawialnych Źródeł Energii oraz Inkubator Technologiczny Efektywności Energetycznej w Budownictwie.

Bielawa posiada bogatą **ofertę inwestycyjną** w postaci dobrze przygotowanych terenów dla małych, średnich i dużych firm. To Miasto, które przyciąga do siebie inwestorów z różnych branż. Z jednej strony inwestują tu przedsiębiorstwa produkcyjne, a z drugiej Bielawą interesują się inwestorzy z branży turystycznej. Wszystko dlatego, że oprócz w pełni uzbrojonych terenów pod tradycyjną przedsiębiorczość, Miasto posiada tereny do rozwoju oferty turystycznej. Zachętą dla przedsiębiorców, którzy chcieliby zainwestować w Bielawie i utworzyć nowe miejsca pracy, jest m.in. Podstrefa Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest-Park” oraz Bielawski Park Przemysłowy. Gmina posiada również ofertę w postaci Bielawskiego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz Dolnośląskiego Inkubatora Art Przedsiębiorczości. Ponadto w 2022 r. rozpoczęły się prace w budynku administracyjnym po byłych zakładach włókienniczych „Bielbaw”. Powstanie tam Inkubator Przedsiębiorczości ICT, który będzie uzupełnieniem działalności Dolnośląskiego Inkubatora Art-Przedsiębiorczości, mieszczącego się w 2 sąsiadujących budynkach.

03 Burmistrz Miasta

Burmistrz Miasta jest organem wykonawczym, którego kadencja trwa 5 lat. Wykonuje uchwały Rady Miejskiej i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Burmistrza należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu.

Funkcję Burmistrza Miasta Bielawa sprawuje od dnia 21 listopada 2018 r. dr Andrzej Hordyj.

Burmistrz kieruje Urzędem Miejskim zapewniając mu warunki do sprawnej pracy oraz prawidłowego funkcjonowania. Urząd Miejski wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na Gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, zadań publicznych powierzonych Gminie w drodze zawartych porozumień.

W skład Najwyższego Kierownictwa Urzędu Miejskiego w Bielawie w 2022 r. wchodziło 4 członków:

- Burmistrz Miasta Bielawa – Andrzej Hordyj,
- I Zastępca Burmistrza Miasta Bielawa – Aleksander Siódmak,
- Skarbnik Miasta Bielawa – Izabela Niemczyk,
- Sekretarz Miasta Bielawa – Aleksandra Szewczyk.

Burmistrz Miasta Bielawa w 2022 r. wydał 308 zarządzeń, których wykaz dostępny jest pod adresem internetowym: <https://bielawa.finn.bipkod/18936140>.

Burmistrz nadzoruje zadania realizowane przez podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne tj.:

- Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Miejski Zarząd Placówek Oświaty,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Straż Miejska,
- Zespół Ośrodków Wsparcia,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- szkoły, przedszkola i żłobki: Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi, Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima, Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków, Przedszkole Publiczne nr 3, Przedszkole Publiczne nr 4, Żłobek Publiczny, Żłobek Publiczny nr 2.

04 Rada Miejska

Rada Miejska jest organem stanowiącym i kontrolnym Gminy. W ramach swoich kompetencji kontroluje bieżącą działalność Burmistrza oraz gminnych jednostek organizacyjnych. Organizację wewnętrzną, tryb pracy rady i jej organów określa statut gminy.

Rada Miejska Bielawy liczy 21 radnych:

1. Ryszard Dźwiniel – Przewodniczący Rady Miejskiej,	10. Tomasz Jazowski – Radny,
2. Jarosław Florczak – Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej,	11. Władysław Krocak – Radny,
3. Leszek Staszewski – Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej,	12. Rafał Kuśmerek – Radny,
4. Dagmara Aleksandrowicz – Radna,	13. Piotr Łyżwa – Radny,
5. Magdalena Czapla – Radna,	14. Krzysztof Molasy – Radny,
6. Zbigniew Dragan – Radny,	15. Krzysztof Możejko – Radny,
7. Alicja Dźwiniel – Radna,	16. Barbara Pachura – Radna,
8. Łukasz Fedorowicz – Radny,	17. Marcin Rak – Radny,
9. Rafał Januszkiewicz – Radny,	18. Sebastian Runowicz – Radny,
	19. Beata Saj – Radna,
	20. Tomasz Tkacz – Radny,
	21. Tomasz Wojciechowski – Radny.

W 2022 r. Rada Miejska Bielawy obradowała na 16 posiedzeniach. W sprawach należących do jej kompetencji podjęła łącznie 135 uchwał. Obrady Rady Miejskiej Bielawy były transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, a nagrania dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem https://esesja.tv/transmisje_z_obrad/690/rada-miejska-w-bielawie.htm.

W Radzie Miejskiej funkcjonuje 6 stałych komisji, które w 2022 r. odbyły 90 posiedzeń/kontroli:

1. Komisja Budżetu i Finansów,
2. Komisja Planowania i Rozwoju Gospodarczego,
3. Komisja Oświaty, Spraw Społecznych i Zdrowia,
4. Komisja Promocji Miasta i Współpracy Europejskiej,
5. Komisja Rewizyjna,
6. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

W 2022 r. Radni złożyli 18 zapytań/interpelacji/wniosków do Burmistrza, których rejestr dostępny jest w wewnętrznym systemie obiegu dokumentów. Wykaz uchwał Rady Miejskiej Bielawy, podjętych w 2022 r. wraz ze stanem realizacji dostępny jest pod adresem internetowym: <https://bielawa.finn.bipkod/15579340>.

05 Młodzieżowa Rada Miasta

Młodzieżowa Rada Miasta tworzona jest przez grupę młodych ludzi, którzy zostali wybrani przez swoich rówieśników w demokratycznych wyborach według zasad ujętych w statucie Młodzieżowej Rady Miasta oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Pełni rolę reprezentacji młodzieży na poziomie lokalnym i ma na celu uwrażliwianie władz samorządowych na potrzeby młodych mieszkańców oraz wyrażanie opinii o działaniach organów samorządu terytorialnego w zakresie dotyczącym młodzieży. Młodzieżowa Rada Miasta Bielawa została reaktywowana po kilku latach przerwy w 2019 r.

W skład Młodzieżowej Rady Miasta Bielawa wchodzi 21 Radnych, którzy zostali wybrani spośród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych:

1. Katarzyna Furcoń – Przewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta,
2. Amelia Ubych – Wiceprzewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta,
3. Julia Land – Wiceprzewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta,
4. Wiktoria Gawrycka – Sekretarz Młodzieżowej Rady Miasta,
5. Lara Rola – Radna,
6. Igor Łakomski – Radny,
7. Oliwia Bitniok – Radna,
8. Patrycja Onyszko – Radna,
9. Martyna Sznajder – Radna,
10. Oliwier Wilk – Radny,
11. Aleksandra Witkowska – Radna,
12. Igor Ferster – Radny,
13. Filip Graczyk – Radny,
14. Jakub Bednarz – Radny,
15. Peter Houston – Radny,
16. Kacper Kaczorowski – Radny,
17. Alan Leśkiewicz – Radny,
18. Martin Stolarski – Radny,
19. Patryk Wiśniewski – Radny,
20. Oliwia Aftanas – Radna,
21. Wanesa Chryplewicz – Radna.

06 Dokumenty strategiczne i programowe

W 2022 r. na terenie Gminy Bielawa obowiązywały następujące dokumenty strategiczne i programowe:

Tabela 1. Wykaz dokumentów strategicznych i programowych obowiązujących na terenie Gminy Bielawa w 2022 r.

Nazwa dokumentu	Uchwała przyjmująca
Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa na lata 2014-2020	Uchwała Nr XLVII/458/14 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 stycznia 2014 r.
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terenie Gminy Bielawa na lata 2015-2032	Uchwała Nr 15/122/15 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 października 2015 r.
Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Miasta Bielawa	Uchwała Nr 17/159/15 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 grudnia 2015 r. (aktualizacja styczeń 2023 r.)
Strategia Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022	Uchwała Nr 43/387/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 października 2017 r.
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022	Uchwała Nr 44/404/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 listopada 2017 r.
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Bielawa na lata 2019-2024	Uchwała Nr XVI/148/2019 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 października 2019 r.
Wieloletni Program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”	Przyznano na podstawie „Wieloletniego rządowego programu posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”
Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2022-2025	Uchwała Nr LIV/493/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 marca 2022 r.
Roczny Program Współpracy Gminy Bielawa z Organizacjami Pozarządowymi z 2022 r.	Uchwała XLVII/428/2021 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 listopada 2021 r.
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023	Uchwała Nr XXIV/313/2020 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 grudnia 2020 r.
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bielawie na rok 2022	Uchwała Nr L/452/2021 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 grudnia 2021 r.
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w roku 2022	Uchwała Nr LIV/484/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 marca 2022 r.
Program wspierania Rodziny na lata 2022-2024	Uchwała Nr L/454/2021 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 grudnia 2021 r.
Program „Korpus Wsparcia Seniorów” – na rok 2022	Uchwała Nr LIV/490/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 marca 2022 r.

06.1 Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa na lata 2014-2020

Działania realizowane przez Gminę Bielawa w 2022 r. również były zbieżne z wciąż z obowiązującą Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa na lata 2014-2020. Poniżej wymieniono najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane zgodnie z przyjętymi celami strategicznymi. Ich uszczegółowienie znajduje się w kolejnych częściach niniejszego Raportu.

Tabela 2. Realizacja Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa na lata 2014-2020

Cele strategiczne	Zrealizowane działania
Cel strategiczny 1: Przedsiębiorczość i rozwój gospodarczy jako alternatywa dla Bielawy po upadku przemysłu włókienniczego	<ul style="list-style-type: none"> • działalność Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest-Park”, Bielawskiego Parku Przemysłowego oraz dwóch Inkubatorów Przedsiębiorczości oraz prowadzenie prac związanych z utworzeniem Dolnośląskiego Inkubatora Przedsiębiorczości ICT.
Cel strategiczny 2: Bielawa jako produkt turystyczny	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie kompleksowej koncepcji rewitalizacji kompleksu sportowego OSiR zlokalizowanego przy ul. Sportowej w Bielawie; • zakup sprzętu sportowo-turystycznego – zakup katamaranów do wypożyczalni;
Cel strategiczny 3: Ekologia jako element budowania przewagi konkurencyjnej Bielawy	<ul style="list-style-type: none"> • termomodernizacja Przedszkola Publicznego nr 3 w Bielawie; • ograniczenie niskiej emisji poprzez zmianę systemu ogrzewania lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych (wymiana źródeł ciepła); • energooszczędne oświetlenie uliczne; • dbałość o estetykę krajobrazu miejskiego (m.in. usunięcie dzikich wysypisk śmieci, zakup kwiatów, koszy na śmieci); • opieka nad bezdomnymi zwierzętami (m.in. dokarmianie i opieka nad wolno żyjącymi kotami, opłacanie schroniska dla zwierząt); • kampania informacyjno-edukacyjna w zakresie ekologii.
Cel strategiczny 4: Kultura jako nowy potencjał zrównoważonego rozwoju Bielawy	<ul style="list-style-type: none"> • wzbogacenie atrakcyjności i dostępności bielawskiej instytucji kultury – Miejska Biblioteka (powiększenie księgozbiorów oraz zakup e-booków, audiobooków i synchrobooków); • organizacja licznych wydarzeń o charakterze kulturalno-rozrywkowym (m.in. koncerty, występy kabaretowe, seanse kina plenerowego, obchody uroczystości państwowych).
Cel strategiczny 5: Innowacyjność i technologie teleinformatyczne szansą trwałego postępu cywilizacyjnego Bielawy	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych; • wsparcie bielawskich rodzin popegeerowskich z dziećmi w zakresie dostępu do sprzętu komputerowego; • modernizacja byłego Zakładowego Ośrodka Obliczeniowego ZPB „Bielbaw” S. A. na potrzeby utworzenia Dolnośląskiego Inkubatora Przedsiębiorczości ICT; • działalność Dolnośląskiego Inkubatora Art-Przedsiębiorczości;
Cel strategiczny 6: Rewitalizacja zdegradowanych części Bielawy, położonych na obszarach funkcjonalnie powiązanych ze zlikwidowanymi zakładami włókienniczymi	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie prac związanych z utworzeniem Dolnośląskiego Inkubatora Przedsiębiorczości ICT;
Cel strategiczny 7: Kompletny system placówek oświatowych oraz budownictwo mieszkaniowe jako oferta Bielawy dla ludzi młodych oraz rodzin z dziećmi	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie oferty inwestycyjnej, przeznaczonej pod zabudowę jednorodzinną i wielorodzinną; • budowa budynku wielorodzinnego zasobu TBS; • liczne inicjatywy bielawskich placówek oświatowych (żłobków, przedszkoli i szkół podstawowych) służące edukacji, wychowaniu i rozwojowi podopiecznych i uczniów;

<p>Cel strategiczny 8: Bielawa miastem opiekuńczym, przyjaznym osobom starszym i niepełnosprawnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działalność Zespołu Ośrodków Wsparcia obejmujący: Środowiskowy Dom Samopomocy z filią w Bielawie oraz Dzienny Dom Senior+, Klub Senior+; • uzyskanie dotacji oraz utworzenie Programu „Opieka wytchnieniowa”; • profilaktyka i ochrona zdrowia w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym, narkomanii i przemocy w rodzinie (m.in. zajęcia i warsztaty uświadamiające, obozy sportowo-wypoczynkowe z profilaktyką uzależnień, programy profilaktyczne); • dostęp do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych (m.in. działalność Klubu Abstynenta FENIKS, hostel dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, współpraca z NZOZ „EURO MEDICA” w zakresie realizacji dedykowanego programu); • udział w szkoleniach zwiększających kompetencje pracowników zajmujących się z ramienia Gminy pomocą osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej; • dofinansowanie wyżywienia dla dzieci w szkołach oraz pomocy w formie pieniężnej na zakup artykułów żywnościowych dla potrzebujących rodzin; • aktywna działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie, w tym punktu konsultacyjnego dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie; • czynna działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie; • działalność domów pomocy społecznej; • działalność stowarzyszenia Bielawski Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Gminnej Rady Seniorów.
<p>Cel strategiczny 9: Sport jako alternatywa spędzania wolnego czasu oraz kształtowania zdrowych postaw wśród mieszkańców Bielawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • modernizacja wieży widokowej na Kalenicy; • organizacja wydarzeń sportowych (m.in. turniej zapaśniczy, piłki nożnej i siatkowej, regaty, Bike Maraton, Bielawa Cross Triathlon, Bielawska Akademia Biegania); • modernizacja infrastruktury rekreacyjnej OSiR.
<p>Cel strategiczny 10: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej jako niezbędny element rozwoju Bielawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • modernizacja, budowa i rozbudowa dróg gminnych, ciągów komunikacyjnych; • termomodernizacja bielawskiego zasobu mieszkaniowego.
<p>Cel strategiczny 11: Organizacje pozarządowe gwarantem dialogu i współpracy na rzecz lokalnej społeczności Bielawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • finansowe i poza finansowe wsparcie organizacji pozarządowych; • współudział w Jarmarku Bożonarodzeniowym oraz Wielkanocnym; • udział w tworzeniu Rocznej Programu Współpracy Gminy Bielawa z Organizacjami Pozarządowymi w 2023 r.

07 Gospodarka finansowa

Budżet Gminy Bielawa jest najistotniejszym narzędziem jej zarządzania oraz wyznacznikiem nie tylko bieżącej polityki, ale także strategią działania na przyszłość. Jest on uchwalany na rok kalendarzowy w formie uchwały budżetowej przez Radę Miejską. Plan gospodarki budżetowej na 2022 r. został przyjęty **Uchwałą Nr L/442/2021** Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 grudnia 2021 r. Ze szczegółowym zakresem polityki finansowej prowadzonej przez Gminę można zapoznać się poprzez informacje udostępnione na stronie internetowej: <https://bielawa.finn.pl/bipkod/15823972>. W 2022 r. Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Bielawa za rok 2021 oraz Raport o stanie Gminy Bielawa za 2021 r. zostały przyjęte przez Radę Miejską Bielawy oraz Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu bez zastrzeżeń, co oznacza pozytywną opinię tych podmiotów w zakresie polityki finansowej Gminy. Burmistrz Miasta na sesji Rady Miejskiej w dniu 29 czerwca 2022 r. otrzymał absolutorium, co jest dowodem pozytywnej oceny efektów działalności organu wykonawczego, przez organ uchwałodawczy.

Plan dochodów według uchwały wynosił 143 208 259,00 zł, a plan wydatków 155 678 980,00 zł. Założono wystąpienie deficytu budżetu na poziomie 12 470 721,00 zł i jego sfinansowanie przychodami. Przychody, które miały pochodzić ze sprzedaży papierów wartościowych, ustalono na poziomie 15 959 656,00 zł. Z kolei rozchody w przyjętej kwocie 3 488 935,00 zł miały być przeznaczone na wykup papierów wartościowych oraz spłatę otrzymanych pożyczek i kredytów.

Zmiany w budżecie w trakcie omawianego roku wprowadzone zostały 15 Uchwałami Rady Miejskiej oraz 18 Zarządzeniami Burmistrza. Plan budżetu Gminy na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił:

- po stronie dochodów w wysokości **188 243 018,00 zł**
- po stronie wydatków w wysokości **216 865 685,00 zł**.

Na dzień 31 grudnia 2022 r., na skutek wprowadzonych zmian, planowana różnica między dochodami a wydatkami wzrosła do (-) **28 622 667,00 zł**. W zakresie planu przychodów i rozchodów również nastąpiły zmiany. Ich efektem było zwiększenie przychodów do poziomu **31 878 033 zł** oraz nieznaczne zmniejszenie rozchodów do wartości **3 255 366 zł**.

Tabela 3. Zestawienie zmian w planie dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów w 2022 r.

Treść	Plan wg Uchwały Budżetowej na 2022 r.	Plan po zmianach na 2022 r.	Wykonanie	Procent wykonania
Dochody	143 208 259,00	188 243 018,00	173 984 695,15	92,43 %
Przychody	15 959 656,00	31 878 033,00	33 346 040,83	104,61 %
Wydatki	155 678 980,00	216 865 685,00	196 996 058,02	90,84 %
Rozchody	3 488 935,00	3 255 366,00	3 277 166,00	100,67 %
Deficyt	12 470 721,00	28 622 667,00	23 011 362,87	80,4 %

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Bielawa za 2022 r.

Wykonanie planu dochodów i wydatków na dzień 31 grudnia 2022 r. prezentuje powyższa tabela i ma się następująco: dochody ogółem zrealizowano w 92,43 % (tj. na kwotę 173 984 695,15 zł), a wydatki ogółem zrealizowano na poziomie 90,84 % (tj. na kwotę 196 996 058,02 zł). W omawianym 2022 r. (inaczej niż w ubiegłym), wystąpił deficyt w wysokości 23 011 362,87 zł. Wykonano 104,61 % planu zakładanych przychodów, osiągając ich poziom w kwocie 33 346 040,83 zł. Wykonanie wyższych rozchodów w 2022 r. wynika z niezawinionego i niecelowego błędu pracownika i wynosi 0,67 % więcej niż planowano.

Tabela 4. Wykonanie budżetu Gminy w zestawieniu ogólnym za 2022 r.

Treść	Plan po zmianach na 2022 r.	Wykonanie za 2022 r.	% wykonania
Dochody	188 243 018,00	173 984 695,15	92,43 %
Wydatki	216 865 685,00	196 996 058,02	90,84 %
Wynik	-28 622 667,00	-23 011 362,87	80,39 %
Przychody	31 878 033,00	33 346 040,83	104,61 %
Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	5 363 773,00	17 993 926,37	335,467 %
Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym	349 912,00	349 911,46	100 %
Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych	17 062 145,00	5 900 000,00	34,58 %
Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach	9 102 203,00	9 102 203,00	100 %
Rozchody	3 255 366,00	3 277 166,00	100,67 %
Wykup innych papierów wartościowych	3 000 000,00	3 000 000,00	100 %
Spłata otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	255 366,00	277 166,00	108,54 %

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Bielawa za 2022 r.

Relatywnie wysoki udział w generowaniu dochodów ogółem mają takie obszary jak: Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych (...), Gospodarka mieszkaniowa, Administracja. Znacznąwyżkę dochodów (pow. 10 %) w stosunku do planu uzyskano w ramach działań takich, jak: Wymiar sprawiedliwości (133,33 %) oraz Działalność usługowa (128,52 %). Istotne niedobory pod względem planowanych dochodów wystąpiły w działach: Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (7,95 %), Przetwórstwo przemysłowe (14,66 %) oraz Edukacyjna opieka wychowawcza (49,23 %). Gmina Bielawa nie przewyższyła planowanych wydatków w żadnym z finansowych działów. Uzyskała znaczne oszczędności (pow. 10 %) w obszarach takich, jak: Różne rozliczenia, Kultura fizyczna, Obsługa długu publicznego, Ochrona zdrowia, Edukacyjna opieka wychowawcza, Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa oraz Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

Tabela 5. Wykonanie budżetu Gminy wg działów klasyfikacji budżetowej za 2022 r.

Dział	Nazwa	Dochody			Wydatki		
		Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie	
		kwota	kwota	%	kwota	kwota	%
010	Rolnictwo i łowiectwo	72 414	71 962,52	99,38 %	123 616	120 784,92	97,71 %
150	Przetwórstwo przemysłowe	10 084 104	1 478 760,23	14,66 %	15 876 052	15 847 288,63	99,82 %
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w				700 000	700 000,00	100 %

	energię elektryczną, gaz i wodę						
600	Transport i łączność	17 314 441	15 595 981,10	90,07 %	31 048 549	28 643 278,96	92,25 %
630	Turystyka				397 591	397 590,23	100 %
700	Gospodarka mieszkaniowa	23 257 516	23 809 730,71	102,37 %	19 830 092	18 848 248,73	95,05 %
710	Działalność usługowa	313 161	402 475,38	128,52 %	477 735	430 067,14	90,02 %
750	Administracja publiczna	1 505 575	1 598 346,02	106,16 %	14 214 891	12 936 770,14	91,01 %
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	6 081	6 051,66	99,52 %	6 081	6 051,66	99,52 %
752	Obrona narodowa	400	400,00	100 %	400	400,00	100 %
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 619 008	2 603 065,39	99,39 %	4 183 539	3 677 244,09	87,90 %
755	Wymiar sprawiedliwości	1 800	2 400,00	133,33 %			
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	42 284 463	42 369 837,10	100,20 %			
757	Obsługa długu publicznego				2 839 327	2 118 387,01	74,61 %
758	Różne rozliczenia	40 749 551	40 723 245,07	99,94 %	127 706	18 713,77	14,65 %
801	Oświata i wychowanie	2 942 960	2 466 066,40	83,80 %	43 296 596	40 397 930,65	93,31 %
851	Ochrona zdrowia	18 984	18 983,29	100 %	1 144 659	872 115,14	76,19 %
852	Pomoc społeczna	7 030 772	6 767 609,59	96,26 %	13 241 076	12 791 690,91	96,61 %
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	13 815 852	13 322 859,74	96,43 %	13 815 852	13 185 159,74	95,44 %
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	62 395	30 718,10	49,23 %	231 037	193 447,35	83,73 %
855	Rodzina	22 160 050	21 829 888,40	98,51 %	26 189 048	25 613 731,46	97,80 %
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 282 761	260 915,72	7,95 %	12 520 159	11 123 707,53	88,85 %

921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0	353,23		2 924 600	2 912 428,16	99,58 %
926	Kultura fizyczna	720 730	625 045,50	86,72 %	13 677 079	6 161 021,80	45,05 %
OGÓLEM		188 243 018	173 984 695,15	92,43 %	216 865 685	196 996 058,02	90,84 %

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Bielawa za 2022 r.

W 2022 r. w Gminie Bielawa spośród źródeł dochodów największe znaczenie miały dochody własne (41,18 %). Dotacje stanowiły 35,84 % dochodów ogółem, a subwencje 22,98 %. Dochody własne zrealizowano w 97,03 %, dotacje w 83,80 %, a subwencje w 99,98 %. Zdecydowanie większy udział w dochodach ogółem miały dochody bieżące (90,28 %) niż dochody majątkowe (9,72 %). Poziom realizacji dochodów bieżących stanowi 97,15 %, a majątkowych 63,69 %, co w porównaniu z ubiegłym rokiem uznać należy jako spadek.

Tabela 6. Realizacja dochodów Gminy wg źródeł i rodzaju za 2022 r.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie za 2022 r.	% wykonania	% dochodów ogółem
Dochody własne	73 841 181	71 648 783,64	97,03 %	41,18 %
Dotacje	74 417 682	62 360 461,51	83,80 %	35,84 %
Subwencje z budżetu państwa	39 984 155	39 975 450,00	99,98 %	22,98 %
Dochody bieżące	161 682 916	157 068 906,96	97,15 %	90,28 %
Dochody majątkowe	26 560 102	16 915 788,19	63,69 %	9,72 %

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Bielawa za 2022 r.

W 2022 r. w Gminie Bielawa w połowie przypadków (18/36) poziom realizacji dochodów był wyższy niż plan, co można określić jako wysoce zadowalający. Istotne odchylenia od planu występowały jedynie w obszarach, które niezwykle trudno przewidzieć (np. grzywny, mandaty i kary, pozostałe dochody czy wpływy z różnych opłat).

Tabela 7. Kategorie dochodów własnych w 2022 r.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	26 683 050	26 683 049,40	100 %
podatek od nieruchomości	12 080 000	11 992 959,24	99,28 %
podatek rolny	213 000	218 681,11	102,67 %
podatek leśny	51 230	53 012,95	103,48 %
podatek od środków transportowych	251 000	248 155,98	98,87 %
podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	39 874	87 754,55	220,08 %
podatek od spadków i darowizn	160 000	167 114,67	104,45 %
opłata od posiadania psów	17 000	19 849,70	116,76 %
wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	575 000	649 312,44	112,92 %
wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebność	86 000	92 385,31	107,42 %

wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	310 117	366 387,52	118,14 %
podatek od czynności cywilnoprawnych	1 305 625	1 305 018,10	99,95 %
wpływy z opłaty skarbowej	76 000	94 134,00	123,86 %
wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	416 799	506 611,17	121,55 %
dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	91 727	107 934,60	117,67 %
wpływy z opłaty targowej	280 000	266 970,00	95,35 %
odsetki	340 570	371 388,41	109,05 %
dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	10 594 068	9 639 257,25	90,99 %
wpływy z usług i różnych dochodów	8 162 831	5 749 335,21	70,43 %
grzywny, mandaty i kary	48 001	22 708,06	47,31 %
wpływy z różnych opłat	1 226 740	892 687,96	72,77 %
wpływy z opłat za koncesje licencje	772	1 289,00	166,97 %
wpływy z opłaty produktowej	1	2,04	204 %
opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego i wyżywienia z zakresu wychowania przedszkolnego	547 600	487 355,96	89 %
wpływy od rodziców z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	1 000	1 039,95	104 %
wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	124 670	130 438,49	104,63 %
wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	57 020	56 793,64	99,60 %
wpływy z opłaty prolongacyjnej	5 687	6 555,00	115,26 %
wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	264 562	264 561,57	100 %
pozostałe dochody	240 830	175 204,79	72,75 %
wpływy do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej	0	1 465,05	
wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	9 295 900	10 558 404,04	113,58 %
wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności	150 000	139 490,06	92,99 %
wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	85 950	85 950,00	100 %
wpływy ze zbycia praw majątkowych	0	146 970,00	

wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności, dotyczące dochodów majątkowych	9	8,42	93,56 %
wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	58 548	58 548,00	100 %

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Bielawa za 2022 r.

Wydatki ogółem zrealizowano na poziomie 90,84 %, tj. na kwotę 196 996 058,02 zł, w tym wydatki bieżące w 94,20 %, tj. 154 291 913,42 zł, a wydatki majątkowe w 80,46 %, tj. 42 704 144,60 zł. Wydatki bieżące stanowiły 78,32 % wydatków ogółem, natomiast udział wydatków majątkowych sięgnął 21,68 %. Wykonane wydatki inwestycyjne stanowiły 20,43 % wydatków ogółem, co jest odzwierciedleniem znaczących nakładów poniesionych na rozwój Gminy.

Tabela 8. Realizacja wydatków Gminy wg rodzaju w 2022 r.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania	% wydatków ogółem
Wydatki ogółem	216 865 685	196 996 058,02	90,84 %	
Wydatki bieżące	163 793 069	154 291 913,42	94,20 %	78,32 %
Wydatki majątkowe	53 072 616	42 704 144,60	80,46 %	21,68 %
wydatki na zakup udziałów	2 631 600	2 631 600,00	100 %	1,34 %
wydatki inwestycyjne	50 441 016	40 072 544,60	79,12 %	20,34 %

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Bielawa za 2022 r.

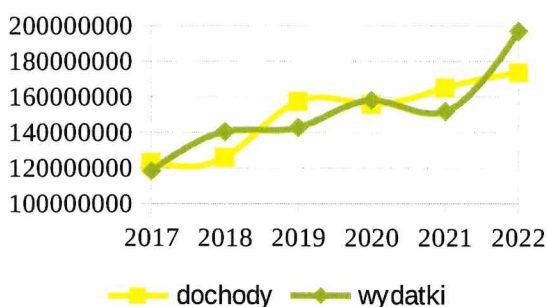
Analizując zmiany dochodów i wydatków Gminy w czasie, zaobserwować można wzrostowy trend obu kategorii, przy czym dynamika wydatków jest nieco większa, niż dochodów. Dochody Gminy osiągnęły poziom wyższy, ale wydatki także osiągnęły swój rekordowy poziom.

Na koniec roku sprawozdawczego wystąpiły **zobowiązania w łącznej kwocie 3 585 673,56 zł** w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- Transport i łączność – 411 162,83 zł;
- Gospodarka mieszkaniowa – 13 827,30 zł;
- Administracja publiczna – 712 193,01 zł;
- Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 55 664,56 zł;
- Oświata i wychowanie – 1 746 750,97 zł;
- Ochrona zdrowia – 151,30 zł;
- Pomoc społeczna – 309 411,20 zł;
- Rodzina – 336 182,20 zł;
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 330,19 zł.

Zobowiązania zostały sfinansowane w 2023 r.

Wykres 1. Dynamika dochodów i wydatków Gminy w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Bielawa za 2022 r.

Do dnia 31 grudnia 2022 r. Gmina Bielawa wyemitowała na realizację zadań inwestycyjnych obligacje komunalne o łącznej wartości **40 500 000,00 zł**, a w 2022 r. wyemitowała obligacje o łącznej wartości **5 900 000,00 zł**. Gmina wykupiła obligacje serii A 11 o wartości **1 500 000,00 zł** oraz serii B 11 o wartości **1 500 000,00 zł**.

Poniższa tabela przedstawia wykaz aktywnych pożyczek oraz kredytów udzielonych Gminie o łącznej wartości: **2 299 331,20 zł**. łączny kapitał pozostały do spłaty wynosi **753 814,13 zł**.

Tabela 9. Wykaz aktywnych pożyczek wraz z kwotą pozostałą do spłaty na dzień 31 grudnia 2022 r.

Pożyczkodawca	Całkowita kwota pożyczki	Kwota pozostała do spłaty	% kapitału pozostającego do spłaty
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	916 757,74	16 750,00	1,83 %
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	108 000,00	45 840,00	42,44 %
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	361 276,00	226 336,00	62,65 %
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	187 222,67	126 266,67	67,44 %
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	260 843,36	249 553,36	95,67 %
Kredytodawca	Całkowita kwota kredytu	Kwota pozostała do spłaty	% kapitału pozostającego do spłaty
Bank Ochrony Środowiska	465 231,43	89 068,10	19,14 %

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Bielawa za 2022 r.

08 Środki zewnętrzne

Od początku obecnej kadencji bielawskiego samorządu dużo uwagi poświęcono opracowaniu wniosków aplikacyjnych do programów pomocowych zarówno krajowych, jak i Unii Europejskiej. Z jednej strony była to aktywność pracowników Urzędu Miejskiego i jednostek organizacyjnych Gminy, którzy przygotowywali projekty, a z drugiej intensywna praca radnych, którzy uczestniczyli zarówno w sesjach zwyczajnych Rady Miejskiej, jak i zwołanych w trybie nadzwyczajnym, głównie w związku z wnioskami o dotacje. W efekcie, w 2022 r., Gminie Bielawa udało się pozyskać aż 25 468 153,02 zł. Dzięki zdobytym dotacjom zapewniono finansowanie dla 29 projektów o łącznej wartości **30 384 700,14 zł**.

Tabela 10. Wykaz środków zewnętrznych pozyskanych przez Gminę w 2022r.

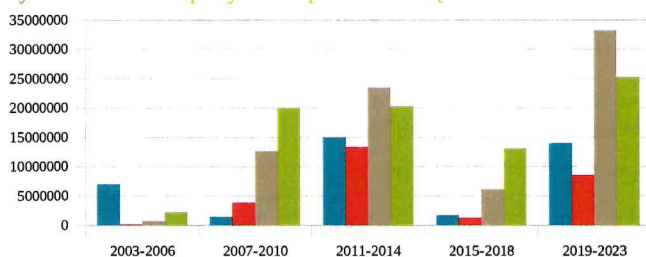
Nazwa zadania	Nazwa Programu	Wartość projektu	Pozyskane środki	% dofinansowania
Roboty publiczne w Urzędzie Miejskim w Bielawie	Fundusz Pracy	155 206,44	113 439,92	73,1 %
Termomodernizacja Przedszkola Publicznego nr 3 w Bielawie	RPO WD 2014 – 2020	1 698 942,78	1 516 648,86	77,6 %
Wsparcie bielawskich rodzin popegeerowskich z dziećmi w zakresie dostępu do sprzętu komputerowego oraz dostępu do internetu	Program Operacyjny Polska Cyfrowa	113 500,00	113 500,00	100 %
I etap przebudowy ul. S. Żeromskiego (od Ronda im. Włókniarzy do ul. Hotelowej) oraz ul. Przedwiośnie	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	1 988 504,00	999 252,00	50,3 %
Wzbogacenie księgozbioru w bielawskich placówkach oświatowych	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025	23 600,00	18 880,00	80 %
Roboty publiczne w Żłobku Publicznym nr 2 w Bielawie	Fundusz Pracy	58 202,42	42 539,97	73,1 %
Utrzymanie Dziennego Domu „Senior+”	"Senior+"	388 800,00	311 040,00	80 %
Utrzymanie Klubu „Senior+”	"Senior+"	109 350,00	87 480,00	80 %
Modernizacja 2 lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym przy ul. Leśnej 3 w Bielawie	Premia modernizacyjna BGK	167 186,95	133 749,56	80 %
Liderzy Bielawskiej Kuźni Talentów w SP 10 w Bielawie	PO WER	139 472,00	139 472,00	100 %
Termomodernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Pocztowej 8 – 8A w Bielawie	Premia modernizacyjna BOŚ	857 702,82	398 883,59	46 %
Realizacja zadań w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania na terenie Gminy Bielawa	Budżet Państwa	1 247 862,00	707 981,00	56,7 %
Umiem pływać 2022 – edycja I	Budżet państwa	13 000,00	13 000,00	100 %
Płynę dalej – edycja I	Budżet państwa	20 000,00	20 000,00	100 %
Budowa parkingu przy Parku Miejskim w Bielawie	Dolnośląski Fundusz Pomocy	860 000,00	150 000,00	17,4 %

	Rozwojowej 2022			
Budowa Centrum Turystyki Aktywnej w Gminie Bielawa – etap III	Polski Ład	11 000 000,00	9 900 000,00	90 %
Bielawska Dziesiątka w Europie	ERASMUS+	145 231,00	145 231,00	100 %
Termomodernizacja bielawskiego zasobu mieszkaniowego	WFOŚiGW	303 470,17	111 620,00	36,8 %
Modernizacja koryta potoku Bielawica	Budżet Państwa	70 000,00	50 000,00	71,4 %
Ustawienie masztu z polską flagą na terenie Campingu "Sudety"	Pod biało-czerwoną	8 000,00	8 000,00	100 %
Budowa Centrum Turystyki Aktywnej w Gminie Bielawa – etap IV	Polski Ład – PGR	2 221 444,45	1 999 300,00	90 %
Zakup aktywnych tablic dla SP 4 i SP 10	Aktywna tablica 2022	78 750,00	63 000,00	80 %
Energooszczędne oświetlenie uliczne na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego – zwiększenie dofinansowania	RPO WD 2014 – 2020	664 535,12	664 535,12	100 %
Wzbogacenie księgozbioru Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bielawie	Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0	58 000,00	29 000,00	50 %
Umiem pływać 2022 – edycja II	Budżet państwa	15 600,00	15 600,00	100 %
Płynę dalej – edycja II	Budżet państwa	16 000,00	16 000,00	100 %
Dostosowanie Urzędu Miejskiego w Bielawie do potrzeb osób niepełnosprawnych	Dostępny samorząd – granty	107 840,00	100 000,00	92 %
Budowa w Bielawie toru treningowo – wyścigowego dla kolarstwa szosowego	Budżet Województwa Dolnośląskiego	100 000,00	100 000,00	100 %
Wymiana "kopciuchów" w budynkach wielorodzinnych	"Ciepłe mieszkanie"	7 500 000,00	7 500 000,00	100 %
ogółem		30 384 700,14	25 468 153,02	

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Promocji i Rozwoju

Zakres rzeczowy poszczególnych przedsięwzięć był bardzo szeroki, dzięki czemu przyczyniły się one do realizacji wielu celów zapisanych w Strategii Rozwoju Bielawy. Uzyskany rezultat pozwolił także pobić dotychczasowy rekord Gminy Bielawa w ilości zdobytych środków pomocowych w ciągu jednej "czterolatki". Wynosi on obecnie aż **81 067 916,00** zł. Dotychczas najlepszy wynik w tym zakresie został osiągnięty w latach 2010 – 2014 i wyniósł wówczas 72 164 131,00 zł, co oznacza, że był on o blisko 9 000 000,00 zł mniejszy od osiągnięcia z bieżącej kadencji samorządu.

Wykres 2. Środki pozyskane przez Gminę Bielawa w latach 2003-2022

Źródło: <https://um.bielawa.pl/pl>

09 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W 2022 r. na ochronę środowiska i gospodarkę komunalną wydatkowano 11 123 707,53 zł, co stanowi 5,65 % ogółu wydatków Gminy. Największą część tych środków przeznaczono podobnie, jak w ubiegłym roku, na oczyszczanie Miasta (2 478 352,55 zł), oświetlenie ulic, placów i dróg (3 615 614,12 zł) oraz utrzymanie zieleni (1 127 562,04 zł).

Gmina Bielawa dysponuje 68,9 km sieci wodociągowej. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 60,9 km, a liczba przyłączy wynosi 2 063, przy czym 18 zostało wykonanych w 2022 r. W ubiegłym roku dobudowano 1,5 km sieci kanalizacji deszczowej i obecnie ma ona ok. 52 km.

Tabela 11. Dane dotyczące infrastruktury technicznej w 2022 r.

Rodzaj	Jednostka	2022
długość sieci wodociągowej ogółem	km	68,9
liczba przyłączy do sieci wodociągowej	szt.	2 353
liczba zrealizowanych przyłączy do sieci wodociągowej w 2022 r.	szt.	19
długość sieci kanalizacyjnej ogółem	km	60,9
liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej ogółem	szt.	2 063
liczba zrealizowanych przyłączy do sieci kanalizacyjnej w 2022 r.	szt.	18
długość sieci kanalizacyjnej deszczowej ogółem	km	ok. 52,0
budowa sieci kanalizacyjnej deszczowej w 2022r.	km	1,5

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Infrastruktury Technicznej

09.1 Inwestycje i działania

W 2022 r. Gmina Bielawa wykazywała się aktywnością na rzecz zarządzania gospodarką komunalną oraz ochrony środowiska poprzez m.in. następujące działania:

- na bieżąco dbano o zimowe i letnie utrzymanie dróg i chodników gminnych w celu zmniejszenia lub ograniczenia zakłóceń w ruchu drogowym wywoływanych opadami atmosferycznymi i zmianami temperatur oraz zachowania dróg w czystości;
- usunięto dzikie wysypiska z następujących miejsc: powyżej Hotelu Dębowego, działka nr 1022 o/Osiedle za ciągiem garaży przy ul. Górskiej, działka nr 997 o/Północ za ogrodzeniem hali sportowej przy ul. Sportowej 1, ul. Wodna pomiędzy budynkami 24 a 26, Osiedle Włókniarzy 5 za garażami, Plac Kościelny 4;
- uporządkowano teren przy ul. Wolności a ul. Bohaterów Getta (działka nr 421/14 o/Północ) po rozebranych pawilonie handlowym;
- zakupiono 100 000 szt. woreczków foliowych do zbierania psich odchodów,
- zakupiono 28 szt. słupków z podstawą betonową pod kosze KO-5;
- zakupiono rękawice foliowe i worki na potrzeby Akcji Sprzątania Świata 2022 r.;
- wywieziono i zutylizowano odpady zebrane przez uczestników Akcji Sprzątania Świata 2022 r.;

- wykonano 20 szt. tabliczek „Posprzątaj po swoim psie”, tablice z Regulaminem Góry Parkowej, tabliczki informacyjno-ostrzegawcze na Łysą Górę;
- zezłomowano wrak samochodowy usunięty z terenu Miasta w 2021 r.;
- na przełomie marca/kwietnia oraz we wrześniu 2022 r, przeprowadzono przeglądy urządzeń zabawowych znajdujących się na 12 placach zabaw i 5 siłowniach plenerowych zlokalizowanych na terenach gminnych, natomiast na przełomie kwietnia/maja i w październiku 2022 r. sprawowano nadzór nad naprawą urządzeń zabawowych i siłowych;
- zakupiono 300 szt. bratków, które wysadzono w marcu 2022 r. w gazonach na Placu Wolności,
- częściowo sfinansowano dostawę sadzonek drzew: 5 klonów czerwonych – ul. Komandora Stefana Frankowskiego wzdłuż kanału, 1 buka – ul. Piastowska 20-22, 3 dębów – Park Miejski, 1 kasztanowca – ul. Wiejska plac zabaw, 2 jarzębów szwedzkich – pas drogowy ul. Wiejska, 26 jarzębów szwedzkich – pas drogowy ul. Parkowa, 200 róż, które posadzono w klombie w Parku Miejskim;
- zamówiono 6 szt. ławek do ustawienia w Parku Miejskim oraz 10 szt. donic betonowych, które ustawiono na Placu Kombatantów;
- przycięto korony 57 szt. drzew;
- wykonano tabliczki informacyjne pt. Czym i jak dokarmiać ptaki wodne, 6 szt. tabliczek pt. „Świeżo posiana trawa”, 20 szt. tabliczek „Nie parkuję na zielonym” oraz wykonano okleinę na tablicę z regulaminem toru rowerowego Pumptrack;
- w celu odbioru nadmiaru wód podczas intensywnych opadów deszczu oraz w celu szybkiego ich odprowadzania w Parku Miejskim wykonano 3 studnie chłonne;
- zmodernizowano klomb w Parku Miejskim przy stawie;
- założono trawnik wokół klombu przy tężni oraz zregenerowano trawnik wokół klombu przy stawie;
- sfrezowano 4 szt. karczki po ściętych drzewach rosnących w pasie drogowym drogi publicznej przy ul. Wysokiej (działka nr 772/2 o/Fabryczna) oraz 4 szt. karczki pni po usuniętych drzewach w Parku Miejskim, usunięto samosiejki drzew rosnących przy pomieszczeniach gospodarczych za murem oporowym Potoku Bielawica przy ul. 3 Maja 55, usunięto krzewy ligustra z działki nr 478/5 o/Osiedle;
- zakupiono wodę do poidełek dla ptaków na Placu Wolności;
- czyszczono wpusty deszczowe z przykanalikami ul. Nowobielawskiej i ul. Mikołaja Kopernika.

W ramach obowiązujących umów Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., w okresie wegetacyjnym (tj. od 1 maja do 31 października), zajmował się:

- konserwacją zieleni miejskiej tj. – koszenie traw i chwastów z terenów o powierzchni ok. 39 ha, sprzątanie, zmiatanie i usuwanie różnego rodzaju zanieczyszczeń, oczyszczanie i skardowanie obrzeży chodnikowych, cięcia, formowanie żywopłotów, grabienie, zmiatanie i wywożenie liści, ustawianie i opróżnianie kontenerów na odpady oraz na tzw. Cegielni i przy różnie w okolicach Leśnego Dworku;
- utrzymaniem terenów zielonych realizowanym w ramach projektu Rozwój systemu terenów zielni Miasta Bielawa z uwzględnieniem funkcji ekologicznych i rekreacyjnych na rzecz poprawy jakości środowiska i życia mieszkańców;
- sadzeniem i pielęgnacją kwiatów sezonowych na terenie Miasta m. in. begonii wiecznie kwitnących, pelargonii wiszących oraz chryzantem oraz do ich podlewaniem, nawożeniem, odchwaszczaniem, likwidacją nasadzeń na koniec okresu wegetacyjnego.

W ramach wydatków inwestycyjnych w obszarze gospodarki komunalnej i ochrony środowiska zrealizowano m.in.:

- przebudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej:
  - w ul. Władysława Grabskiego, ul. Teatralnej, ul. Cmentarnej i ul. Strażackiej – wykonano modernizację sieci wodociągowej i sanitarnej – 437 277,73 zł,
  - przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. 3 Maja w Bielawie oraz budowa przyłączy kanalizacji sanitarnej i deszczowej do budynków 5, 6, 7A, 7B, 8A, 8B przy ul. Strażackiej w Bielawie – 329 372,24 zł;
- zakup udziałów w Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Dzierżoniowie na realizację projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego – etap I” – 102 000,00 zł;
- ograniczenie niskiej emisji polegającej na zmianie systemu ogrzewania w lokalach lub w budynkach mieszkalnych – Uchwałą Nr LII/469/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 stycznia 2022 r. określono zasady udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w ramach ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Bielawa pochodzących ze środków budżetu Gminy Bielawa oraz Uchwałą Nr LIV/481/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr LII/469/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w ramach ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Bielawa. Podpisano umowy o dotację za zmianę systemu ogrzewania z 32 osobami (z czego 2 nie wywiązały się z umów) – 73 731,95 zł;
- energooszczędne oświetlenie uliczne na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego – w ramach Regionalnego Programu Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 i podpisanej umowy o dofinansowaniu przez Stowarzyszenie Ziemia Dzierżoniowska oraz umowy partnerskiej Gminy Bielawa ze Stowarzyszeniem Ziemia Dzierżoniowska zaplanowano przebudowę elementów oświetlenia ulicznego obejmującą wymianę opraw sodowych na oprawy LED, remont słupów oświetleniowych, budowę szaf sterowania oświetlenia oraz dodatkowego oświetlenia przejść dla pieszych – 1 894 756,59 zł;
- przygotowanie dokumentacji do projektów finansowych ze środków zewnętrznych m.in.:
  - opracowanie dokumentacji projektowej budowy amfiteatru plenerowego w Parku Miejskim w Bielawie wraz z zapleczem socjalnym i infrastrukturą techniczną oraz widownią dla ok. 800 osób, wykonanie audytu efektywności energetycznej budynku Pływalni Miejskiej „Aquarius” przy ul. gen. Grota Roweckiego 8 w Bielawie – 159 060,00 zł,
  - opracowanie dokumentów „Zdefiniowanie obszarów zdegradowanych Gminy Bielawa na podstawie źródeł wtórnych” – 4 920,00 zł,
  - opracowanie dokumentów dla obszaru między ul. 3 Maja oraz ul. Wolności (Skwer Eleni) – 800,00 zł;
- zakup i montaż fontanny w Parku Miejskim w Bielawie – 149 800,00 zł;
- poprawa efektywności energetycznej budynków oświatowych na terenie Gmin: Bielawa, Pieszycy oraz Piława Górna – Termomodernizacja Przedszkola Publicznego Nr 3 – wykonano ocieplenia stropu pod poddaszem nieogrzewanym, wymiana stolarki okiennej, wymiana starej stolarki drzwiowej w piwnicy, wymiana źródła ciepła na potrzeby c.o. i c.w.u. na nowe ekologiczne wraz z modernizacją instalacji oraz oświetlenia w budynku Przedszkola Publicznego Nr 3 – 2 017 116,61 zł. Na sfinansowanie zadania Gmina Bielawa pozyskała środki zewnętrzne z Budżetu Unii Europejskiej w kwocie 1 487 709,41 zł.

09.2 Realizacja programów

09.2.1 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terenie Gminy Bielawa na lata 2015-2032

W 2022 r. Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7” kontynuował realizację programu usuwania azbestu na terenie gmin członkowskich. W ramach zadania właściciele nieruchomości, którzy złożyli kompletne wnioski o dofinansowanie do Związku Gmin, uzyskali pomoc w postaci pokrycia kosztów demontażu i utylizacji azbestu. W 2022 r. z terenu Związku Gmin usunięto 23,7 ton płyt azbestowo-cementowych, w tym:

- z terenu Gminy Dzierżoniów – z 5 nieruchomości o wadze 17,88 tony,
- z terenu Gminy Bielawa – z 2 nieruchomości o wadze 2,50 tony,
- z terenu Gminy Piława Górna – z 1 nieruchomości o wadze 0,37 tony.

Realizacja zadania była możliwa dzięki dotacji na usuwanie azbestu, którą Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7 pozyskał z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w kwocie 10 595,10 zł. Łącznie z wkładem własnym Związku Gmin, na usuwanie azbestu w 2022 r. zostało przeznaczonych 27 442,80 zł.

Tabela 12. Dane o wyrobach zawierających azbest na terenie Gminy Bielawa (kg)

Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	16 100	6 850	9 250	12 350	6 850	5 500	3 750	0	3 750
Płyty azbestowe-cementowe faliste dla budownictwa	68 125	68 125	0	35 138	35 138	0	32 987	32 987	0
Rury i złącza azbestowo-cementowe do usunięcia	17 040	0	17 040	17 040	0	17 040	0	0	0

Zródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Ochrony Środowiska

09.2.2 Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Miasta Bielawa

W 2022 r. Gmina Bielawa opracowała i wyłożyła do publicznej wiadomości projekt aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Bielawa, a następnie uzyskała wszystkie wymagane opinie. Ostatecznie 24 stycznia 2023 r. Uchwałą Nr LXVII/609/2023 Rady Miejskiej Bielawy przyjęto aktualizację założeń do planu. Wynika z niej, że przedsiębiorstwa dostarczające nośniki energetyczne zapewniają w chwili obecnej dostawę tych mediów na poziomie zabezpieczającym potrzeby Gminy Bielawa i nie jest konieczne opracowanie przez Gminę planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Trendy społeczno-gospodarcze stanowią podstawę do wyznaczenia trzech scenariuszy rozwoju Gminy Bielawa do 2035 r.: pasywnego, umiarkowanego oraz aktywnego. Na potrzeby opracowania „Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” najbardziej prawdopodobny w rozwoju wydawał się scenariusz umiarkowany. W związku z przewidywanym rozwojem mieszkalnictwa i podmiotów gospodarczych następuje wzrost zapotrzebowania na nośniki energetyczne na terenie Gminy do 2035 r. Przyrost zapotrzebowania na nośniki energetyczne wynikający z chłonności z terenów wyznaczonych w istniejących i planowanych do opracowania planach miejscowych oszacowano na poziomie:

- potrzeby grzewcze dla nowych terenów wyniosą – 22,3 TJ,
- zapotrzebowanie na moc grzewczą dla nowych terenów wyniesie – 4,6 MW,

- zapotrzebowanie na energię elektryczną – 6,5 GWh,
- zapotrzebowanie mocy energii elektrycznej – 3,1 MW.

W bilansie nośników energii Gminy Bielawa najistotniejszym paliwem pierwotnym jest węgiel kamienny zużywany w kotłowniach w budownictwie indywidualnym, w systemach etażowych z piecami kaflowymi w budownictwie wielorodzinnym oraz do produkcji ciepła sieciowego w kotłowni Spółdzielni Mieszkaniowej.

Odbiorcami energii na terenie Gminy jest głównie sektor mieszkaniowy (67 % udziału w rynku energii), w następnej kolejności sektor handlu, usług, przedsiębiorstw produkcyjnych (28,5 %).

System gazowniczy zaspokaja potrzeby dotychczasowych odbiorców gazu ziemnego na terenie Gminy. Obecnie dostęp do gazu ziemnego, sieciowego posiada około 97 % mieszkańców Miasta. Gaz wykorzystywany jest głównie do celów bytowych i przygotowania ciepłej wody, ale również grzewczych. Rezerwy istniejących stacji redukcyjno-pomiarowych I stopnia pozwalają na nowe podłączenia do systemu w zakresie jego zasięgu oraz zwiększenie liczby odbiorców na cele bytowe, grzewcze oraz technologiczne. Sieć podwyższonego średniego ciśnienia wymaga modernizacji.

System elektroenergetyczny zaspokaja potrzeby wszystkich dotychczasowych odbiorców energii elektrycznej. Dostawy energii elektrycznej dla Gminy pochodzą z krajowego systemu elektroenergetycznego. Przyłączenie nowych odbiorców o znaczącym zużyciu energii elektrycznej związane będzie z koniecznością rozbudowy infrastruktury średniego i niskiego napięcia. W systemie elektroenergetycznym na terenie Gminy występują drobni wytwórcy energii elektrycznej, produkujący na potrzeby własne.

Na terenie Miasta, działa system ciepłowniczy prowadzony przez Spółdzielnię Mieszkaniową (producent i sprzedawca ciepła) oraz BARL Sp. z o.o. (spółka zajmująca się dystrybucją i sprzedażą ciepła, właściciel sieci ciepłowniczej). Źródłem ciepła dla systemu jest kotłownia, której właścicielem jest Spółdzielnia Mieszkaniowa. Istniejący system ciepłowniczy zaspokaja potrzeby odbiorców w zakresie centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej, głównie dla sektora mieszkaniowego. Łączna moc zamówiona ciepła sieciowego wynosi obecnie ok. 16,3 MW. System ciepłowniczy jest po gruntownych modernizacjach. Moc w istniejącym źródle ciepła jest na poziomie mocy zamówionej. W przypadku dalszego rozwoju systemu ciepłowniczego konieczna może być inwestycja w dodatkowe źródła ciepła.

09.2.3 Działania na rzecz Ochrony Środowiska dla Gminy Bielawa

Pomimo zakończenia obowiązywania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bielawa na lata 2015-2018, Gmina Bielawa podejmuje szereg działań, w których uwzględnia m. im. takie obszary jak: edukacja ekologiczna, ochrona przyrody, ochrona lasów, ochrona wód, powietrze oraz gospodarka odpadami.

Tabela 13. Realizacja działań na rzecz Ochrony Środowiska w 2022 r.

Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika
EDUKACJA EKOLOGICZNA		
Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych	godz./rok	3
OCHRONA PRZYRODY		
Powierzchnia rezerwatów przyrody	ha	28,8
Powierzchnia parków krajobrazowych	ha	8 140,67
Pomniki przyrody	szt.	31
OCHRONA LASÓW		
Lesistość Gminy	%	35,36
	ha	1 280
OCHRONA WÓD		

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	68,9
Długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej	km	60,9
Liczba przyłączy wodociągowych	szt.	2 353
Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	2 063
Zbiorniki bezodpływowe	szt.	54
Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	27
Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	liczba osób	27 313
Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	%	99,9
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej	liczba osób	27 176
Udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej	%	99,4

POWIETRZE

Monitoring zanieczyszczenia powietrza w Bielawie prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu (WIOŚ). Pomiar dokonywany jest automatycznie w stacjonarnej stacji pomiarowej na terenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej przy ul. marsz. Józefa Piłsudskiego w Dzierżoniowie. Mając na uwadze, że przekroczenia wartości dobowych pyłu PM10 występowały także w latach poprzednich, dlatego też ograniczenia niskiej emisji jest jednym z głównych celów ochrony środowiska w Bielawie. Z tych względów wiele działań realizowanych jest w sposób ciągły od wielu lat. Do tych działań należy zaliczyć m.in. działania w zakresie trwałej budowy świadomości mieszkańców związanej z problem zanieczyszczenia powietrza. Gmina Bielawa w 2018 r. wprowadziła na stronie internetowej możliwość monitorowania aktualnego stanu zanieczyszczenia powietrza. Na budynku Urzędu Miejskiego w Bielawie Pl. Wolności 1 zostało zamontowane testowe urządzenie monitorujące jakość powietrza. Wyniki pomiarów dostępne są na stronie <https://airly.org/map.pl>. Dodatkowo urządzenia monitorujące zamontowane są przy ul. Wolności 24, w Parku Miejskim, przy ul. Wysokiej 1, przy ul. Ludwika Waryńskiego 50, pl. Wolności 1. W ubiegłym roku została stworzona „Instrukcja postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia w związku z narażeniem ludności na ponadnormatywne stężenia zanieczyszczenia powietrza” z listą podmiotów do powiadamiania o przekroczeniu poziomu pyłu zawieszony PM10 (szkoły, przedszkola, media itd.). Na stronie internetowej Urzędu Miasta została wprowadzona zakładka pn. „Jakość powietrza”, która przekierowuje użytkownika naszej strony na komunikaty Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Należy dodać, że Miasto w ramach swojej kampanii edukacyjnej dotyczącej tzw. niskiej emisji uruchomiło na stronie głównej www.um.bielawa.pl zakładkę, która umożliwia łatwe i szybkie zapoznanie się z aktualnym stanem powietrza na terenie Gminy Bielawa. Informacje o przekroczeniach poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszony PM10 dla czasu uśredniania 24 godziny (50 µg/m³) były zamieszczane na stronie Urzędu Miejskiego w Bielawie. W informacji dla mieszkańców wskazano o zagrożeniach wynikających ze złej jakości powietrza, grup wrażliwych na złą jakość powietrza.

W ciągu ostatnich trzech lat sytuacja dotycząca przekroczenia poziomów dopuszczalnych wyglądała następująco:

- * w roku 2020:
  - styczeń – dopuszczalny poziom przekroczone 4 razy (54-57),
  - marzec -dopuszczalny poziom przekroczone 5 razy (w tym 4 razy poziom dopuszczalny 55-84 i raz informowania 104),
  - listopad – dopuszczalny poziom przekroczone 4 razy (54-57),
  - grudzień – dopuszczalny poziom przekroczone 8 razy (przekroczony poziom dopuszczalny 51-91);
- * w roku 2021:
  - luty – dopuszczalny poziom przekroczone 6 razy,
  - listopad – dopuszczalny poziom przekroczone 5 razy,
- * w roku 2022:
  - styczeń – dopuszczalny poziom przekroczone 1 raz,
  - marzec – dopuszczalny poziom przekroczone 2 razy,
  - listopad – dopuszczalny poziom przekroczone 3 razy,
  - grudzień – dopuszczalny poziom przekroczone 1 raz.

GOSPODARKA ODPADAMI

Masa zebranych odpadów biodegradowalnych	mg	1 118
Masa zebranych odpadów papieru i tektury	mg	351,9
Masa zebranych odpadów z metalu	mg	0
Masa zebranych odpadów z tworzyw sztucznych	mg	27,2
Masa zebranych odpadów ze szkła	mg	440,8

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Ochrony Środowiska

09.2.4 Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2019-2023

Realizacja Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2019-2023 w 2022 r. polegała zarówno na wykonywaniu bieżących remontów istniejącej infrastruktury technicznej, jak i budowie nowej.

Tabela 14. Remonty kanalizacji deszczowej wykonane w 2022 r.

Nazwa	Lokalizacja	Krótki opis	Kwota (PLN)
Remonty kanalizacji deszczowej	<ul style="list-style-type: none"> ul. Janusza Korczaka, ul. Miodowa, ul. Juliana Tuwima, Czerwona, droga wew. przy ul. Łąkowej (działka nr 410 o/Osiedle) 	<ul style="list-style-type: none"> - wymiana niedrożnych odcinków kanalizacji, - wymiana niedrożnych przykanalików kanalizacji deszczowej, - wymiana uszkodzonych wpustów deszczowych 	43 755,00
Czyszczenie kanalizacji deszczowej	<ul style="list-style-type: none"> ul. Nowobielańska, ul. Mikołaja Kopernika, ul. Prosta, ul. Bolesława Chrobrego, ul. gen. Władysława Andersa 	Czyszczenie wpustów deszczowych wraz z przykanalikami oraz odcinków sieci kanalizacji deszczowej	2 999,05
Remont przepustu na potoku Rdzawa	Rejon ul. Szewskiej (działka nr 122/1 o/Nowa Bielawa)	Remont uszkodzonego przepustu o długości 7,0 m z rur betonowych śr. 1 000 mm z odtworzeniem nawierzchni drogi z kruszywa	45 510,00

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Infrastruktury Technicznej

Tabela 15. Realizacja wykonania Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa na lata 2022-2025 w 2022 r.

Nazwa	Krótki opis	WPRiMUWiUK	Wykonanie
I) Projekt pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego – etap II”, współfinansowany z Funduszu Spójności	Budowa centralnego systemu monitoringu i sterowania systemem wodociągowym – strefowanie sieci	40 524,00	34 044,40
II) Projekt pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej gmin powiatu dzierzoniowskiego, Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. oraz Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Łagiewnikach”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego	Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach WiK Sp. z o.o. w Dzierżonowie	133 325,00	71 258,44
	Budowa centralnego systemu monitoringu i sterowania systemem wodociągowym – strefowanie sieci – poza Projektem	546 709,00	452 477,12
Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowo – kanalizacyjnej wraz z przyłączami do budynków w obrębie pasa drogowego, w tym: a) ul. rtm Witolda Pileckiego b) ul. gen. Grota Roweckiego c) ul. 1 Maja d) ul. Mikołaja Kopernika e) ul. Stefana Żeromskiego f) ul. Henryka Sienkiewicza	Opracowano dokumentację na budowę sieci wodociągowej w ul. Stefana Żeromskiego i Przedwiośnia. Wykonano odcinek sieci wodociągowej z rur PE $\varnothing$ 110 mm o dł. 166 mb, $\varnothing$ 90 mm o dł. 1,9 mb, przyłącza $\varnothing$ 32-50 mm o dł. 52,6 mb w ul. rtm Witolda Pileckiego. Wykonano odcinek sieci wodociągowej z rur PE $\varnothing$ 160 mm	1 080 000,00	843 953,72

	<p>o dł. 118 mb w ul. Letniej oraz na sieci zamontowano reduktor ciśnienia wody DN 150 z filtrem siatkowym.</p> <p>Wykonano odcinek sieci wodociągowej z rur PE $\varnothing$ 160 mm o dł. 463,00 mb; $\varnothing$ 110 mm o dł. 12,00 mb, $\varnothing$ 90 mm o dł. 13,00 mb oraz przepięcie 8 szt. przyłączy do budynków w ul. 1 Maja oraz zamontowano na sieci wodociągowej 3 szt. hydrantów p.poż. DN 80 (2 szt. nadziemnych i 1 szt. podziemnych).</p> <p>Wykonano odcinek sieci wodociągowej $\varnothing$ 110 z rur PE o dł. 8,0 mb pod hydrant n/z p.poż. oraz przyłącze wodociągowe $\varnothing$ 40 mm do dz. nr 1150/3 o łącznej długości 40,0 mb przy ul. Strażackiej.</p> <p>Wykonano odcinek sieci wodociągowej z rur PE $\varnothing$ 160 mm o dł. 92,55 mb; $\varnothing$ 110 mm o dł. 33,80 mb, przyłącza $\varnothing$ 40 mm o dł. 21,20 mb w obrębie ronda na skrzyżowaniu ul. 1 Maja i ul. Parkowej.</p> <p>Na sieciach wodociągowych w miejscowości Bielawa zamontowano 5 szt. hydrantów p.poż. DN 80 oraz 2 szt. hydrantów p.poż. DN 100.</p> <p>Wykonano odcinek sieci kanalizacji sanitarnej z rur PVC $\varnothing$ 200 mm o dł. 21,0 mb, oraz 2 szt. przykanalików na dz. nr 97/1 z rur PVC $\varnothing$ 160 i $\varnothing$ 110 o dł. 13,0 mb w ul. Władysława Grabskiego.</p>		
Modernizacja SUW Józefówek w zakresie wykonania zastępczej studni głębinowej	Wykonano otwór próbny oraz próbne pompowanie. I etap zadania zrealizowano.	253 000,00	260 700,00
Modernizacja wraz z wykonaniem monitoringu i sterowania obiektów WiK Sp. z o.o. w Dzierżoniowie	Zrealizowano II etap zadania. Planowane zakończenie w 2023 r.	930 000,00	687 225,35
Przebudowa istniejących pomieszczeń w budynku SUW Góry Sowie w celu wykonania instalacji dezynfekcji wody – I etap	Opracowano zamienną dokumentację projektową. Przesunięcie realizacji inwestycji na lata kolejne.	500 000,00	4 400,00
Modernizacja SUW Ostroszowice w zakresie wprowadzenia do technologii uzdatniania wody procesu ultrafiltracji (opracowanie dokumentacji)	Opracowano dokumentację projektową.	63 200,00	63 200,00
Modernizacja oczyszczalni ścieków w Bielawie w zakresie budowy automatycznej stacji zlewnej ścieków dowożonych – I etap	Zrealizowano I etap zadania. Planowane zakończenie w 2023 r.	380 000,00	130 126,70

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Infrastruktury Technicznej

09.2.5 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w roku 2022

W 2021 r. Gmina Bielawa przeprowadziła konkurs na wyłonienie podmiotu, który ma zapewnić opiekę bezdomnym zwierzętom i zapewnić im miejsca w schronisku dla zwierząt w 2022 r. W jego wyniku wyłoniono Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt „AZYL” z siedzibą w Dzierżoniowie przy ul. Brzegowej 151, które m.in. prowadzi schronisko dla psów. Zadanie obejmowało w szczególności: całodobowe odławianie bezdomnych psów z terenu Miasta i umieszczanie ich w schronisku, prowadzenie działań na rzecz adopcji zwierząt, prowadzenie ewidencji psów przyjmowanych do schroniska, oddawanych do adopcji oraz zgonów psów, uspień psów, całodobowe odławianie kotów wymagających opieki weterynaryjnej i umieszczanie ich w schronisku, prowadzenie sterylizacji/kastracji kotów wolno żyjących, prowadzenie sterylizacji suczek i sterylizacji kotów posiadających właścicieli.

W 2022 r. zapewniono miejsce w schronisku dla 51 psów i kotów, wysterylizowano/wykastrowano 50 zwierząt, a na dokarmianie wolno żyjących kotów zużyto 168 kg karmy.

Tabela 16. Realizacja Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bielawa w roku 2022.

Nazwa	2022
Ilość karmy zakupionej z przeznaczeniem na dokarmianie wolno żyjących kotów (kg)	168
Liczba zwierząt wysterylizowanych/wykastrowanych (szt.)	50
Liczba zwierząt dzikich z wypadków i chorych, którym udzielono opieki (szt.)	3
Liczba zwierząt gospodarskich, którym udzielono opieki (szt.)	0
Liczba zwierząt oznakowanych elektronicznie (szt.)	51
Liczba zwierząt, którym zapewniono miejsce w schronisku (szt.)	51

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Ochrony Środowiska

Na opiekę nad zwierzętami bezdomnymi wydano łącznie 116 678,76 zł, z czego najwięcej na zapewnienie im miejsca w schronisku (102 500,00 zł). Sterylizacja i kastracja wolno żyjących kotów oraz sterylizacja suczek i kotelek posiadających właścicieli kosztowała Gminę 10 000,00 zł. Zakupiono czytnik do czipów w związku ze sprawdzaniem przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej zaczipowanych psów. Do kaczkomatów zakupiono 100 kg zboża, a dla kotów wolno żyjących 168 kg karmy (1 878,76 zł). Za udzielenie pomocy weterynaryjnej rannym łabędziom (2 szt.) oraz rannej sarnie zapłacono 2 300,00 zł.

Tabela 17. Wydatki w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bielawa w roku 2022

Rodzaj działania	Plan wydatków	Wykonanie wydatków
Dokarmianie wolno żyjących kotów	2 000,00	1 586,40
Sterylizacja i kastracja wolno żyjących kotów oraz sterylizacja suczek i kotelek posiadających właścicieli	10 000,00	10 000,00
Opieka nad zwierzętami dzikimi z wypadków i chorymi	3 000,00	2 300,00
Opieka nad zwierzętami gospodarskimi	1 000,00	0,00
Elektroniczne oznakowanie psów będących własnością mieszkańców Bielawy	1 000,00	0,00
Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom i zapewnienie im miejsca w schronisku dla zwierząt przy ul. Brzegowej 151 w Dzierżoniowie	102 500,00	102 500,00

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Ochrony Środowiska

10 Oświata i wychowanie

10.1 Przedszkola i żłobki

Sieć przedszkoli, w skład której wchodzi: Przedszkole Publiczne nr 3 (z siedzibą przy ul. 3 Maja 22) z oddziałami przedszkolnymi zlokalizowanymi w szkole podstawowej (SP 10 – ul. Parkowa 12), Przedszkole Publiczne nr 4 (z siedzibą przy ul. Stefana Żeromskiego 18) z oddziałami przedszkolnymi zlokalizowanymi w szkołach podstawowych (ESP 7 – Osiedle Włókniarzy 10, SP 10 – ul. Parkowa 12) oraz wszystkie przedszkola niepubliczne, dały możliwość korzystania w roku szkolnym 2021/2022 z wychowania przedszkolnego 955 dzieciom.

Natomiast sieć żłobków, w której skład wchodzi: Żłobek Publiczny, Żłobek Publiczny nr 2 oraz Niepubliczny Żłobek „Żyrafa” dały możliwość objęcia opieką 166 dzieci.

Dodatkowo w 2022 r. z powodu wybuchu wojny w Ukrainie Gmina Bielawa zapewniła miejsca dla 92 uczniów będących obywatelami Ukrainy, którzy przybyli na skutek konfliktu zbrojnego w ich kraju. Na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba uczniów w szkołach podstawowych wynosiła:

- Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi – 33 uczniów,
- Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima – 31 uczniów;
- Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi – 28 uczniów.

Ponadto w Szkole Podstawowej Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi został utworzony oddział przygotowawczy.

Tabela 18. Liczba dzieci w przedszkolach i żłobkach

Placówka	Liczba dzieci	W tym niepełnosprawnych
Przedszkole Publiczne nr 3	193	2
Przedszkole Publiczne nr 4	145	0
Ekologiczne Przedszkole Niepubliczne	100	0
Niepubliczne Przedszkole Montessori	163	18
Przedszkole Niepubliczne z Oddziałami Integracyjnymi	90	15
Sportowe Przedszkole Niepubliczne	113	0
Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Chatka Puchatka”	18	0
Publiczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi prowadzone przez zgromadzenie Sióstr Augustianek	94	8
Niepubliczne Przedszkole „Miś”	24	0
Oddział Przedszkolny STO	12	1
Oddział Przedszkolny NSP AUXILIUM	3	3
RAZEM	955	47
Żłobek Publiczny	74	
Żłobek Publiczny nr 2	59	
Niepubliczny Żłobek „Żyrafa”	33	
RAZEM	166	

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie

40 397 930,65 zł

W przypadku placówek funkcjonujących na potrzeby dzieci najmłodszych (tj. żłobki i przedszkola), liczba dzieci w placówkach niepublicznych (647) stanowi 57,88 % ogólnej liczby dzieci przebywających we wszystkich placówkach (1118).

10.2 Szkoły

Gmina Bielawa w roku szkolnym 2021/2022 prowadziła 3 szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi
- Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima,
- Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków,

do których uczęszczało 1 913 uczniów.

Tabela 19. Liczba dzieci w szkołach

Placówka	Liczba dzieci
Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi	504
Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima	626
Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków	783
RAZEM	1 913
Szkoła Podstawowa STO	121
Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przystosowanymi do Pracy	7
Auxilium	23
RAZEM	151

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie

W przeciwieństwie do edukacji przedszkolnej i żłobkowej, szkolnictwo w Bielawie realizowane jest głównie w obszarze oświaty publicznej. Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół niepublicznych (151) stanowi około 7,31 % ogólnej liczby uczniów pobierających naukę w placówkach na terenie Gminy Bielawa (2 064).

Należy nadmienić, że w dniu 18 listopada 2022 r. w Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Sportowymi w Bielawie odbyła się uroczystość nadania szkole imienia Polskich Olimpijczyków. Szkoła Podstawowa nr 10 od wielu lat ma w swoim cyklu kształcenia oddziały sportowe, które ukierunkowane są na kilka dyscyplin. We wrześniu 2022 r., radni 21 głosami „za”, przyjęli stosowną Uchwałę Nr LXIII/545/2022 Rady Miejskiej Bielawy w sprawie nadania imienia Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Sportowymi w Bielawie.

10.3 Stypendia i nagrody Burmistrza

Stypendium Burmistrza „Złota Sowa”

W roku szkolnym 2021/2022 Stypendium Burmistrza Miasta Bielawa „Złota Sowa” otrzymało 19 uczniów. Laureaci nagrodzeni zostali za wybitne wyniki w nauce, szczególne osiągnięcia artystyczne i sportowe. Ponadto, po raz trzeci, spośród bielawskich szkół podstawowych została wybrana i nagrodzona klasa z najwyższą średnią ocen. Na wypłatę nagród przeznaczono środki w wysokości 19 500,00 zł.

Stypendium artystyczne

Zgodnie z Uchwałą nr XXVII/254/2020 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie regulaminu przyznawania stypendium Burmistrza Miasta Bielawa w zakresie twórczości artystycznej, do Miejskiego Zarządu Placówek Oświaty w Bielawie, istniała możliwość złożenia wniosku o przyznanie stypendium artystycznego.

Po dokonaniu analizy złożonych wniosków Komisja powołana Zarządzeniem Nr 258/20 Burmistrza Miasta Bielawa z dnia 9 września 2020 r. w sprawie powołania Komisji Stypendialnej, rekomendowała 21 osób do przyznania stypendium Burmistrza Miasta Bielawa w zakresie twórczości artystycznej w 2022 r., które zdobyły wymaganą liczbę punktów przyznanych za dokonania i osiągnięcia artystyczne uzyskane w 2021 r. Na wypłatę nagród przeznaczono środki w wysokości 33 300,00 zł (całość kwoty wypłacanej przez 10 miesięcy wszystkim stypendystom).

Stypendium motywacyjne

Zgodnie z art. 90 d ustawy o systemie oświaty, uczniowie mogą otrzymywać stypendia motywacyjne służące wspieraniu edukacji uczniów zdolnych. Szkoły przyznają stypendia za wyniki w nauce i sporcie fakultatywnie i uznaniowo, biorąc pod uwagę możliwości finansowe Gminy i dokonaną ocenę osiągnięć.

Tabela 20. Stypendia w 2022 r.

Szkoła	I półrocze				II półrocze			
	Stypendia za wyniki w nauce		Stypendia za osiągnięcia sportowe		Stypendia za wyniki w nauce		Stypendia za osiągnięcia sportowe	
	Liczba uczniów	Kwota w zł	Liczba uczniów	Kwota w zł	Liczba uczniów	Kwota w zł	Liczba uczniów	Kwota w zł
SP 4	67	7 350,00	11	880,00	88	9 830,00	14	1 120,00
ESP 7	88	8 870,00	24	1 410,00	111	11 720,00	5	370,00
SP 10	95	9 100,00	18	1 410,00	117	12 720,00	42	3 000,00
Ogółem	250	25 320,00	53	3 700,00	316	34 270,00	61	4 490,00

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie

10.4 Egzamin ósmoklasisty

W dniach 24-26 maja 2022 r. dla uczniów ósmej klasy szkół podstawowych przeprowadzony został egzamin sprawdzający wiedzę z przedmiotów: język polski, matematyka i języki obce nowożytnie. W Gminie Bielawa do egzaminu przystąpiło 332 uczniów. Wszyscy uczniowie zdawali język polski i matematykę. Spośród języków obcych nowożytnych najpopularniejszy był język angielski, z którym mierzyło się 328 uczniów. Pozostałe osoby przystąpiły do egzaminu z języka niemieckiego.

Tabela 21. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2022 r.

Placówka	Liczba uczniów	Język polski (średni wynik %)	Matematyka (średni wynik %)	Język angielski (średni wynik %)	Język niemiecki (wynik %)
SP 4	82	52	36	60	x
ESP 7	100	59	49	67	x
SP 10	136	60	57	71	x
Europejska Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przystosobienia do Pracy	4	x	x	x	x
Szkoła Podstawowa Cechu Rzemiosł Różnych w Bielawie	-	-	-	-	-
ZSS STO	10	64	58	58	x

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie

10.5 Inwestycje i działania

Na oświatę i wychowanie w 2022 r. wydatkowano 40 397 930,65 zł, tj. 20,51 % ogółu wydatków z budżetu Gminy. Środki te przeznaczono m.in. na:

- zapewnienie utrzymania szkół podstawowych, w tym wynagrodzenia – 21 258 095,95 zł;
- zapewnienie trzymania przedszkoli, w tym wynagrodzenia – 9 525 315,85 zł;
- inne formy wychowania przedszkolnego – 73 916,00 zł;
- organizację świetlic szkolnych i stołówek – 1 178 116,69 zł;
- dowożenie uczniów do szkół – 247 306,60 zł;
- doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli – 83 562,11 zł;
- realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego – 2 627 355,59 zł;
- realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych – 4 534 689,85 zł;
- zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych – 172 275,65 zł;
- pozostałą działalność w zakresie oświaty i wychowania (m.in. dotacja dla Stowarzyszenia Bielawski Uniwersytet Trzeciego Wieku, dotacja dla Stowarzyszenia Bielawska Akademia Umiejętności Zawodowych, zakup materiałów i wyposażenia – zakup złotych sów, nagród za udział w konkursach, artykułów na uroczystości wręczenia dla uczniów „Złotych Sów”, „Stypendiów artystycznych”, kubków z nadrukiem Młodzieżowa Rada Miasta) i inne – 694 296,36 zł.

Na wydatki inwestycyjne w obszarze oświaty i wychowania ze środków własnych przeznaczono 149 723,57 zł. W ich ramach sfinansowano następujące przedsięwzięcia:

- modernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków w Bielawie – łączna wartość nakładów finansowych wyniosła 49 723,57 zł. W ramach zadania inwestycyjnego przeprowadzono prace modernizacyjne w budynku przy ul. Parkowej 12 – położono m.in. tynk na jednej ze ścian budynku.
- modernizacja placu zabaw przy Przedszkolu Publicznym nr 3 – łączna wartość nakładów finansowych wyniosła 100 000,00 zł. W ramach zadania inwestycyjnego utworzono plac zabaw „Frajda” oraz doposażono go w urządzenia m.in. huśtawki, zestaw wspinalczkowy, tablice do malowania.

Ponadto w odrębnej kategorii budżetowej (Kultura fizyczna) zmodernizowano salę gimnastyczną, bieżnię prostą, skocznnię do skoku w dal i nawierzchnię sprawnościowego placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 4 oraz boisko piłkarskie, wielofunkcyjne, bieżnię prostą, skocznnię do skoku w dal i zaplecze sanitarno-szatniowe przy Szkole Podstawowej nr 10 w Bielawie. Na ten cel wydatkowano 919 523,25 zł.

Placówki oświatowe, funkcjonujące w Gminie Bielawa zorganizowały szereg działań w zakresie edukacji i wychowania w 2022 r. Dwa publiczne żłobki podjęły inicjatywy dostosowane do wieku swoich podopiecznych.

Tabela 22. Wykaz działań zrealizowanych przez żłobki publiczne w 2022 r.

Opis działań
<p>Żłobek Publiczny</p> <p>W 2022 r. Żłobek Publiczny systematycznie organizował działania wychowawczo-edukacyjne, mające na celu wszechstronny rozwój dziecka. Były to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabawy rozwijające sferę społeczną, emocjonalną, ruchową, intelektualną m.in.

- zabawy kultywujące tradycje: Dzień Wiosny, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty, Dzień Dziecka, Dzień Flag,
- tradycje świąteczne,
- oraz inne np. Dzień Misia, Mikołajki, Walentynki, Dzień Dyni, Dzień Marchewki itp.
- zabawy rozwijające z zakresu sensoryki,
- zabawy ruchowe z wykorzystaniem kształtek piankowych, a także sprzętu ogrodowego,
- zabawy manipulacyjne, układanki, składanki i nakładanki obrazkowe;
- zajęcia muzyczno-rytmiczne prowadzone przez specjalistę rytmika,
- „Dziecko w świecie sztuki” – zapoznanie dzieci z różną formą sztuki widowiskowej: teatrzyk przedstawiany przez aktorów, kukiełki, pacyнки, animacje.

Cykliczne prowadzenie w Żłobku „Kącika informacyjnego” dla rodziców – zamieszczanie na tablicy informacyjnej artykułów na temat zdrowia dziecka, jego etapów rozwoju, wychowania oraz edukacji.

Zorganizowanie na terenie Żłobka w czerwcu 2022r. imprezy o charakterze rodzinnym „FESTYN RODZINNY” i promującym Żłobek w środowisku lokalnym.

Realizacja we wrześniu 2022 r., przy udziale rodziców, „PROGRAMU ADAPTACJI” – są to działania związane z nabieraniem przez dziecko gotowości emocjonalnej do pobytu dziecka w żłobku.

Udział personelu Żłobka oraz rodziców we wrześniu 2022 r. w szkoleniu organizowanym przez firmę zewnętrzną NUTRICA dotyczącym kształtowania prawidłowych postaw żywieniowych u dzieci.

Udział żłobka, w okresie październik-grudzień 2022r., w ogólnopolskim Programie „Fascynujący Świat – poznajemy”- poznawanie świata przez dziecko poprzez udział w zabawach badawczych, organizowanych przez opiekunów w Żłobku zgodnie z założeniami i wskazaniem programu ogólnego.

Udział żłobka w akcji „Zbieramy nakrętki” celem wsparcia dziecka z niepełnosprawnością.

Żłobek Publiczny nr 2

W 2022 r. Żłobku Publiczny nr 2 m. in:

- obchodzono święta typowe i nietypowe, takie jak: Dzień pizzy, Dzień muffinki, ciasta marchewkowego, makaronu, rogalika, Dzień pizamy, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu i inne;
- w 2022r. obchodzono Wigilię, podczas której dzieci kształtowały swoje umiejętności społeczne, poznały tradycyjne potrawy i w miłej rodzinnej atmosferze spędziły czas;
- spotkanie z Mikołajem i akcja społeczna „nieSŁODKI prezent”, mająca na celu propagowanie zdrowych przekąsek dla dzieci oraz kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych;
- warsztaty świąteczne dla dzieci wraz z rodzicami, mające za zadanie integrację międzypokoleniową oraz poznanie się, wspólne ozdabianie pierniczek oraz tworzenie łańcucha na żłobkową choinkę;
- stworzono miejsca do dokarmiania ptaków, gdzie jesienią i zimą regularnie je dokarmiano;
- aranżowano mnóstwo zabaw uczących umiejętności społecznych – np. Wyjście na pocztę i wysłanie listu do Mikołaja (pocztą zaaranżowaną w placówce), umiejętności samoobsługowych – uczyliśmy się ubierać, poznajemy zawody np. Pracę rolnika, listonosza;
- warsztaty z edukatorem żywieniowym na temat karmienia dzieci oraz rozszerzania diety, w którym wzięli udział rodzice oraz pracownicy placówki;
- zorganizowano konkurs na najweselszą dynię oraz Bal Wesołej Dyni;
- zorganizowano sesję świąteczną;
- uczestniczono w Ogólnopolskiej Akcji Edukacyjnej dzieci i uczniów „Kocham Słyszeć”. Akcja ma na celu poznanie funkcjonowania i znaczenia zmysłu słuchu, uwrażliwienie na potrzeby dzieci z wadą słuchu oraz zapoznanie się z protezami słuchowymi – aparatem i implantem ślimakowym;
- zorganizowano ŚWIĘTO PIECZONEGO ZIEMIANKA – dzień obfity w zabawy, tańce, ognisko, a nawet odbyły się wykopki. Zorganizowano wizytę wozu strażackiego oraz policji wraz z maskotką policyjną. Ten mały piknik był również świetną okazją do integracji z dziećmi z grupy przedszkolnej Przedszkola Publicznego nr 4 w Bielawie i spotkania z Naszymi Absolwentami.
- Pola Nadziei to kampania, która ma na celu promowanie niesienia bezinteresownej pomocy podopiecznym hospicjum oraz rozwój wolontariatu. Żłobek włącza się do tej kampanii – dzieci posadziły cebulki żonkili – które są symbolem nadziei. Wiosną, kiedy kwiaty zakwitną, stworzą całe pola nadziei. Ścięte, będą rozdawane na kwestach, a zebrane w ten sposób środki pozwolą na zaspokajanie najważniejszych potrzeb podopiecznych Wrocławskiego Hospicjum dla dzieci;
- udział w konkursie Naukowe wyzwanie, realizując w nim 15 wspaniałych kreatywnych zajęć – sesja zdjęciowa w naturze, piknik na świeżym powietrzu, spacer z poszukiwaniem gatunków drzew i roślin, eksperymenty w ogrodzie, koncert na świeżym powietrzu, budowa kartonowego placu zabaw, czytanie pod chmurką, własna ścieżka sensoryczna w ogrodzie, tor przeszkód, nagranie własnego teledysku w ogrodzie, stworzenie dzieła sztuki w przyrodzie itp.;

- zorganizowanie rodzinnego Pikniku z okazji Dnia dziecka, który był okazją do wspólnej zabawy i integracji;
- prowadzono badania logopedyczne przesiewowe oraz warsztaty logorytmiczne dla dzieci;
- stworzono żłobkowy ogródek;
- zorganizowano zbiórkę darów dla uchodźców z Ukrainy;
- stworzono w placówce miejsce do karmienia piersią.

Również dwa publiczne przedszkola starały się włączać dzieci oraz ich rodziców w różne inicjatywy i akcje o charakterze edukacyjnym, społecznym i charytatywnym.

Tabela 23. Wykaz działań zrealizowanych przez przedszkola publiczne w 2022 r.

Opis działań	
Przedszkole Publiczne nr 3	
W 2022 r. w Przedszkolu Publicznym nr 3 m. in.:	
<ul style="list-style-type: none"> • obchodzono święta typowe i nietypowe, takie jak: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Wiosny, Dzień Mamy i Taty, Dzień Dziecka, Dzień Przedszkolaka, Dzień Edukacji Narodowej, Narodowy Dzień Święta Niepodległości, Dzień Dyni, Mikołajki; • w lutym 2022r. uruchomiono Przedszkolną Poczczę Sympatii; • zorganizowano Bal Karnawałowy; • zorganizowano spotkanie z leśniczym; • zrealizowano program edukacyjny pt. „Drogowe ABC”. Program realizowany we współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem. Podczas cyklu zajęć: <ul style="list-style-type: none"> ◦ dzieci zapoznały się z Numerem Alarmowym 112, ◦ dowiedziały się u kogo szukać pomocy w nagłych wypadkach, ◦ poznały podstawy udzielania pierwszej pomocy; • po raz pierwszy wzięto udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa. W ramach programu placówka otrzymała wsparcie w kwocie 3 000,00 zł z przeznaczeniem na zakup książek oraz realizację działań promujących czytelnictwo; • zorganizowano wycieczkę do ZOO we Wrocławiu; • zorganizowano wewnętrzny konkurs plastyczny – „Mój ulubiony bohater”; • zorganizowano zbiórkę kasztanów i żołądki dla leśnych zwierzątek; • zorganizowano akcję PAKA DLA ZWIERZAKA; • udział w akcji „Góra Grosza”; • zorganizowano Jasełka. 	
Przedszkole Publiczne nr 4	
W 2022 r. w Przedszkolu Publicznym nr 4 m. in.:	
<ul style="list-style-type: none"> • obchodzono święta typowe i nietypowe, takie jak: Dzień Matematyki, Dzień Autyzmu, Dzień Wody, Dzień Ziemi, Dzień Wiosny, Walentynki, Dzień Kropki, Dzień Pizzy, Dzień kolorowej skarpetki, Dzień Popcornu, Dzień Gofra, Dzień Marchewki, Dzień klocków LEGO, Dzień Dinozaura, Dzień Kota, Dzień Pluszowego Misia, Dzień Życzliwości, Mikołajki, Dzień Chłopaka, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty, Dzień Kobiet; • Udział w akcji WOŚP oraz w akcji „Góra Grosza” • zorganizowano zabawę noworoczną, Jasełka oraz koncert kolęd; • zorganizowano wewnętrzne konkursy: czytelnicze, na kartkę bożonarodzeniową, najfajniejszą dynię, na zabawkę matematyczną • udział w akcji: cała Polska czyta dzieciom, Szkoła do hymnu, Sprzątanie świata, Dokarmiamy ptaki; • realizowano Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa: wydanie broszury: „Czytanie ma tę moc”, wystawienie teatrzyku „Czerwony Kapturek”, utworzenie przedszkolnej biblioteki, zabawa z okazji Dnia Postaci z bajek; • zorganizowano Miejski Wyścig Małych Kolarzy; • zrealizowano Ogólnopolski Projekt „Razem przez 4 pory roku”; • zorganizowano spotkania z instytucjami pomocowymi: Straż Miejska, Straż Pożarna, Policja; • udział w realizacji Przedszkolnego Kalendarza Adwentowego; • zorganizowano warsztaty wielkanocne z rodzicami. 	

O rozwój swoich uczniów dbały także bielawskie szkoły podstawowe. Organizowały m.in. obchody świąt z kalendarza (Dzień Babci i Dziadka, Dzień Wiosny, Dzień komisji Edukacji Narodowej itp.). Starały się również zachęcić swoich podopiecznych do udziału w wielu lokalnych

i ogólnokrajowych przedsięwzięciach edukacyjnych, społecznych, charytatywnych czy proekologicznych. Były organizatorami lub uczestnikami licznych konkursów talentów (np. muzycznych, plastycznych, literackich). Realizowały własne projekty edukacyjne oraz warsztaty podnoszące umiejętności dzieci.

Tabela 24. Wykaz działań zrealizowanych przez szkoły publiczne w 2022 r.

Opis działań
Szkola Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi
<p>W 2022 r. w Szkole Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obchodzono święta typowe i nietypowe, takie jak: Międzynarodowy Dzień Koszuli, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kota; Dzień kobiet, Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, Światowy Dzień Zespołu Downa – Dzień Kolorowej Skarpetki, Dzień Wiosny, Dzień Gofra, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, Światowy Dzień Kanapki, Światowy Dzień Ziemi, Dzień Matki i Dzień Taty, Dzień Dziecka, Międzynarodowy Dzień Kropki, Dzień Chłopca, Dzień Komisji Edukacji Narodowej, Dzień Dyni, Dzień Życzliwości i Pozdrowień, Dzień Pluszowego Misia, Mikołajki, Dzień Języków Obcych, Międzynarodowy Dzień Niewidomych • udział w 30. finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy; • zorganizowano Poczta walentynkową; • zorganizowano pomoc dla uchodźców z Ukrainy; • zorganizowano zbiórkę karmy dla kotów wolno bytujących; • zorganizowano zbiórkę karmy dla zwierząt w Ukrainie; • zorganizowano Zabawę karnawałową; • udział w projekcie własnym „Studium drzewa” – Rozwijanie zainteresowań i poszerzanie wiedzy uczniów na temat drzew w ich naturalnym środowisku – Szkolny konkurs literacki o drzewie, Multimedialny atlas drzew liściastych i iglastych występujących w Polsce; • udział w akcji „Sprzątamy dla Polski”; • „Już to potrafisz!” i „Ty to potrafisz!” – prezentacja przez najmłodszych uczniów umiejętności recytatorskich, wokalnych i tanecznych; • Dekada Ekologiczna pod hasłem „Serce człowieka można poznać po tym, jak traktuje zwierzęta” – propagowanie odpowiedniego stosunku do naszych braci mniejszych oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności za ochronę planety; • udział w ogólnopolskim konkursie pod nazwą „Razem działamy czysto oddychamy”; • udział w akcji Sprzątania Świata 2022 pod hasłem „Wszystkie śmieci są nasze” • zorganizowano prelekcje o bezpieczeństwie ze strażnikiem miejskim; • zorganizowano warsztaty edukacyjne w Szkole Leśnej; • zorganizowano warsztaty plastyczne PAPIEROWE ASAMBLAŻE; • zorganizowano warsztaty piernikowe; • zorganizowano „Oktoberfest – święto smaków” – przygotowanie przez uczniów tradycyjnych potraw kuchni niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej i częstowanie nimi społeczności szkoły; • zorganizowano projekt szkolny „Jestem z Czwórki – jestem kulturalny” – utrwalenie znajomości zasad dobrego zachowania, pokazanie i utrwalenie kulturalnych zachowań, nie tylko w szkole, prace plastyczne; • kultywowano kontakt ze sztuką: – wystawa prac pana Zbigniewa Lisińskiego pt. „Natura i ja”; • zorganizowano wycieczki turystyczno-krajoznawcze i rekreacyjne; • zorganizowano Wieczór Talentów 2022 – prezentacje, II Mikołajkowy Przegląd Piosenki Świąteczno-Zimowej; • udział w projekcie edukacyjnym pod patronatem MEiN „Innowacyjna historia – nowe technologie w służbie edukacji”; • udział w Międzyszkolnym Konkursie Mikołajkowo-Świątecznym; • udział m.in. w akcji Narodowego Czytania, w ogólnopolskiej akcji bicia rekordu w czytaniu na przerwie „Przerwa na czytanie”, w ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, w ogólnopolskiej akcji „Szkola do hymnu”, w ogólnopolskiej akcji pod hasłem „Szkola Pamięta”, w ogólnopolskiej akcji „Góra grosza”, w Ogólnopolskim Projekcie Społecznym „Szlachetna Paczka”, w Europejskim Tygodniu Kodowania „CodeWeek2022” i wiele innych.
Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima
<p>W 2022 r. w Szkole Podstawowej nr 7 im. Juliana Tuwima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obchodzono święta typowe i nietypowe, takie jak: Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia, Dzień Kropki, Narodowe Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja,

Święto Pracy, Rocznicę wybuchu II wojny światowej, Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, Dzień drzewa;

- wzięto udział m.in.: w Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Idą święta, nie o SMS-ie, lecz o kartce pamiętaj”; w Ogólnopolskim Projekcie Społecznym „SZLACHETNA PACZKA”; w III Festiwalu Piosenki Polskiej „Gdzie Ci artyści szaleni?”; w finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy; w Ogólnopolskim Projekcie Ekologicznym „Uniwersytet Dzieci w Klasie”; w XXIX edycji Ogólnopolskiej Olimpiady Promocji Zdrowego Stylu Życia PCK; w XXII edycji Ogólnopolskiej Akcji „GÓRA GROSZA”; w Międzynarodowym Projekcie Edukacyjnym „Wirtualne Podróże”; w Ogólnopolskim Programie „Uczymy Dzieci Programować”; w programie „Czytanie ma moc”; w Powiatowym Konkursie Ozdób Wielkanocnych; w Mistrzostwach Powiatu w Czwórboju; w Ogólnopolskim Programie Edukacyjnym „Trzymaj Formę!”; w XI Konkursie Literackim na Utwór Inspirowany Fotografiami Bielawy organizowanym przez MBP w Bielawie; w powiatowych konkursach „zDolny Ślązak”; w Ogólnopolskim Konkursie „Orzeł Języka Angielskiego”; w akcji „Sprzątanie Świata – 2022” i innych;
- zorganizowano zbiórkę darów dla osób z Ukrainy;
- organizowano akcje charytatywne: – na leczenie i rehabilitację Antosi, siostry ucznia naszej szkoły, oraz na leczenie i rehabilitację Leona Sherpa, 5-letniego chłopca chorego na rozszczep kręgosłupa i wadę rozwojową kończyny dolnej.

Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków

W 2022 r. w Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków:

- obchodzono święta typowe i nietypowe, takie jak: Dzień Kobiet, Dzień Wiosny, Dzień Chłopca, Dzień Czytania Tolkiena, Dzień Gofra, Dzień Ziemi, Dzień bez plecaka, Dzień Dziecka, Dzień Komisji Edukacji Narodowej, Tydzień Uczniowskiej Supermocy, Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek, Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka, Mikołajki;
- zorganizowano Poczta walentynkową;
- zorganizowano Zimowisko dla uczniów;
- zorganizowano warsztaty tematyczne: „Od ziarenka do bochenka”, wycieczkę zawodowca – uczniowie podczas warsztatów zapoznali się ze specyfiką zawodów takich jak: technik architektury krajobrazu, logistik, geodeta, spedytor, ekonomista;
- zorganizowano Wielkanocne warsztaty świąteczne, Warsztaty edukacyjne w Szkole Leśnej;
- zorganizowano szkole konkursy: konkurs na Recenzję Książki, konkurs Poetycki „Piórko” UNICEF :Wszystkie Kolory Świata”, konkurs Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych;
- zorganizowano oficjalne wydanie gazetki szkolnej „OLIMPEK”;
- udział w akcjach: „Cała Polska czyta dzieciom”, akcji bicia rekordu w czytaniu na przerwie „Przerwa na czytanie”, akcji „Szkola do hymnu”, Projekt „NATALKA I ANTEK W ŚWIECIE WIELKIEJ MATEMATYKI”, akcja zbierania TALENCIAKÓW, w akcji Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy;
- wzięto udział m.in.:
  - w Ogólnopolskim programie „Edukacyjna Sieć Antysmogowa dla Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”,
  - w Ogólnopolskim Konkursie Piosenki Dziecięcej „DZIECIOPIEWY”,
  - XV DOLNOŚLĄSKI PRZEGLĄD PIOSENKI I PIEŚNI PATRIOTYCZNEJ „Wszyscy murem za polskim mundurem ...”,
  - w Miejskim Konkursie Ortograficznym Uczniów Klas III,
  - w Międzynarodowym Konkursie MATEMATYCZNY KANGUR,
  - w IV wojewódzkim etapie XXI edycji konkursu "Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski" i wiele innych.

10.6 Realizacja programów

10.6.1 Strategia Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022

Strategia Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022 została przyjęta Uchwałą Nr 43/387/17 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 października 2017 r. W ramach wszystkich czterech przyjętych celów strategicznych realizowane były działania w Gminie w 2022 r.

Tabela 25. Realizacja działań w ramach Strategii Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Realizacja działań
Zoptymalizowane warunki rozwoju nauczania, wychowania i opieki nad dziećmi w placówkach oświatowych	1. zróżnicowanie oferty edukacyjnej, 2. konkurencyjność wobec sąsiednich gmin,	1. tak 2. porównywalny poziom

<p>(zapewniające wysoką jakość kształcenia)</p>	<p>3. wypracowanie najlepszych metod pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych, 4. wymiana pracowni komputerowych w szkołach, 5. rozwój technologii informacyjnej, e- dziennik, 6. kontynuacja i zmodyfikowanie systemu stypendialnego, wspierającego uczniów uzdolnionych w nauce, sporcie oraz artystycznie, 7. kontynuacja współpracy z ośrodkami akademickimi w celu przeprowadzenia ćwiczeń w laboratoriach z wykorzystaniem najnowszych technologii, 8. warsztaty w Szkole Leśnej, Interaktywnym Centrum Poszanowania Energii, Centrum Edukacyjnym w Parku Miejskim, 9. poszerzenie oferty poradnictwa specjalistycznego, 10. kontynuacja wprowadzonych innowacji pedagogicznych i inicjowanie nowych, 11. stałe podnoszenie kwalifikacji specjalistycznych kadry pedagogicznej.</p>	<p>3. ciągły rozwój 4. tak 5. tak 6. tak 7. tak 8. tak 9. tak 10. tak 11. tak</p>
<p>Optymalizacja sposobu wykorzystania rozwiniętej i odpowiednio wyposażonej infrastruktury zasobów placówek oświatowych</p>	<p>1. bieżące prace remontowe we wszystkich placówkach oświatowych, 2. podążanie za wysokim poziomem nauczania w lepiej wyposażonych placówkach (nowe pracownie informatyczne, językowe, przyrodnicze itp.) 3. modernizacja i termomodernizacja budynków, 4. stałe doposażenie placówek oświatowych w sprzęt i w pomoce dydaktyczne, 5. kontynuowanie działań opiekuńczych: dożywianie, stypendia socjalne, mleko w szkole, owoce w szkole, 6. modernizacja monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego w placówkach oświatowych, 7. założenie internetu światłowodowego, 8. efektywne zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych poprzez kontrolę obszarów położonych na terenie i w pobliżu placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych oraz innych miejsc, w których przebywa młodzież, 9. wspieranie działalności klubów socjoterapeutycznych w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu</p>	<p>1. tak 2. tak 3. tak 4. tak 5. tak 6. w 2022 – nie 7. tak – nie we wszystkich placówkach 8. tak 9. tak – zadanie realizowane cyklicznie</p>
<p>Wzmacnianie roli placówek oświatowych jako miejsca aktywności lokalnej</p>	<p>1. stała współpraca ze środowiskiem lokalnym, instytucjami, fundacjami, stowarzyszeniami, policją, Ochotniczą Strażą Pożarną, Strażą Miejską i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w zakresie ewentualnych zagrożeń oraz realizacja lokalnych</p>	<p>1. tak</p>

	programów profilaktycznych i wychowawczych,	
	2. rozwój wolontariatu młodzieżowego,	2. tak
	3.rozwój przedsiębiorczości dzieci i młodzieży. Efektywny lokalny system poradnictwa edukacyjno-zawodowego,	3. tak
	4. współpraca szkół z rodzicami i lokalnym środowiskiem w zakresie podejmowania różnorodnych działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych,	4. tak
	5. organizowanie imprez środowiskowych z udziałem placówek oświatowych, rodziców i mieszkańców	5.tak
Pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania oświaty	1. stałe pozyskiwanie środków z rezerwy części subwencji ogólnej na wyposażenie i adaptację pomieszczeń dydaktycznych,	1. tak
	2. pozyskiwanie środków z PFRON-u na wyposażenie w materiały rehabilitacyjne do pracy z dziećmi dysfunkcyjnymi,	2. nie
	3. sprawny system pozyskiwania dodatkowych środków na cele edukacyjne i modernizacyjne	3. tak

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie

10.7 Edukacyjna opieka wychowawcza

Na edukacyjną opiekę wychowawczą w 2022 r. wydatkowano 193 447,35 zł, czyli niespełna 0,1 % ogółu wydatków Gminy. Środki te przeznaczono na:

- kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży – 62 703,74 zł,
- pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym – 36 803,61 zł,
- pomoc materialną dla uczniów o charakterze motywacyjnym – 86 780,00 zł,
- pozostała działalność – 7 160,00 zł – wypłacono stypendia szkolne w wysokości 2 160,00 zł dla jednego ucznia będącego obywatelem Ukrainy, Gmina Bielawa współpracując z Gminami Powiatu Dzierżoniowskiego wydatkowała środki w wysokości 3 800,00 zł na utrzymanie punktu konsultacyjnego dla organizacji pozarządowych, przekazano dotację dla Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Dzierżoniowie na zadanie pn. „Wypoczynek letni dzieci i młodzieży – turnus rehabilitacyjny w Sarbinowie – dowóz” 1 200,00 zł.

11 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w 2022 r. wydatkowano 2 912 428,16 zł czyli 1,48 % ogółu wydatków Gminy. Środki te przeznaczono na:

- działalność kulturalną Miejskiego Ośrodka Kultury i Sztuki,
- działalność w zakresie czytelnictwa Miejskiej Biblioteki Publicznej,
- ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami,
- na realizację zadań publicznych przez stowarzyszenia i fundacje,
- pozostałą działalność w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

11.1 Inwestycje i działania

W 2022 r. w Gminie Bielawa zrealizowano szereg działań o charakterze kulturalnym. W niektórych z nich udało się osiągnąć wyniki sprzed pandemii, zarówno w zakresie frekwencyjnym, jak i finansowym. W organizację przedsięwzięć włączyły się głównie Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki oraz Miejska Biblioteka Publiczna.

Tabela 26. Działania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zrealizowane w 2022 r.

Nazwa	Termin	Krótki opis
Konkurs czytelniczo-plastyczny „Mieszkańcy Stumilowego Lasu – Kubuś Puchatek i przyjaciele”	marzec 2022	Tworzenie kreatywnych prac plastycznych przedstawiających ulubionych bohaterów książkowych sprzyja promocji czytelnictwa
Ferie w Bibliotece	31.01.2022-13.02.2022	Zajęcia feryjne w ramach akcji „Ferie ze Sztuką” dla dzieci i młodzieży: gry planszowe, Feryjna Szkołka Mahjonga, gry na konsoli XBOX, zajęcia origami.
Wykład „Historia Zakładu Bester”	27.04.2022	Wykład w Dziale Regionalno-Badawczym poświęcony historii zakładu aż do współczesności.
obchody XIX Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek „Biblioteka – świat w jednym miejscu”	8-15.05.2023	Cykl wydarzeń promujących bibliotekę i podkreślających jej rolę w życiu kulturalnym i społecznym Miasta. W ramach obchodów, m.in. odbyły się spotkania autorskie ze Stefanem Łuczyńskim i Adamem Lizakowskim oraz wykład w Dziale Regionalno-Badawczym. Miała miejsce także kolejna Noc w Bibliotece, a burmistrz Andrzej Hordyj czytał dzieciom bajki.
XXI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom „Polscy autorzy dla klimatu”	28.05-04.06.2022	W ramach ogólnopolskiej akcji dzieciom czytali: Ewa Glura – Honorowy Obywatel Miasta Bielawa, Jarosław Florczak – wiceprzewodniczący Rady Miejskiej oraz Jadwiga Stępień – polonistka.
Promocja tomiku Małgorzaty Dudek pt.: „Wśród tchórzy wraków”	08.06.2022	Spotkanie autorskie kolejnego tomiku z serii Sudecka Poezja i Proza.
Kiermasz książki używanej	09.07.2022	Biblioteka uczestniczyła w organizowanym przez Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki wydarzeniu pn. „Sudeckie Lato”
Spotkanie z profesjonalnym graczem Mahjonga	05.09.2022	Bielawski Klub Majonga „Haneman Hunters” gościł profesjonalnego madżongistę Fenga Thama
Europejskie Dni Dziedzictwa	15.09.2022	W ramach akcji odbył się wykład oraz wystawa tematyczna – „Wydawcy i drukarze powiatu dzierzoniowskiego do 1945 roku”

Kiermasz książki używanej	18.09.2022	Biblioteka uczestniczyła w organizowanym przez Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki wydarzeniu pn. „Święto Piernika” w Parku Miejskim
Akcja „Bezkarne październik”	październik 2022	Z okazji 75-lecia MBP w Bielawie ogłoszono w bibliotece „abolicję”. Za nieterminowe zwroty materiałów biblioteka nie naliczała regulaminowych kar. Dzięki akcji do zbiorów wróciły długo niezwracane pozycje.
Spotkanie podróżnicze z Martą Polanowską	07.10.2022	Spotkanie podróżnicze poświęcone m.in. wyprawie na Wyspę Św. Łucji i otwarcie wystawy fotografii „Pretty Faces From St. Lucia”
Warsztaty plastyczne ze Sławomirem Gołębiewskim	20.10.2022	Drugoklasiści pod okiem lokalnego artysty wykonały ilustracje do wierszy prowadzącego następnie wspólnie obejrzeni mieszcząc się Art.-Galerii wystawę prac pana Sławomira zatytułowaną „Nie mieć pasji – to być nudnym”.
„Halloweenowa niespodzianka”	31.10.2022	Dla najmłodszych odwiedzających tego dnia bibliotekę przygotowano słodkie niespodzianki.
Spotkanie autorskie z Łukaszem Łebkiem	03.11.2022	Spotkanie z lekarzem weterynarii, autorem książki pt. „Co gryzie weterynarza” oraz autorem bloga pt. : „Nie zadzieraj z weterynarzem”.
Spotkanie autorskie z Patrycją Cygan-Jeż	17.11.2022	Spotkanie z młodą, pochodzącą z Bielawy autorką opowiadań.
„Święto Pluszowego Misia” w bibliotece	25.11.2022	Dla najmłodszych odwiedzających tego dnia bibliotekę przygotowano niespodzianki.
Kiermasz książki używanej	5.12.2022	Biblioteka wystawiła swoje stoisko podczas bielawskiego Jarmarku Bożonarodzeniowego.
Premiera nowego spektaklu „Teatryku Kukiełkowo”	11.12.2022	Premiera widowiska pt.: „Krecik i telewizja”.
Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki	13.12.2022	Spotkanie bibliotecznego klubu skupiającego osoby lubiące książki. Nowe moderatorki wyznały nowy kierunek bielawskiego DKK.
Promocja publikacji wydawnictwa Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bielawie	14.12.2022	Promocja rocznika miejskiego „Bibliotheca Bielaviana 2021” oraz tomiku pokonkursowego – XI Konkursu Literackiego Na Utwór Inspirowany Fotografiami Bielawy – Sudecka poezja i proza XLI.

Źródło: Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki w Bielawie oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Bielawie

Zlecono również realizację 9 zadań publicznych o łącznej wartości 133 928,16 zł, których celem były różnego rodzaju działania kulturalne skierowane do mieszkańców Bielawy:

- Sudeckiej Agencji Artystycznej „SART” w Bielawie – 18 000,00 zł na utrzymanie tradycji orkiestry dętej w Bielawie,
- Polskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarządu Rejonowego w Bielawie – 20 000,00 zł na zadanie pn. „Z seniorami na wesoło”,
- Towarzystwu Przyjaciół Bielawy w Bielawie – 13 628,16 zł na zadanie pn. „Poznawanie Bielawy i jej historii”,
- Polskiemu Związkowi Niewidomych Okręgu Dolnośląskiego w Bielawie – 6 900,00 zł na zadanie pn. „Niewidomi są wśród nas”,
- Stowarzyszeniu Spółdzielcza Animacja Kulturalna w Bielawie – 46 000,00 zł na zadanie pn. „Poloneziaki 2022”,
- Stowarzyszeniu Edukacji Artystycznej „FART” w Bielawie – 7 100,00 zł na zadanie pn. „Artystyczne lato”,
- Stowarzyszeniu Edukacji Artystycznej „FART” w Bielawie – 7 300,00 zł na zadanie pn. „Z piosenką przez dekady”,
- ZHP Chorągwi Dolnośląskiej – 5 000,00 zł na zadanie pn. „Harcerski Rajd Niepodległości”,

- Forum Dialogu Między Kulturami w Dzierżonowie – 10 000,00 zł na zadanie pn. „Przygotowanie i opracowanie materiału do Cyfrowego Archiwum Bielawy”.

Miejska Biblioteka Publiczna przede wszystkim realizowała swoje zadania w zakresie czytelnictwa względem mieszkańców Bielawy. Ogólna liczba wypożyczeń w 2022 r. wynosiła **79 165**. Stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosił 72 356 księgi, natomiast na dzień 31 grudnia 2022 r. już **78 100**. Na gromadzenie księgozbioru (książki drukowane, elektroniczne i inne) przeznaczono 75 533,00 zł. Łączna liczba użytkowników biblioteki wyniosła **2 562**. W 2022 r. miało miejsce 79 165 udostępnień na zewnątrz oraz 20130 odwiedzin fizycznych. 74 egzemplarze wypożyczono na miejscu. Liczba pobranych dokumentów z zasobów elektronicznych, do których biblioteka umożliwia dostęp wyniosła 6 555, a łączna liczba uczestników w odbywających się w bibliotece imprez stacjonarnych wyniosła 1 841. Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wynosi 2 743, a wskaźnik wypożyczeń w przeliczeniu na mieszkańca wyniósł 2,8. Zanotowano 20 251 odsłon na głównej stronie internetowej biblioteki (www.mbp.bielawa.pl). Biblioteka prowadzi swoje konta na portalach społecznościowych – Facebook, Tik-Tok i Instagram.

Biblioteka po raz kolejny wykupiła w 2022 r., wraz z innymi placówkami Dolnego Śląska, dostęp do książek elektronicznych (e-booków) na platformie Legimi. Dzięki temu czytelnicy mają bezpłatny, zdalny dostęp do wielu tysięcy książek.

Tabela 27. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bielawie w 2022 r.

Księgozbiór	
Stan księgozbioru w dniu 31.12.2022 r.	78 100
Kwota wydatkowana na materiały biblioteczne (w zł)	75 533,00
w tym książki	50 079
w tym czasopisma	2 029
w tym zbiory specjalne	13 925
w tym zbiory elektroniczne online	9 500
Czytelnictwo	
Liczba użytkowników zarejestrowanych w bibliotece	2 562
Liczba czytelników aktywnie wypożyczających	2 280
Liczba wypożyczeń	79 165
w tym księgozbioru	75 080
w tym zbiorów specjalnych	3 986
Liczba odwiedzin w bibliotece	20 130

Źródło: Miejska Biblioteka Publiczna w Bielawie

Dział Dziecięco-Młodzieżowy współpracuje ze wszystkimi bielawskimi przedszkolami i szkołami organizując tematyczne lekcje biblioteczne, konkursy plastyczne, czytanie książek, przedstawienia bibliotecznego Teatryku „Kukiełkowo”. Bierze także od lat z powodzeniem udział w ogólnopolskiej kampanii „Mała książka-wielki człowiek”, a w 2022 r. organizowała facebookową akcję informacyjną pt. „Napisane kiedyś – czytamy dziś”, przybliżająca czytelnikom postacie czasem nieco zapomnianych autorów piszących dla dzieci i młodzieży.

Dział Regionalno-Badawczy prowadzi działania służące promowaniu i przybliżaniu wiedzy o naszym mieście i regionie, organizując także w 2022 r. cykliczne Wędrowki Ulicami Miasta z przewodnikiem.

Dział Wypożyczalnia dla Dorosłych oraz Dział Multimedialny prowadzą różnego rodzaju akcje promujące czytelnictwo (tzw. „regały tematyczne”, m.in. „Książki na jesienną chandrę”, „Świat komiksów”, „Zekranizowane książki”), a także współpracują m.in. z Zespołem Ośrodków Wsparcia

w Bielawie, goszcząc w bielawskiej placówce podopiecznych ośrodka. W Wypożyczalni dla Dorosłych od października 2022 r. oglądać można wędrowną instalację artystyczną Sławomira Gołombiowskiego, pt. „Słowo na każdy dzień powszedni”.

W ramach wydatków inwestycyjnych w obszarze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:

- dokonano zakupu i montażu serwera kinowego – 47 500,00 zł;
- udzielono dotacji w kwocie 100 000,00 zł na renowację kościoła pod wezwaniem Bożego Ciała.

12 Turystyka, sport i rekreacja

Na kulturę fizyczną i turystykę w 2022 r. wydatковано 6 558 612,03 zł, czyli 3,33 % ogółu wydatków Gminy.

Środki przeznaczono na:

- obsługę Centrum Informacji Turystycznej prowadzoną przez BARL Sp. z o.o. w Bielawie;
- działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bielawie;
- utrzymanie obiektów sportowych;
- zadania w zakresie upowszechniania turystyki i kultury fizycznej;
- pozostałą działalność w zakresie turystyki, sportu i rekreacji, w tym składki członkowskie dla Stowarzyszenia Turystycznego Gmin Gór Sowich w Bielawie na promocję regionu Gór Sowich.

12.1 Inwestycje i działania

W ciągu 2022 r. na realizację zadań publicznych w zakresie kultury fizycznej i sportu przekazano dotacje (o łącznej wartości 1 122 950,00 zł) dla:

- Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „SOWA” w Bielawie w wysokości 7 800,00 zł na zadanie pn. „Zawody strzeleckie z wiatrówki”,
- Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego „MUFLON” w Bielawie w wysokości 18 000,00 zł na zadanie pn. „Sport w Bielawie przez cały rok – upowszechnianie lekkoatletyki, koszykówki, narciarstwa biegowego i biathlonu”,
- Klubu Sportowego „BIELAWIANKA – BESTER” w Bielawie w wysokości 256 000,00 zł na zadanie pn. „Wszyscy gramy w siatkówkę”,
- Stowarzyszenia Klubu Piłkarskiego „Bielawianka” w Bielawie w wysokości 427 100,00 zł na zadanie pn. „ŁĄCZY NAS PIŁKA”,
- Stowarzyszenia Amatorskiej Ligi Koszykówki w Bielawie w wysokości 5 000,00 zł na zadanie pn. „Udział młodzieży z Bielawy w rozgrywkach ligi koszykówki oraz treningach i turniejach piłki koszykowej i streetballa”,
- Zapaśniczego Klubu Sportowego „Bielawianka” w Bielawie w wysokości 44 000,00 zł na zadanie pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej – zapasy”,
- Klubu Footballu Amerykańskiego „Bielawa OWLS” w Bielawie w wysokości 90 000,00 zł na zadanie pn. „Organizacja zajęć futbolu amerykańskiego na terenie miasta Bielawa”,
- LUKS Aquarius Pływanie Synchroniczne w Bielawie 82 000,00 zł na zadanie pn. „Pływaj artystycznie”,
- Uczniowskiego Klubu Sportowego DREAM-BIKE w Bielawie 14 550,00 zł na zadanie pn. „Rowerowy rok”,
- Klubu Sportowego BALTI w Bielawie w wysokości 19 000,00 zł na zadanie pn. „Pływaj z BALTI”,
- Polskiego Związku Wędkarskiego Okręg w Wałbrzychu w wysokości 1 500,00 zł na zadanie pn. „Dzień Dziecka w Bielawie – zawody wędkarskie”,
- Uczniowskiego Klubu Sportowego „IRON BULLS” w Bielawie w wysokości 20 000,00 zł na zadanie pn. „Udział dzieci i młodzieży z Bielawy w treningach i turniejach zapaśniczych, sumo i jiu-jitsu”,
- UKS SIÓDEMKA w Bielawie w wysokości 25.000 zł na zadanie pn. „Piłkarska przygoda”

- Bielawskiego Klubu Żeglarskiego „WIELKA SOWA” w Bielawie w wysokości 7 000,00 zł na zadania pn. „Kurs na przystań”, „Kurs na przystań II”,
- Bebson Gold Team w Bielawie w wysokości 34 000,00 zł na zadanie pn. „Zajęcia pozalekcyjne w dyscyplinie brazylijskie jiu-jitsu oraz boks”,
- Stowarzyszenia Kultury Fizycznej BWA BREAKERS w Bielawie w wysokości 35 000,00 zł na zadanie pn. „Aktywizacja sportowa dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez taniec Break Dance”,
- Bielawskiego Klubu Sportowego „SWIM TEAM” w Bielawie 18 000,00 zł na zadanie pn. „Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych Bielawskiego Klubu Sportowego SWIM TEAM Bielawa”,
- Klubu Sportowego OSiR w Bielawie 19 000,00 zł na zadanie pn. „Organizacja zajęć pozalekcyjnych, rekreacyjnych i współzawodnictwa sportowego członków Klubu Sportowego OSiR Bielawa”.

Z budżetu przeznaczanego na kulturę fizyczną ufundowano 34 stypendia sportowe w łącznej wysokości 93 350,00 zł. Przyznano także nagrody o charakterze szczególnym dla 3 trenerów i działaczy sportowych o łącznej wartości 4 000,00 zł.

Ponadto w roku szkolnym 2021/2022, łącznie w obu semestrach nauki, na wypłatę stypendiów za osiągnięcia sportowe przyznawanych przez dyrektorów szkół wydatkowano kwotę 8 190,00 zł.

Tabela 28. Szkolne stypendia sportowe w roku szkolnym 2021/2022

Szkoła	I półrocze		II półrocze	
	Liczba uczniów	Kwota w zł	Liczba uczniów	Kwota w zł
Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi	11	880,00	14	1 120,00
Ekologiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Juliana Tuwima	24	1 410,00	5	370,00
Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków	18	1 410,00	42	3 000,00
Ogółem	53	3 700,00	61	4 490,00

Źródło: Miejski Zarząd Placówek Oświaty w Bielawie

Na rzecz kultury fizycznej w Bielawie aktywnie działa Ośrodek Sportu i Rekreacji. W szczególności do zadań OSiR-u należy:

- udostępnianie bazy sportowej i rekreacyjnej zainteresowanym jednostkom i osobom w tym: klubom i związkom sportowym, fundacjom, organizacjom kultury fizycznej i turystyki, organizacjom społecznym i zawodowym, szkołom i zakładom pracy;
- prowadzenie działalności służącej upowszechnianiu kultury fizycznej;
- organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych;
- organizowanie zajęć rekreacyjnych, sportowych i rehabilitacji ruchowej;
- eksploatacja i konserwacja istniejącej bazy sportowej, rekreacyjnej oraz jej rozbudowa.

Przedmiotem działalności OSiR-u jest administrowanie obiektami sportowo-turystycznymi znajdującymi się na terenie Gminy Bielawa, do których należą:

- Pływalnia Miejska Aquarius, Studio Odnowy – ul. Generała Grota Roweckiego,
- Camping Sudety – obiekty rekreacyjno-sportowe, basen, boisko asfaltowe, boisko trawiaste, pole kempingowe, kąpielisko miejskie,
- korty tenisowe, boisko asfaltowe – ul. 1 Maja,
- Góra Parkowa – ul. Generała Władysława Sikorskiego,

- zespół obiektów i boisk sportowych KS Bielawianka – ul. Sportowa,
- hala sportowa i boisko – ul. Bankowa,
- sala sportowa – ul. Ludwika Waryńskiego,
- Skatepark – ul. Wojska Polskiego,
- EKO CAFE – ul. Wojska Polskiego,
- Sezonowe Lodowisko,
- Tężnia solankowa,
- Miasteczko ruchu drogowego,
- Pole namiotowe Camping Bielawa,
- Wieża widokowa KALENICA.

Wymienione wyżej obiekty w strukturze OSiR-u służą do generowania przychodów z tytułu świadczonych w nich usług. Przychody uzyskiwane są również z tytułu dzierżawy powierzchni pod stoiska handlowe, parkingi, reklamy jak również z pracy instruktorów. Dodatkowo wynajmowane są powierzchnie znajdujące się w zarządzie Ośrodka. OSiR świadczy również usługi w zakresie organizowania kolonii i półkolonii. Przychody finansowe uzyskiwane są także z tytułu organizowanych imprez sportowych.

W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bielawie zorganizował imprezy dostępne dla ogółu mieszkańców:

- Rajd Pieszy „Sowie Szczyty” – pieszy rajd po Górach Sowich,
- Sowiogórskie Żagle, Regaty o Puchar Burmistrza Bielawy,
- Festiwal kolorów,
- Festiwal Smaków Świata,
- Lines of Bielawa – międzynarodowe zawody deskorolkowe,
- Bike Maraton – maraton rowerowy,
- Super Bieg – półmaraton górski,
- Bieg gladiatora – bieg survivalowy,
- Runmageddon – bieg survivalowy,
- Bielawa Cross Triathlon – zawody triathlonowe,
- Gala MMA „Bebson Arena” – gala mieszanych sportów walki,
- Sowiogórski Maraton Rowerowy,
- Pod Żaglami Powiatu – regaty,
- Turniej Piłki Nożnej im. Grzegorza Żuławnika,
- Ogólnopolski Turniej NO – GI Fight – zawody sportów walki,
- Memoriał im. Michała Wojtanowskiego – zawody biegowe,
- Międzynarodowe Zawody zapaśnicze,
- Mikołajkowo – świąteczny turniej Piłki Koszykowej Dziewcząt.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bielawie organizował również cykliczne zajęcia dla mieszkańców:

- wypożyczalnię sprzętu wodnego w Parku Miejskim,
- wypożyczalnię sprzętu wodnego na Campingu „Sudety”,
- wypożyczalnię rowerów miejskich, gokardów, hulajnóg elektrycznych na Campingu „Sudety”,
- park linowy w Parku Miejskim,
- naukę pływania dla dorosłych i dzieci,
- indywidualne lekcje pływania,
- ćwiczenia gimnastyczne w wodzie – AQUA AEROBIK, BREAK DANCE,
- udostępnienie sezonowego lodowiska w Parku Miejskim.

Ośrodek Sportu i Rekreacji kładzie nacisk na wspieranie sportu i rekreacji masowej. Sport wyczynowy realizowany jest przede wszystkim w klubach i stowarzyszeniach sportowych. W związku z tym, większość imprez i zawodów sportowych dedykowanych było dla osób niezrzeszonych w klubach i organizacjach sportowych oraz dla dzieci i młodzieży.

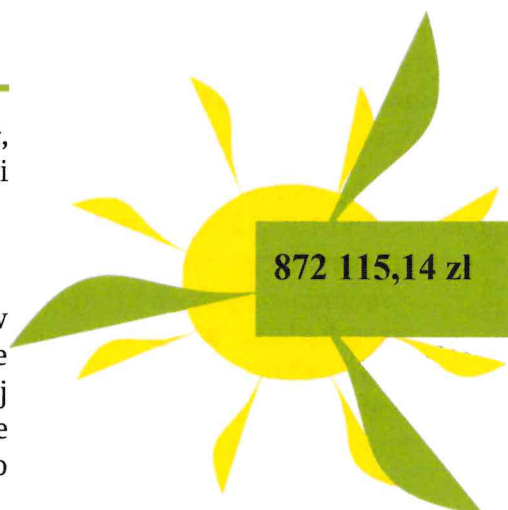
Na wydatki inwestycyjne w obszarze turystyki, sportu i rekreacji ze środków własnych przeznaczono 1 853 275, 00 zł. W ich ramach sfinansowano następujące przedsięwzięcia:

- modernizacja wieży widokowej na Kalenicy – wykonano wymianę uszkodzonych i skorodowanych elementów stalowych na nowe, wymianę balustrad schodowych, stopnic na schodach, powierzchni komunikacyjnych na pomostach oraz schodach, czyszczenie nawierzchni istniejących elementów stalowych z korozji, zabezpieczenie antykorozyjne poprzez malowanie wszystkich istniejących elementów stalowych – 337 590,23 zł,
- budowa demonstracyjnej hali wielofunkcyjnej w Gminie Bielawa – sporządzono analizę optymalizacji kosztów przedsięwzięcia pn. „Budowa demonstracyjnej hali wielofunkcyjnej w Gminie Bielawa” – 45 000,00 zł,
- zagospodarowanie kompleksu sportowego OSiR przy ul. Bankowej – został opracowany Program Funkcjonalno-Użytkowy dla zadania pn. „Zagospodarowanie kompleksu sportowego OSiR przy ul. Bankowej-Sportowej” – etap I – 16 947,00 zł,
- zagospodarowanie Campingu „Sudety” – zakupiono pomost do wypożyczalni sprzętu wodnego na plaży przy ul. Wysokiej, wykonano ogrodzenie na terenie Campingu „Sudety”, uzupełniono piasek na plaży przy ul. Wysokiej, wykonano nową rozdzielnię elektryczną na Campingu „Sudety”, uzupełniono kostkę brukową na Campingu „Sudety”, wykonano regenerację zjeżdżalni na basenie odkrytym na Campingu „Sudety” przy ul. Wysokiej, wykonano projekt budynku recepcji Campingu „Sudety”,
- zakup sprzętu sportowo-turystycznego – dokonano zakupu: rowerów wodnych (katamarany – 2 szt.) do wypożyczalni sprzętu wodnego przy plaży na ul. Wysokiej, gokartów (9 szt.) do wypożyczalni rowerów w Parku Miejskim oraz Campingu „Sudety” przy ul. Wysokiej, hulajnóg (5 szt.) do wypożyczalni rowerów w Parku Miejskim oraz Campingu „Sudety” ul. Wysoka – 80 000,00 zł,
- modernizacja budynku Eco Cafe – zaplanowano przebudowę całego pomieszczenia wraz ze zmianą jego wyposażenia, wykonano prace remontowo-budowlane (częściowa przebudowa budynku Eco Cafe, zakup wyposażenia i wystroju) – 100 000,00 zł,
- modernizacja sali gimnastycznej, bieżni prostej, skoczni do skoku w dal i nawierzchni sprawnościowego placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 4 oraz boiska piłkarskiego, wielofunkcyjnego, bieżni prostej, skoczni do skoku w dal i zaplecza sanitarno-szatniowego przy Szkole Podstawowej nr 10 w Bielawie – 519 523,25 zł – na finansowanie zadania Gmina Bielawa pozyskała środki zewnętrzne z Programu Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej Sportowa Polska Edycja 2021,
- modernizacja Skateparku w Bielawie przy ul. Wojska Polskiego – wykonano renowację i wzmocnienie powierzchni jezdnej oraz elementów betonowych skateparku – 304 187,52 zł – na finansowanie zadania Gmina Bielawa pozyskała środki zewnętrzne z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie 225 037,03 zł.

13 Ochrona zdrowia

Na ochronę zdrowia w 2022 r. wydatkowano 872 115,14 zł, czyli 0,44 % ogółu wydatków Gminy. Środki te przeznaczono na:

- zwalczanie narkomanii,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi,
- pozostała działalność w zakresie ochrony zdrowia w tym 5 760,29 zł na dotację na Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi Rzeczypospolitej Polski Miejski Klub HDK w Bielawie na zadanie pn. „Propagowanie idei honorowego krwiodawstwa”.

13.1 Inwestycje i działania

W ramach działań w zakresie ochrony zdrowia realizowano głównie zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bielawie na rok 2022. Nie realizowano wydatków inwestycyjnych w tym obszarze.

Liczba podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu wynosiła 80. Tyle samo podmiotów było w obrocie handlowym. W 2022 r. wydano 208 zezwoleń stałych oraz 21 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Środki uzyskane z tego tytułu wyniosły 649 312,00 zł. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie wpłynęły zgłoszenia dotyczące nadużywania alkoholu.

Tabela 29. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2022 r.

Nazwa	2022
liczba podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych [szt.]	80
liczba podmiotów w obrocie handlowym	80
liczba wydanych zezwoleń stałych	208
liczba wydanych zezwoleń jednorazowych	21
liczba odebranych zezwoleń	0
środki uzyskane z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu [zł]	649 312,00
liczba zgłoszeń przypadków nadużywania alkoholu, które wpłynęły do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Spraw Społecznych i Działalności Gospodarczej

Przeprowadzono 7 kontroli sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych. Złożono 24 wnioski o pozwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych. Decyzji o cofnięciu zezwolenia nie wydano.

Tabela 30. Przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi i ustawy o narkomanii w 2022 r.

Wskaźnik monitoringu	2022
liczba prowadzonych kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych	7
liczba złożonych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	24
liczba decyzji o cofnięciu zezwolenia w przypadku naruszania zakazu sprzedaży alkoholu	0

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Spraw Społecznych i Działalności Gospodarczej

13.2 Realizacja programów

13.2.1 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bielawie na rok 2022

I. Cel: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej (zarówno w zakresie profilaktyki uniwersalnej, jak i wskazującej oraz selektywnej), w szczególności dla dzieci i młodzieży, jak również ich rodziców:

1. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w tym:
  - a) dofinansowanie zajęć na Pływalni Miejskiej AQUARIUS dla dzieci z grupy podwyższonego ryzyka zagrożenia uzależnieniem i żyjących w ubóstwie,
  - b) dofinansowanie wynagrodzeń za prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci z grupy podwyższonego ryzyka. Działanie było realizowane przez 8 miesięcy w okresie roku szkolnego, począwszy od marca.
2. W klubach profilaktycznych, świetlicach środowiskowych i świetlicy socjoterapeutycznej realizowane były autorskie programy socjoterapeutyczne, które były wzbogacane o zajęcia wychowawczo-sportowe z elementami rekreacji. W 2022 r. 5 klubów profilaktycznych funkcjonowało w 3 szkołach. Oprócz klubów profilaktycznych w mieście prowadzone są dwie świetlice środowiskowe.
3. Zawarto porozumienie z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, w ramach którego Gmina zobowiązała się dofinansować półkolonie zimowe i letnie dla dzieci i młodzieży z bielawskich szkół.
4. Zawarto porozumienie z Miejskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki w Bielawie dot. przeprowadzenia wakacyjnych imprez plenerowych pn. Profilaktyczne spotkania kulturalne – Wakacyjne „Używki” Kulturalne, skierowanych do dzieci z terenu Bielawy.
5. Zlecono przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców składającego się z jednego zakupu kontrolowanego metodą tajemniczy klient i jednego szkolenia terenowego dla sprzedawców napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży.
6. W wybranych klasach w szkołach podstawowych przeprowadzono program profilaktyczny pn. „Stawiam na siebie”.
7. W Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków i w Publicznych Przedszkolach w Bielawie przeprowadzono program rekomendowany „Poruszające bajki o emocjach”.
8. Przeprowadzono szkolenie realizatorów programu „Fantastyczne możliwości”.
9. Sfinansowano spektakl „Ta cisza to ja...” skierowany do mieszkańców Bielawy. Spektakl opowiada o rozwoju uzależnienia od alkoholu i jego wpływu na funkcjonowanie człowieka.
10. W Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków zorganizowano profilaktyczne warsztaty plastyczne dla dzieci z klas 1-3.
11. W celu zapewnienia ciągłości pracy klubów profilaktycznych, dzięki posiadaniu kadry o odpowiednich kompetencjach, sfinansowano dwóm osobom udział w podyplomowym studium socjoterapeutycznym.
12. Zawarto porozumienie z Miejskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki w Bielawie dot. organizacji cyklu imprez pn. „Świątecznie – Rodzinnie – Bezpiecznie”, które stanowiły formę profilaktycznych spotkań kulturalnych dla dzieci i ich rodzin.
13. Kolejnym działaniem skierowanym do bielawskich rodzin był Jarmark Bożonarodzeniowy. W trakcie jarmarku uczniowie bielawskich szkół oferowali ozdoby świąteczne.

14. Fundacja „AUXILIUM Dzieciom” w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie zrealizowała zadanie pn. „Pomoc psychologiczna i profilaktyka uzależnień dla młodzieży dotkniętej problemem alkoholowym.
15. Przy współpracy z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji zrealizowano program profilaktyczny pn. „Aktywne Wakacje – Wakacje bez Alkoholu”.
16. W budynku OPS zorganizowano zajęcia z arteterapii dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

II. Cel: Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych:

1. Przy współpracy z NZOZ „EURO MEDICA” realizowany był program w zakresie ochrony zdrowia, mający na celu pomoc osobom zagrożonym uzależnieniem, uzależnionym i ich rodzinom poprzez zapewnienie dostępu do informacji poradnictwa specjalistycznego (w tym psychiatry) oraz ograniczenie negatywnych, zdrowotnych i społecznych skutków używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych u osób uzależnionych i eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi poprzez realizację programów wcześniej interwencji.
2. Zlecono do realizacji zadanie publiczne w zakresie ochrony zdrowia – Podejmowanie działań mających na celu pomoc osobom uzależnionym i członkom ich rodzin. W ramach zadania funkcjonował hostel dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, organizowano spotkania terapeutyczne, motywowano do leczenia, do zmiany nawyków higienicznych oraz świadczone pomoc w utrzymaniu ładu w miejscu zamieszkania.
3. W budynku przy ul. Wolności 109 w Bielawie funkcjonuje Klub Abstynenta FENIKS. W klubie tym prowadzone są dyżury interwencyjne (we wtorki) oraz odbywają się mitingi (w czwartki). Na potrzeby Klubu został zatrudniony gospodarz, który koordynuje jego prace.

III. Cel: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkotykowe, pomocy psychospołecznej, prawnej i socjalnej (pomoc przy wychodzeniu z bezdomności), a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1. W siedzibie OPS w Bielawie działa punkt dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie. W punkcie zatrudniony był radca prawny, który świadczył dyżury telefoniczne (w razie potrzeby był kontakt bezpośredni) oraz psycholog.
2. W siedzibie OPS prowadzono warsztaty edukacyjno – profilaktyczne z wykorzystaniem elementów metody DULUTH dla osób podejrzewanych o stosowanie przemocy.

IV. Cel: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych i związanych ze zjawiskiem przemocy:

1. Gmina wsparła realizację przez UKS „IRON BULLS” zadania pn. „Udział w profilaktycznym obozie szkoleniowo – sportowym dla dzieci oraz młodzieży”.
2. Gmina wsparła realizację przez Stowarzyszenie KS „Bielawianka BESTER” zadania w zakresie ochrony zdrowia pn. "Profilaktyczny obóz szkoleniowo – wypoczynkowy dla dzieci i młodzieży”.
3. Gmina wsparła realizację przez ZHP Chorągiew Dolnośląską zadania pn. „Harcerska przygoda w Rozewiu”. W trakcie obozu był realizowany pro-program profilaktyczny pn. „Każda używka to fałszywka”.
4. Gmina wsparła realizację przez KP „Bielawianka” zadania pn. „Obóz sportowo – wypoczynkowy z profilaktyką uzależnień dla dzieci i młodzieży”.

5. Gmina wsparła realizację przez Stowarzyszenie ZKS „Bielawianka” zadania w zakresie ochrony zdrowia pn. „Profilaktyczny obóz szkoleniowo – sportowy dla dzieci i młodzieży”.
6. Gmina wsparła realizację przez KP „Bielawianka” zadania pn. „Półkolonie na sportowo – Obóz sportowo – wypoczynkowy z profilaktyką uzależnień dla dzieci i młodzieży”.
7. Zorganizowano seminarium pn. „Kryzysy w życiu dzieci i młodzieży – profilaktyka i interwencja kryzysowa” dla nauczycieli, przedstawicieli OPS oraz przedstawicieli instytucji zajmujących się szeroko rozumiana pomocą w rodzinie.
8. Sfinansowano szkolenie z zakresu psychotraumatologii dla dwóch pracowników socjalnych i jednego członka GKRPA.
9. Zorganizowano szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

V. Cel: Prowadzenie działalności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie:

1. Członkowie Komisji wykonywali następujące zadania:
  - a) wydawanie postanowień w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
  - b) prowadzenie postępowań w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego,
  - c) sporządzanie wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wobec osoby uzależnionej od alkoholu,
  - d) kierowanie korespondencji do osób podejrzewanych o uzależnienie od alkoholu, członków rodzin i instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
  - e) motywowanie do leczenia odwykowego na posiedzeniach Zespołu GKRPA,
  - f) wnioskowanie do biegłego sądowego o przeprowadzenie badań i wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w sprawie osób podejrzewanych o uzależnienie od alkoholu,
  - g) monitorowanie i inicjowanie działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - h) Komisja posiada wyodrębniony zespół – tzw. Małą Komisję, który na podstawie art. 4¹ ust. 3, podejmował czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Zespół motywacyjno – interwencyjny odbył 12 posiedzeń. Na bieżąco rejestrował nowe zgłoszenia o zastosowanie leczenia odwykowego. W trakcie posiedzenia Zespół motywował do leczenia osoby zaproszone oraz informował zaproszonych członków rodziny o możliwości uzyskania różnych form pomocy. Z każdej rozmowy sporządzał protokół. W wyniku przeprowadzonych postępowań przekazano do Sądu Rejonowego w Dzierżonowie 39 wniosków wraz z aktami spraw.

2. Przedstawiciel GKRPA uczestniczył w posiedzeniach Zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych powołanych w związku ze sporządzeniem Niebieskiej Karty w danej rodzinie.
3. Od 2019 r. w ramach GKRPA funkcjonuje zespół dokonujący kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Bielawa. W 2022 r. przeprowadzono kontrolę 7 placówek.
4. Gminna Komisja, realizując zapis art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na bieżąco opiniowała wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy. Przedstawiciele GKRPA uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych prowadzonych w związku z zakładanymi niebieskimi kartami w rodzinie.

Tabela 31. Realizacja wskaźników Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bielawie na 2022 r.

Ne celu szczegółowego	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wskaźnika
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej (zarówno w zakresie profilaktyki uniwersalnej, jak i wskazującej oraz selektywnej), w szczególności dla dzieci i młodzieży, jak również ich rodziców:	liczba młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w programach profilaktycznych	os	2 143
	liczba przeprowadzonych kampanii społecznych	szt.	0
	liczba dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych	os	135
	liczba osób uczestniczących w szkoleniach	os	59
Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych	liczba osób zaangażowanych w ruchu abstynenckim	os	20
	liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy uczestniczących w zajęciach edukacyjnych	os	5
	liczba nowych postępowań wszczętych przez GKRPA	szt.	22
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkotykowe, pomocy psychospołecznej, prawnej i socjalnej (pomoc przy wychodzeniu z bezdomności), a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	liczba porad udzielonych przez radcę prawnego	szt.	63
	liczba osób korzystających z pomocy psychologa	os	58
	ilość postępowań wszczętych przez GKRPA na wnioski Zespołu Interdyscyplinarnego	szt.	4
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych i związanych ze zjawiskiem przemocy	wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym	zł	92 000
	liczba organizacji pozarządowych współpracujących przy realizacji Programu	szt.	7
	liczba mieszkańców uczestniczących w działaniach podejmowanych przez jednostki organizacyjne gminy	os	3 000
Prowadzenie działalności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie	liczba wszczętych postępowań	szt.	22
	liczba osób skierowanych do biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia	os	27
	liczba opinii wydanych przez biegłych	szt.	11
	liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego (ambulatoryjnego lub stacjonarnego)	szt.	21
	liczba opinii pozytywnych i negatywnych w postępowaniu o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	szt.	24
	ilość przeprowadzonych kontroli	szt.	7
	ilość posiedzeń grup roboczych, w których uczestniczył przedstawiciel GKRPA	szt.	96

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Spraw Społecznych i Działalności Gospodarczej

14 Pomoc społeczna i rodzina

Na pomoc społeczną w 2022 r. wydatkowano 12 791 690,91 zł, czyli 6,49 % ogółu wydatków Gminy.

Środki te przeznaczono na:

- działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie;
- działalność Zespołu Ośrodków Wsparcia, obejmujący: Środowiskowy Dom Samopomocy z Filią w Bielawie (zadanie zleczone z budżetu państwa), Dzienny Dom Senior+ (zadanie własne Gminy), Klub Senior+ (zadanie własne Gminy);
- działalność domów pomocy społecznej – opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej za 43 osoby z terenu Miasta Bielawa. Średni miesięczny koszt ponoszony przez Ośrodek Pomocy Społecznej za 1 osobę wynosi około 3 144,70 zł;
- jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i środki interwencji kryzysowej;
- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze;
- zasiłki, dodatki mieszkaniowe, dopłaty do czynszu, składki na ubezpieczenie dla zakwalifikowanych osób;
- pomoc w zakresie dożywiania;
- pozostałą pomoc społeczną.

14.1 Inwestycje i działania

Tabela 32. Wydatki z funduszu pomocy społecznej wg powodów trudnej sytuacji w 2022 r.

Nazwa	Liczba gospodarstw	Liczba osób
Bezdomność	63	63
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	10
Bezrobocie	76	134
Niepełnosprawność	209	249
Długotrwała lub ciężka choroba	194	227
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – rodzina wielodzietna	11	55
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – rodzina niepełna	30	92
Alkoholizm	71	83
Narkomania	5	6
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
Przemoc w rodzinie	6	23
Sytuacja kryzysowa	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
Ubóstwo	251	360
Zdarzenie losowe	12	25

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

Tabela 33. Wydatki z funduszy pomocy społecznej w 2022 r.

Nazwa	Kwota [zł]
Zadania własne OPS	
Zasiłki zostały wypłacone w następujących formach:	
- dożywianie 47 osób w tym: 42 dzieci, 5 dorosłe,	168 209,30
- usługi opiekuńcze dla 217 osób	1 459 140,43
- zasiłki celowe dla 207 rodzin	207 094,23
- zasiłki okresowe dla 112 rodzin	230 047,00
- składki zdrowotne opłacane za 86 podopiecznych	41 755,00
- opłata za pobyt dzieci w domu dziecka lub innej placówce (28 dzieci)	621 404,10
- zasiłki stałe dla 97 osób	500 254,80
- opłata za pobyt w DPS (43 osoby)	1 459 140,00
- wynagrodzenie za sprawowanie opieki	24 105,33
Dodatki mieszkaniowe dla 386 rodzin	838 836,34
Dodatki energetyczne dla 93 Rodzin	3 627,93
Zadania zlecone OPS	
Zasiłki wypłacone w następującej formie:	
- składki zdrowotne opłacane za 96 podopiecznych (świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna)	200 799,00
- świadczenia rodzinne wraz z dodatkami oraz składkami na ubezpieczenia społeczne w ilości dla 3661 rodzin	9 040 875,00
- fundusz alimentacyjny dla 180 rodzin	1 195 848,00
- świadczenia wychowawcze dla 2545 rodzin	9 783 704,00
- program dobry start dla 0 uczniów wraz z kosztami	0
Pomoc materialna dla 43 uczniów	23 795,53
Razem	25 798 635,99

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

Tabela 34. Wydatki na świadczenia rodzinne i opiekuńcze w 2022 r.

Nazwa	Kwota (zł)
Zasiłki rodzinne	1 037 553,00
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	
- urodzenia dziecka	41 000,00
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	33 437,00
- samotnego wychowywania dziecka	126 917,00
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	122 190,00
- rozpoczęcia roku szkolnego	48 300,00
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	26 780,00
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	125 495,00
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami ogółem	1 561 672,00
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych (tzw. z/zł)	36 879,00
Zasiłki pielęgnacyjne	1 937 133,00
Świadczenie pielęgnacyjne	4 191 862,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	86 000,00
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	8 000,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	59 520,00
Świadczenie rodzicielskie	439 750,00
Razem	9 882 488,00

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

W obszarze pomocy społecznej w ramach Funduszu Pomocy dla obywateli Ukrainy Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał zasiłek celowy na wyżywienie dzieci w przedszkolu (śniadania, obiady, podwieczorek) na podstawie decyzji w oparciu o art. 29 i art. 20 ustawy z dnia 12 marca

2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a także art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 oraz art. 39 ustawy o pomocy społecznej. W 2022 r. udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na zapewnienie wyżywienia w przedszkolach dla 26 dzieci na kwotę 6 458,00 zł.

W ramach Zespołu Ośrodków Wsparcia funkcjonują:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy z Filią (ŚDS typu D) w Bielawie – jako jednostka organizacyjna Gminy przeznaczona dla osób przewlekle psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne i osób z innymi przewlekłymi zaburzeniami czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych. Filia ŚDS – to Dom typu D przeznaczony dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną. Dom jest ośrodkiem wsparcia dla 59 osób, w tym placówką dziennego pobytu dla 55 osób oraz pobytu całodobowego dla 4 osób, służącą utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji. Dom typu D przeznaczony jest dla 18 osób. W sumie w Środowiskowym Domu Samopomocy z Filią jest 77 miejsc. Na pobyt całodobowy mogą być skierowane osoby w przypadku wystąpienia potrzeby spowodowanej sytuacją życiową lub rodziną, bądź osoby wymagające realizacji całodobowego treningu samoobsługi i umiejętności społecznych w ramach indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego. Z usług Środowiskowego Domu Samopomocy korzystają osoby wymagające m.in.: wsparcia w przezwyciężeniu ich trudnych sytuacji życiowych i postępowania wspierająco-aktywizującego, zmierzającego do osiągnięcia przez nich poprawy funkcjonowania i jakości życia. Na dzień 31 grudnia 2022 r. aktualne decyzje administracyjne posiadało 66 osób.
2. Dzienny Dom Senior+, w którym świadczone były usługi pobytu dziennego dla osób w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo, mieszkańców Gminy Bielawa. Dom przeznaczony jest dla 80 osób. Seniorzy korzystali z usług:
  - o socjalnych w tym gorącego posiłku,
  - o edukacyjnych,
  - o kulturalno-oświatowych,
  - o aktywności ruchowej,
  - o sportowo-rekreacyjnych,
  - o aktywizujących społecznie,
  - o terapii zajęciowej.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. aktualne decyzje administracyjne posiadało 74 osoby.

3. W ramach Klubu Senior+ świadczone były usługi klubowe przez 5 dni w tygodniu. Klub przeznaczony jest dla 45 osób również w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo, mieszkańców Gminy Bielawa. Na dzień 31 grudnia 2022 r. aktualne decyzje administracyjne posiadało 48 osób.

W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku ZOW realizował następujące treningi i zajęcia:

- Treningi: dbałości o wygląd zewnętrzny i higienę, trening budżetowy, trening spędzania czasu wolnego w tym: zabawoterapia, ludoterapia i zajęcia świetlicowe, muzyczne i kulturalno-oświatowe, trening kulinarny.
- Zajęcia: świetlicowe, teatralne, komputerowe i redakcyjne, stolarskie i ogrodnicze, w pracowni plastycznej, w pracowni ceramicznej, w pracowni rękodzieła, relaksacyjne, relaksacyjne z elementami stymulacji integracji, ruchowe, edukacyjne, plastyczne/rękodzielnicze, porządkowe – terapia przez pracę, grupowe z psychoedukacji z elementami

socjoterapii, grupowe z elementami rewalidacji i socjoterapii, grupowe – terapia funkcji poznawczych, grupowe z elementami biblioterapii, grupowe z psychoedukacji.

- Spotkania społeczności odbywały się regularnie również raz w tygodniu.
- Poradnictwo i praca socjalna.
- Spotkania integracyjno – okolicznościowe: w tym zabawy, pikniki, grille, wycieczki itp.
- W celu zapewnienia integracji Uczestników ze środowiskiem lokalnym ZOW współpracował w ciągu 2022 r. z organizacjami i instytucjami działającymi na terenie Gminy Bielawa.

Pozostałe działania na rzecz pomocy społecznej m.in.:

- zaplanowano i przekazano dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom w wysokości 68 000,00 zł, w tym dla:
  - Stowarzyszenia Nowa Nadzieja w Bielawie w wysokości 60,000,00 zł na zadanie pn. „Pomóc w kryzysie”
  - Stowarzyszenia Św. Agnieszki – Razem na Rzecz Społeczności Lokalnej w wysokości 8.000,00 zł na zadanie pn. „Masz prawo wiedzieć więcej, żyć lepiej”.
- wydatkowano środki również na zakup usług pozostałych 3 690,00 zł – w czerwcu Gmina Bielawa zawarła porozumienie ze Stowarzyszeniem MANKO w Krakowie dot. dalszej realizacji programu Ogólnopolska Karta Seniora. W wyniku zawartego porozumienia w Bielawie jest realizowana edycja lokalna tego programu.

W 2022 r. w obszarze pomocy społecznej nie realizowano wydatków inwestycyjnych.

14.2 Rodzina

Na obszar związany ze wspieraniem i rozwojem życia rodzinnego w 2022 r. wydatkowano 25 613 731,46 zł, czyli 13 % ogółu wydatków Gminy. Środki te przeznaczono na:

- świadczenia wychowawcze i rodzinne, z funduszu alimentacyjnego i składki na ubezpieczenia;
- wspieranie rodzin, w tym rodzin zastępczych;
- działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych (wniesiono opłatę za 28 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych);
- opiekę nad dziećmi do 3 lat;
- funkcjonowanie Karty Dużej Rodziny.

14.3 Realizacja programów

14.3.1 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023 realizowany jest przez instytucje i organizacje, których przedstawiciele tworzą Zespół Interdyscyplinarny oraz inne, które realizują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wspierania rodziny.

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Bielawie poprzez cele szczegółowe i zadania im przypisane.

I Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Do zadań należy tutaj m.in. poszerzanie wiedzy i świadomości w środowisku lokalnym w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie poprzez np. kampanie informacyjne i edukacyjne, ulotki, poradnictwo specjalistyczne jak również szkolenie kadry instytucji pomocowych.

- na stronach internetowych m.in. Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie, placówek Oświatowych, Komendy Powiatowej Policji w Dzierżoniowie w tym Komisariatu Policji w Bielawie zamieszczono podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwe formy pomocy w tym zakresie;
- osobiście bądź w ramach zajęć profilaktycznych specjaliści z ww. instytucji informowali o zjawisku przemocy, jego skutkach i przeciwdziałaniu oraz przedstawiali ofertę poradnictwa psychologicznego, prawnego, medycznego, zawodowego i rodzinnego oraz socjalnego, a także informowali o programach korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych i treningach kompetencji rodzicielskich prowadzonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie. Zadaniem specjalistów było diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym tym zjawiskiem oraz przeciwdziałanie, jak również inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy oraz inicjowanie działań w stosunku do oprawców;
- instytucje pomocowe funkcjonujące na terenie Gminy Bielawa monitorowały sytuacje rodzin dysfunkcyjnych, wymieniały spostrzeżenia oraz informowały o możliwościach skorzystania z pomocy celem zapobiegania występowania problemu przemocy w rodzinie;
- Gmina Bielawa zawarła porozumienie z Miejskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki w Bielawie dotyczące przeprowadzenia wakacyjnych imprez plenerowych pn. Profilaktyczne spotkania kulturalne – Wakacyjne „Używki” Kulturalne, skierowane do dzieci z terenu Bielawy;
- w szkołach podstawowych zrealizowano program o uzależnieniach behawioralnych pn. „Stawiam na siebie”, „Domowi Detektywi – Jaś i Małgosia na tropie”, „Fantastyczne możliwości”. W klasach pierwszych ww. szkół realizowano także program pn. „Poruszające bajki o emocjach”, działanie realizowane było również w oddziałach Publicznego Przedszkola nr 3 w Bielawie;
- szkoły ponadpodstawowe realizowały liczne programy profilaktyczne skierowane do młodzieży m.in. „Rówieśnicza interwencja kryzysowa” oraz warsztaty z psychologiem szkolnym – zajęcia nt. zdrowia psychicznego, budowania relacji, zjawiska przemocy domowej i rówieśniczej oraz form wsparcia w przypadku kryzysu;
- w bielawskich szkołach organizowany był ogólnopolski program profilaktyczny dla uczniów pn. „Ars, czyli jak dbać o miłość” oraz warsztaty z psychologiem szkolnym – spotkania te miały na celu omawianie zachowań ryzykownych, mechanizmów uzależnień i przemocy, konsekwencji zdrowotnych, społecznych, prawnych i psychologicznych oraz form wsparcia w przypadku kryzysu uzależnień i przemocy. Organizowany był także program profilaktyczny dla klas I-III pt. „Rówieśnicza interwencja kryzysowa”;
- w placówkach oświatowych przeprowadzane były kampanie informacyjne dotyczące zjawiska przemocy, poprzez edukację nt. występowania przemocy, jej przyczyn i negatywnych skutków wpływających na rozwój możliwości oraz możliwych sposobach radzenia sobie w sytuacji przemocy domowej;
- w bielawskich szkołach przeprowadzano kampanie informacyjne dla uczniów nt. zachowań destrukcyjnych i przyczyn przemocy, w tym: narkomanii, alkoholizmu, przemocy rówieśniczej, bullyingu, beautyhejtu, uzależnień behawioralnych oraz kampanie społeczne

- nt. „Dzień Solidarności Międzypokoleniowej” (propagowanie pozytywnych relacji z bliskimi);
- psychologowie ze szkół w ramach rządowego projektu pomocy psychologiczno-pedagogicznej pn. „Samopoczucie młodzieży – garść pozytywów dla mózgu” – budowanie sieci wsparcia i edukacja nt. prozdrowotnych praktyk jako antidotum dla zachowań ryzykownych, w tym uzależnień prowadzili warsztaty dla uczniów rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne. Zajęcia te miały za zadanie rozwinięcie kompetencji emocjonalno-społecznych;
  - w Zespole Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Bielawie organizowano Profilaktyczny Tydzień w Szkole, w ramach którego były realizowane prelekcje i pogadanki związane z profilaktyką agresji i przemocy;
  - przeprowadzono warsztaty profilaktyczne z funkcjonariuszami Komisariatu Policji w Bielawie nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zachowań ryzykownych, edukacji prawnej, norm społecznych, narkomanii (w tym dopalaczy) oraz uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i IQOS-ów;
  - Policja przeprowadziła 41 spotkań z dziećmi i młodzieżą, dotyczących odpowiedzialności prawnej nieletnich, dopalaczy i substancji psychoaktywnych, zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i bezpiecznego poruszania się w przestrzeni miejskiej, oraz w ramach akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo” omówienie ogólnych zasad dot. Bezpieczeństwa, „Bezpieczne Wakacje”, „Bezpieczna Droga do Szkoły”, „Policja przeciwko przemocy w rodzinie”, „Od ucznia do policjanta”. Ponadto Policja przeprowadziła 36 spotkań z pedagogami;
  - Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie zaprojektował i rozprowadził na terenie placówek Oświatowych ulotki z informacjami o zjawisku przemocy i formach wsparcia;
  - w Telewizji Polskiej w dniach od 20 do 26 lutego 2022 r. udostępniony był spot reklamowy dotyczący corocznej ogólnopolskiej akcji pn.: „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem”. Była to kolejna edycja akcji koordynowanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości, podczas której pokrzywdzeni mogli bezpłatnie skorzystać z informacji prawnej. W siedzibie Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie pełniony był specjalny dyżur z wykorzystaniem środków łączności takich jak: telefon i e-mail. Każdy zainteresowany mógł w tym czasie uzyskać bezpłatną poradę. Pracownicy Ośrodka informowali klientów o możliwości uzyskania porad prawnych i pomocy. Informacja o powyższej akcji widniała również na tablicy informacyjnej tutaj. Ośrodka;
  - dzielnicowi z Komisariatu Policji w Bielawie w ramach działań kulturalno – edukacyjnych przeprowadzili w placówkach oświatowych 41 spotkań z dziećmi i młodzieżą oraz 36 spotkań z pedagogami szkolnymi;
  - pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dzielnicowi Komisariatu Policji w Bielawie informowali o aplikacji mobilnej „Twój Parasol”, która stanowi narzędzie do szybkiego skorzystania z pomocy w kryzysowych sytuacjach m.in. błyskawicznego wybrania numeru do policji lub pogotowia ratunkowego, wysłania komunikatu alarmowego do wcześniej ustalonego adresu e-mail, wglądu do mapy z zaznaczonymi miejscami, w których jest świadczona pomoc;
  - w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie prowadzone były warsztaty umiejętności wychowawczych, które były skierowane do rodziców, którzy doświadczają frustracji, lęku, poczucia bezsilności, przejawiają impulsywne zachowania agresywne wobec problemów wychowawczych. Celem tych warsztatów była identyfikacja typowych sytuacji problemowych. Kształtowanie umiejętności w zakresie komunikacji z dzieckiem, rozumienia uczuć i stanów emocjonalnych dziecka, radzenie sobie z problemowymi

zachowaniami. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich dotyczących trzymania zasad, norm i granic wobec dziecka. Dostosowanie wymagań rodzicielskich do możliwości rozwojowych dziecka;

- organizowane w ww. placówce były także zajęcia arteterapii dla dzieci i młodzieży. Zajęcia te były oparte na wspomaganiu rozwoju dzieci i młodzieży, mające szerokie spektrum zastosowania począwszy od sfery społeczno-emocjonalnej, sensoryczno-motorycznej, usprawnianiu procesu socjalizacji, rozwoju kreatywności po rozwój osobowości. Zajęcia te miały za zadanie również umożliwienie dziecku wyrażania własnych emocji, uczuć, lęków i przeżyć;
- w Ośrodku utworzono również grupę wsparcia dla nastolatków, która była przeznaczona dla młodych ludzi, którzy doświadczają problemów typowych dla wieku dojrzewania np. poczucia braku zrozumienia, odrzucenia, beznadziei, wybuchów smutku lub złości, apatii, frustracji, zmienności nastrojów, problemów w relacjach z innymi, buntu lub braku motywacji. Jak wiadomo praca w grupie zwiększa samoświadomość, pozwala na bezpieczne wyrażenie emocji, daje możliwość lepszego poznania własnych reakcji i uczuć oraz uczy interakcji społecznych poprzez proces wymiany grupowej;
- ponadto w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie prowadzone były zajęcia edukacyjno – profilaktyczne z wykorzystaniem elementów metody „DULUTH” z osobami które, są podejrzewane o stosowanie przemocy w rodzinie. Zajęcia te miały za zadanie uzyskanie przez takie osoby umiejętności pozwalających na rozwiązywanie problemów bez uciekania się do przemocy. Chodzi o korygowanie postaw i sposobów myślenia i uczenie nowych sposobów reagowania.

II Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

- pracownicy socjalni i asystenci rodziny w ramach swoich kompetencji udzielali poradnictwa specjalistycznego oraz informowali osoby o miejscach pomocy. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną;
- instytucjonalnym narzędziem służącym do przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieska Karta”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Do zadań Grupy Roboczej należy m.in. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy oraz dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. Zakończenie procedury możliwe jest jedynie w przypadku ustania przemocy w rodzinie, po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań.

Obecnie pokrzywdzonym przemocą w rodzinie prawo gwarantuje bezpłatne poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe i rodzinne jak również interwencję kryzysową, wsparcie, ochronę przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania

oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej. Gwarantuje również zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpieczne schronienie w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, badanie lekarskie w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydanie zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie.

- w 2022 r. Gmina Bielawa dysponowała 55 lokalami przeznaczonymi do zasiedlenia po wykonaniu remontu kapitalnego, 5 lokali było pod najem socjalny, a 1 do zasiedlenia po wpłacie kaucji zabezpieczającej;
- w Gminie w 2022 r. funkcjonował punkt konsultacyjny na potrzeby osób doświadczających przemocy w rodzinie z którego łącznie skorzystały 72 osoby;
- w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie zatrudniony był psycholog, który udzielał wsparcia zarówno poprzez poradnictwo indywidualne, grupowe jak i rodzinne. Z pomocy psychologicznej w roku 2022 r. skorzystały 72 osoby. Organizacja pracy gabinetu psychologicznego stanowi odpowiedź na potrzeby najbardziej potrzebujących pomocy mieszkańców Bielawy.
- w ramach Lokalnego Punktu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepiętstwem w Bielawie, osoby doznające przemocy mogły uzyskać wsparcie w ramach, bezpłatnej pomocy osobom pokrzywdzonym przepiętstwem w ramach Funduszu Sprawiedliwości – Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, m.in. poprzez udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej i psychiatrycznej, pokrywanie kosztów rehabilitacji, pomoc finansową i materialną (z powyższej pomocy skorzystały 2 rodziny);
- z bezpłatnej porady w ramach corocznej ogólnopolskiej akcji, która w 2022 r. odbywała się w dniach od 20 do 26 lutego w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Dzierżonowie zorganizowano dyżury, w ramach których świadczona była pomoc w formie porad. Pracownicy Ośrodka informowali klientów o możliwości uzyskania porad prawnych i pomocy, ponadto akcja nagłośniona była przez media lokalne i ogólnopolskie;
- na terenie powiatu dzierżoniowskiego funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który świadczy pomoc w formie konsultacji interwencyjnych (rozmowa wspierająca – przez telefon, internet i osobiście, udzielenie potrzebnych informacji, itp.), poradnictwa psychologicznego (terapia indywidualna, diagnoza problemu), terapii uzależnień, poradnictwa socjalnego, poradnictwa pedagogicznego, poradnictwa zawodowego, poradnictwa prawnego, schronienia do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Wałbrzychu, gdzie można uzyskać nie tylko wyspecjalizowaną pomoc, poradnictwo, ale i schronienie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie prowadzi postępowania w związku z nadużywaniem alkoholu. W 2022 r. skierowanych było 15 wniosków dotyczących wszczęcia interwencji w związku z nadużywaniem alkoholu w ramach procedury „Niebieska Karta”;
- Gmina wspiera również działalności Klubu Abstynenta FENIKS, w którym odbywają się meetingi dla osób uzależnionych oraz bezpośrednio wsparcie i poradnictwo;
- przy Parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bielawie, w ramach wolontariatu, funkcjonuje punkt Apostolstwa trzeźwości „Barnaba”, który służy pomocą osobom zmagającym się z uzależnieniem i szukającym wsparcia. Osoby zgłaszające się do „Barnaby” mogą uzyskać wsparcie i pomoc w zakresie poradnictwa i motywowania do leczenia oraz na prośbę zainteresowanych uzyskać pomoc w kierowaniu do odpowiednich specjalistów, placówek, instytucji czy ośrodków;
- na terenie Miasta można uzyskać pomoc w Stowarzyszeniu „Nowa Nadzieja”, w ramach punktu konsultacyjnego, w którym można uzyskać pomoc m.in. z zakresu uzależnienia od alkoholu, narkotyków, nikotyny, przemocy w rodzinie, problemów rodzinnych. Osoby, które

zgłosiły się do punktu były motywowane do leczenia, jeżeli zachodziła taka potrzeba, były kierowane do odpowiednich specjalistów, placówek, instytucji, ośrodków (detoks, terapia stacjonarna w ośrodku zamkniętym dla osób z głębszym problemem);

- w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego został uruchomiony Telefon Zaufania w związku z coraz powszechniejszym problemem przemocy w rodzinie. Jest on adresowany do wszystkich osób ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży – w okresie sprawozdawczym 29 osób skorzystało z tej formy pomocy;
- funkcjonowanie procedury szybkiego reagowania wobec sprawców przemocy domowej, jakim jest nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (procedurą tą zostały objęte 3 rodziny). Procedura ta daje możliwość szybkiej izolacji osoby stosującej przemoc, w sytuacjach gdy stwarza ona zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników;
- w ramach wykonywania obowiązków służbowych i świadczenia pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej osoby zaangażowane w pracę z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie informowały ich o mobilnej aplikacji „Twój Parasol”. Aplikacja ta stanowi narzędzie do szybkiego skorzystania z pomocy w kryzysowych sytuacjach m.in. błyskawicznego wybrania numeru do policji lub pogotowia ratunkowego, wysłania komunikatu alarmowego do wcześniej ustalonego adresu e-mail, wglądu do mapy z zaznaczonymi miejscami, w których jest świadczona pomoc.

III Cel: Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie ściśle współpracuje z instytucjami takimi jak: Policja, GKRPA, Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie, Prokuratura Rejonowa w Dzierżoniowie, PCPRiOZ w Dzierżoniowie, placówki oświatowe oraz służba zdrowia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednym z narzędzi w jej zaprzestaniu jest Procedura „Niebieskie Karty”. W ramach prowadzonej procedury osoby podejrzewane o stosowanie przemocy w rodzinie bądź sprawcy przemocy są zobowiązani do współpracy z członkami grupy roboczej. Członkowie grupy roboczej podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w szczególności poprzez diagnozę sytuacji rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą, przekazując informacje o konsekwencjach popełnianych czynów, motywując do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, przeprowadzając rozmowę pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków oraz przekazując informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie. Jeżeli osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, nadużywa alkoholu, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej kierują tę osobę do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (w 2022 r. zostało sporządzonych 15 wniosków o podjęcie działań wobec osoby nadużywającej alkoholu do GKRPA);
- nadrzędnym celem działań podejmowanych w związku z rozpoznaniem przemocy w rodzinie jest doprowadzenie do zaprzestania stosowania przemocy przez sprawców. W 2022 r. zostało zakończonych 61 procedur „Niebieska Karta” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy;
- w 2022 r. członkowie grupy roboczej Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie motywowali osoby podejrzewane o stosowanie przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym i psychologiczno-

terapeutycznym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie, jednak z uwagi na przyczyny niezależne od organizatora zajęcia nie odbyły się.

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie m.in. poprzez:

- systematyczne wizyty dzielnicowego Komisariatu Policji w Bielawie sprawdzające stan bezpieczeństwa rodziny co najmniej 1 raz na 30 dni;
- przeprowadzanie przez dzielnicowego Komisariatu Policji w Bielawie rozmowy profilaktyczno – ostrzegawczej z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie oraz poinformowanie o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy, przeprowadzenie rozmowy o przestrzeganiu norm społecznych;
- skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawie w sprawie wszczęcia interwencji w związku z nadużywaniem alkoholu;
- występowanie do organów ścigania z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy (17 wniosków);
- funkcjonowanie procedury szybkiego reagowania wobec sprawców przemocy domowej, jakim jest nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Ma on zapewnić możliwość szybkiego izolowania osoby dotkniętej przemocą od osoby stosującej przemoc, w sytuacjach gdy stwarza ona zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników (w 2022 r. procedurą zostały objęte 3 rodziny).

Tabela 35. Niebieskie karty w 2022 r.

Nazwa	2022
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty	81
Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	69
Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty	68

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

IV Cel: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wsparcie dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc poprzez m.in.:

- planowanie i delegowanie osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającym i stosującym przemoc w rodzinie do udziału w zewnętrznych formach doskonalenia i kształcenia zawodowego, w tym nadających kwalifikacje (w miarę zgłaszanych potrzeb),
- zapewnienie poradnictwa i wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie,
- kształcenie i doskonalenie zawodowe,
- wyznaczenie kierunków działań,
- wzmacnianie kompetencji,
- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Zgodnie z ustawą o pracownikach samorządowych jako jedną z powinności urzędnika wskazuje się stałe podnoszenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych np. poprzez szkolenia i kursy, udział w konferencjach tematycznych.

Pracownicy Ośrodka realizujący działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2022 r. podnosili posiadane kompetencje i zdobywali wiedzę na temat zjawiska przemocy domowej, poprzez uczestnictwo m.in. w debatach, szkoleniach, seminariach oraz uzyskanie dyplomu szkoły wyższej.

Ponadto Psycholog zatrudniony w tut. Ośrodku uczestniczył w indywidualnych superwizjach raz w miesiącu. Superwizje są niezbędną częścią pracy psychologa, gdyż w trakcie sesji korygowane są błędy w rozumieniu i technice pracy z klientem oraz budują wiedzę teoretyczną i rozwijają kompetencje terapeutyczne.

Tabela 36. Realizacja wskaźników Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023 w 2022 r.

Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wskaźnika	
1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania w rodzinie	liczba lokalnych kampanii społecznych i edukacyjnych	szt.	10	
	liczba odbiorców działań edukacyjnych	os	165	
	liczba upowszechnionych informacji dotyczących problemu przemocy	szt.	15	
	liczba prowadzonych działań edukacyjnych służących wzmocnieniu umiejętności opiekuńczych i wychowawczych	szt.	2	
	liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (w tym na zlecenie sądu)	szt.	56	
	liczba sprawców przemocy skierowanych i objętych programem korekcyjno – edukacyjnym	os	72	
	liczba przyjętych zgłoszeń dotyczących przemocy domowej	szt.	81	
	liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”	szt.	81	
	liczba rodzin monitorowanych w związku z zagrożeniem przemocą domową	szt.	69	
	liczba osób skierowanych do specjalistów zajmujących się wspieraniem osób dotkniętych przemocą w rodzinie	os	118	
	liczba założonych „Niebieskich Kart”	szt.	81	
	liczba udzielonych informacji, porad i konsultacji	szt.	118	
	baza podmiotów świadczących pomoc i wsparcie osobom dotkniętym przemocą domową	szt.	6	
	liczba form pomocy udzielonych ofiarom przemocy w rodzinie	szt.	4	
	2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie	liczba osób uczestniczących w Grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej	os	29
		liczba realizowanych programów	szt.	3
		liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doświadczających przemocy	os	6
liczba funkcjonujących telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych		szt.	1	
liczba rodzin, które otrzymały lokal mieszkalny		szt.	0	
liczba przekazywanych informacji o miejscach pomocy		szt.	365	
liczba założonych „Niebieskich Kart”		szt.	81	
liczba posiedzeń grup roboczych		szt.	319	
3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie	liczba rodzin z procedurą Niebieskiej Karty	szt.	69	
	liczba osób skierowanych do specjalistów zajmujących się sprawami przemocowymi	os	118	
	liczba zawiadomień skierowanych do prokuratury i policji o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy	szt.	14	
4. Podnoszenie kompetencji służb	liczba działań edukacyjnych i wspierających	szt.	12	

liczba przedstawicieli realizujących działania z zakresu przeciwdziałania w rodzinie	podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy	liczba przeszkolonych osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy objętych działaniami wspierającymi	os	21
		liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	szt.	4
		liczba przeprowadzonych superwizji	szt.	14

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

14.3.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022

Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej Gminy Bielawa, którą przedstawiono w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bielawa na lata 2018 – 2022” stanowiła podstawę do wyodrębnienia 5 obszarów strategii.

- Przeciwdziałanie problemom ubóstwa, bezrobocia i bezdomności.
- Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych.
- Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.
- Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom.
- Rozwój społeczności lokalnej.

Zadania z w/w obszarów realizowane są przez szereg instytucji w Bielawie. W celu przeprowadzenia oceny realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bielawa na lata 2018 – 2022” w roku 2022, do szeregu instytucji została przesłana informacja z prośbą o przedłożenie sprawozdań z realizacji przedmiotowej Strategii w poszczególnych jednostkach. Na podstawie otrzymanych sprawozdań dokonano zbiorczego zestawienia przedsięwzięć realizowanych przez poszczególne podmioty, wpisujących się w Cele operacyjne i Zadania określone w Strategii. Z uwagi na obszerność zgromadzonego materiału oraz ogromnej ilości zadań wykonywanych przez wymienione niżej podmioty, sprawozdanie z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bielawa na 2018 – 2022” dostępna jest w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Tabela 37. Realizacja działań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022 w 2022 r.

Cele strategiczne	Jednostki realizujące
Przeciwdziałanie problemom ubóstwa, bezrobocia i bezdomności	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja”, Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o., Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., Policja, Powiatowy Urząd Pracy w Dzierżonowie, Placówki Oświatowe w Bielawie, Straż Miejska, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie
Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie, Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja”, Zespół Ośrodków Wsparcia, Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe w Bielawie
Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Urząd Miejski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie, Zespół Ośrodków Wsparcia, Policję, Ośrodek Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja”, Placówki Oświatowe, Sudeckie Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Zdrowia „Szansa”, Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologicznego – Pedagogicznego w Dzierżonowie z filią w Bielawie, Ośrodek

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom	Sportu i Rekreacji Policja, Straż Miejska, Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Powiatowe Centrum: Poradnictwa Psychologiczno – Pedagogicznego w Dzierżoniowie Filia Poradni w Bielawie
Rozwój społeczności lokalnej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie, Policję, Zespół Ośrodków Wsparcia, Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

Tabela 38. Bezdomność w 2022 r.

Nazwa	2022
Liczba osób bezdomnych	73

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

Tabela 39. Bezrobocie na terenie Gminy Bielawa w 2022 r.

Nazwa	2022
Bezrobotni ogółem [os.], w tym:	415
Kobiety	200

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

Tabela 40. Pomoc mieszkaniowa w 2022 r.

Nazwa	2022
Liczba wniosków o pomoc mieszkaniową pozytywnie zweryfikowanych	55
Liczba rozpatrzonych wniosków o przyznanie lokalu socjalnego	13
Liczba wskazanych lokali socjalnych	5

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

14.3.3 Wieloletni Program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”

W 2022 r. w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” udzielono pomocy na:

- opłaty obiadów dla 47 dzieci w szkołach tj. 3 005 świadczeń (28 rodzin);
- udzielono pomocy w formie pieniężnej na zakup posiłku lub żywności – 890 świadczeń,
- pokrycie kosztów obiadów dla 5 osób dorosłych.

14.3.4 Program Wspierania Rodzin na lata 2022-2024

W ramach Gminnego Programu Wspierania Rodzin na lata 2022-2024 zrealizowano sformułowane zadania, które obejmowały:

- wspieranie rodzin z trudnościami wychowawczymi poprzez współpracę z asystentami rodziny,
- prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej z rodziną z uwzględnieniem ochrony zdrowia wspieranych rodzin i pracowników Ośrodka,
- organizowanie specjalistycznego poradnictwa oraz informowanie o miejscach pomocy na terenie gminy i powiatu,
- podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinom biologicznym,
- rozwijanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez służby: pracowników socjalnych, pedagogów, nauczycieli, Policję, asystentów rodziny,

- wzmocnienie potencjału kadrowego poprzez doskonalenie zawodowe,
- pracę Zespołu Interdyscyplinarnego,
- zainicjowanie grupy wsparcia skierowanej do dzieci w wieku adolescencji,
- rozwój Klubu wolontariatu.

Tabela 41. Wspieranie rodziny w 2022 r.

Nazwa	2022
Liczba zatrudnionych asystentów	3
Liczba rodzin objętych opieką asystenta	56
Liczba dzieci, które wróciły do rodzin naturalnych	11
Liczba dzieci umieszczonych w innej rodzinie zastępczej*	85
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych*	28

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie

14.3.5 Program „Korpus Wsparcia Seniorów – na rok 2022. Moduł II”

W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji Programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2022. Moduł II. Program był finansowany ze środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Celem Programu było zapewnienie poprawy poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Celem realizacji modułu II Programu było wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielnie gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

W 2022 r. środki w kwocie 28 860,96 zł przeznaczone były m.in. na zakup 60 szt. „opasek bezpieczeństwa” wraz z usługą monitoringu.

14.4 Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej

Na ten obszar wydatkowano 13 185 159,74 zł, czyli 6,69 % ogółu wydatków Gminy. Środki te przeznaczono m.in. na:

- świadczenia społeczne – 11 161 799,64 zł,
- świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy – 1 572 440,00 zł,
- świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP – 214 175,86 zł,
- zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy – 844,76 zł,
- oraz obsługę pomocy skierowanej do obywateli Ukrainy.

W 2022 r. z powodu wybuchu wojny w Ukrainie Gmina Bielawa dzięki środkom pochodzącym z rządowego Funduszu Pomocy zapewniła pomoc obywatelom Ukrainy, dotkniętym skutkami konfliktu zbrojnego.

W ramach Funduszu Pomocy dla obywateli Ukrainy Ośrodek Pomocy Społecznej:

- zapewniał pomoc obywatelom Ukrainy, dotkniętym skutkami wojny, wypłacając im jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł. Z pomocy skorzystało 713 osób;
- zapewniał pomoc psychologiczną – 1 osoba;
- wypłacał świadczenia 40 zł mieszkańcom zapewniającym zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy. W 2022 r. złożono 286 wniosków i wypłacono świadczenia dla 924 obywateli Ukrainy;

- wypłacał świadczenia rodzinne dla osób posiadających statu UKR (66 rodzin), w tym:
  1. zasiłek rodzinny – 502 świadczenia oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
    - a) samotnego wychowywania dziecka – 35 świadczeń,
    - a) rozpoczęcia roku szkolnego (w tym dla dzieci z „zerówek”) – 33 świadczenia,
    - a) pokrycie kosztów związanych z wychowywaniem dziecka w rodzinie wielodzietnej – 31 świadczeń,
    - a) podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 9 świadczeń;
  1. zasiłek pielęgnacyjny – 15 świadczeń;
  1. świadczenia rodzicielskie – 50 świadczeń.

W ramach pozostałych zadań w zakresie polityki społecznej:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie :
  - na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym wypłacił dodatek węglowy na łączną kwotę 7 239 000,00 zł – 2 413 dodatków węglowych;
  - na podstawie ustawy z dnia 20 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw wypłacił dodatek energetyczny na łączną kwotę 415 000,00 zł – 289 dodatków energetycznych.
- Urząd Miejski w Bielawie wypłacił jednorazowo środki 3 504 376,38 zł na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej, jako podmiotowi wrażliwemu w rozumieniu art. 26 ust. 16 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Natomiast zgodnie z art. 3 ust. 2 powyższej ustawy Spółdzielnia Mieszkaniowa w Bielawie zaliczana jest do przedsiębiorstw energetycznych, bowiem jest właścicielem ciepłowni a zarazem sprzedawcą ciepła dla podmiotów wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy. Na tej podstawie wypłacono spółdzielni rekompensatę za październik 2022 r. w wysokości 3 423,26 zł,

15 Gospodarka mieszkaniowa

Na obszar związany z gospodarką mieszkaniową i komunalną w 2022 r. wydatkowano 18 848 248,73 zł, czyli 9,57 % ogółu wydatków Gminy. Środki te przeznaczono na :

- działalność jednostek obsługi mieszkaniowej;
- gospodarkę gruntami i nieruchomościami,
- społeczne inicjatywy mieszkaniowe.

15.1 Inwestycje i działania

W 2022 r. Gmina Bielawa dysponowała 129 budynkami komunalnymi o łącznej powierzchni 34 710,33 m². Znajdowało się w nich 2 300 mieszkań i 141 lokali socjalnych. Do pustostanów zaliczono 78 lokali. Przeprowadzono rozbiórkę 6 budynków. Dla 33 budynków stan techniczny określono jako „zły”, a dla 101 jako „średni”. 134 budynki wymagały remontu.

Tabela 42. Zasoby komunalne Gminy w 2022 r.

Nazwa	Jednostka	2022	
budynki komunalne	liczba budynków	129	
	powierzchnia m ²	34 710,33	
mieszkania komunalne	liczba mieszkań	2 300	
	powierzchnia m ²	95 987,62	
lokale socjalne	liczba lokali	141	
	powierzchnia m ²	3 130,27	
pustostany	liczba mieszkań	78	
	powierzchnia m ²	2 695,38	
sprzedaż mieszkań	liczba mieszkań	144	
	powierzchnia m ²	7 646,20	
kwota sprzedaży mieszkań	zł	2 557 131,89	
średnia stawka czynszu komunalnego	zł/m ² / miesiąc	4,58	
minimalna	zł/m ² / miesiąc	3,25	
maksymalna stawka czynszu komunalnego		6,30	
stawka czynszu socjalnego	zł/m ² / miesiąc	0,67	
zaległości w opłatach za mieszkania (zasądzone+odsetki, niezasadzone+odsetki)	zł	5 763 702,93	
liczba mieszkań (mieszkalne+socjalne), których lokatorzy zalegają z opłatami	liczba lokali	1 697	
wydatki na remonty w budynkach i lokalach komunalnych (udział Gminy)	zł	2 045 440,87	
ocena aktualnego stanu technicznego budynków pozostających w zarządzie			
	zły	liczba budynków	33
	średni	liczba budynków	101
	dobry	liczba budynków	3
budynki wymagające remontów	liczba budynków	134	
nakazy rozbiórek budynków	liczba budynków	0	
rozbiórki budynków	liczba budynków	6	
liczba eksmisji		wyroków – 30 wykonanych – 2	

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Gospodarki Mieniem

Gmina Bielawa w 2022 r. sprzedała w sumie 144 mieszkania i lokale użytkowe, a łączna wartość transakcji sprzedaży wyniosła 2 557 131,89 zł.

Tabela 43. Gospodarka nieruchomościami w 2022 r.

Rodzaj działalności	2022 (szt.)
Sprzedaż:	
działki budowlane	18
działki zabudowane	1
działki na poprawę zagospodarowania	13
lokale mieszkalne i niemieszkalne	144
użytkowanie wieczyste na własność	3
przekazanie nieruchomości w aport	2
postępowania odszkodowawcze za przejęcie gruntów do zasobu Gminy	16
nabycie nieruchomości do zasobu Gminy	12
Podział nieruchomości	37
zaświadczenia o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	66
zaświadczenia o nadaniu numeru budynku, zmiana numeracji na nieruchomości	49
postępowania przetargowe	61
informacja o opłatach jednorazowych z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	36
zaświadczenia o spłacie opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	16
uzgodnienia przebiegu trasy urządzeń infrastruktury	30
zarządzenia o rezygnacji z prawa pierwokupu	3
zleczone wyceny	223
ustalenie służebności przejazdu, przechodu lub przesyłu	1
zleczone czynności geodezyjne: podziały, okazania granic	27
zleczone wypisy i wyrysy	131
zaświadczenia o wykreśleniu hipoteki z księgi wieczystej w związku z udzieleniem bonifikaty przy sprzedaży lokali mieszkalnych	14
regulacja udziałów we wspólnotach mieszkaniowych z udziałem Gminy	18
zawarcie nowych umów dzierżawy, użyczenia	35
umowy na dzierżawę i użyczenie gruntów – w toku	198
decyzje o przekazaniu w trwałe zarząd	3
udostępnianie informacji publicznej	7
rozpatrywanie wniosków związanych ze zbyciem nieruchomości	176
udział w posiedzeniach Społecznej Komisji Mieszkaniowej	3
sporządzanie deklaracji na podatek od nieruchomości	29
prowadzenie procedur o zamówienie publiczne poniżej 130 000,00 zł	3
renta planistyczna, ocena zasadności procesu	8
aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste	68

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Gospodarki Mieniem

Wydatki inwestycyjne w obszarze gospodarki mieszkaniowej wyniosły w sumie 6 024 051,33 zł, w tym ze środków własnych wydano 3 945 844,10 zł (a ze środków zewnętrznych 2 078 207,23 zł). W ramach wydatków sfinansowano następujące przedsięwzięcia:

- zakup udziałów w Towarzystwie Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. na realizację budynku wielorodzinnego przy ul. Techników 6 w Bielawie – w ramach zadania pozyskano dofinansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Dopląt w wysokości 1 479 226,24 zł z przeznaczeniem na realizację inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie budynku wielorodzinnego, natomiast 373,76 zł pochodziło z budżetu Gminy.;
- wykup gruntów od Polskiego Związku Działkowców z/s Warszawa o/Wałbrzych;
- zamieniono nieruchomości z dopłatą na rzecz osoby fizycznej;

- przejęto za odszkodowaniem od osób fizycznych, Powiatu Dzierżoniowskiego, Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. oraz Polskiego Związku Działkowców z/s Warszawa o/Wałbrzych na podstawie decyzji Starosty Dzierżoniowskiego – wypłata na rzecz 17 podmiotów, tereny przejęte pod budowę drogi ul. Truskawkowej i ul. Malinowej oraz łącznika ul. Bohaterów Getta;
  - nabyto działki do zasobu Gminy od Świadków Jehowy w Polsce z siedzibą w Nadarzynie;
  - nabyto działki do zasobu Gminy od Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o. w Bielawie;
  - modernizacja gminnego zasobu mieszkaniowego:
    - przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Pocztovej 8-8A w Bielawie – wykonanie audytu energetycznego, kosztorysu inwestorskiego i projektu na termomodernizację; aktualizacja kosztorysów inwestorskich; przebudowa instalacji gazowej na częściach wspólnych – modernizacja na potrzeby rozbudowy instalacji gazowej, centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej; termomodernizacja budynku wraz z wykonaniem kanalizacji deszczowej; wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i gazowych w lokalach mieszkalnych; wymiana oprac oświetleniowych; przemurowanie komina ponad dachem;
    - przebudowa pokrycia dachowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Brzeźnej 6 w Bielawie – wymiana łąt, kontrałat pokrycia dachowego z dachówki, wymiana rynien i rur spustowych i obróbek blacharskich, montaż izolacji cieplnej z wełny mineralnej, montaż membrany dachowej;
    - przebudowa pokrycia dachowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Małej 3 w Bielawie – wymiana łąt, kontrałat pokrycia dachowego z dachówki, wymiana rynien i rur spustowych, montaż izolacji cieplnej z wełny mineralnej.
- Łączna wartość w/w zadań wyniosła 1 026 614,59 zł z czego 465 231,43 zł pochodziło z kredytu uzyskanego z Banku Ochrony Środowiska.
- przebudowa pokrycia dachowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Wolności 131A w Bielawie – wymiana łąt, kontrałat pokrycia dachowego z dachówki, wymiana rynien i rur spustowych, montaż izolacji cieplnej z wełny mineralnej;
  - przebudowa pokrycia dachowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Wiejskiej 8 w Bielawie – wymiana łąt, kontrałat pokrycia dachowego z dachówki, wymiana rynien i rur spustowych, montaż izolacji cieplnej z wełny mineralnej;
  - przebudowa lokalu mieszkalnego nr 1 na dwa osobne lokale mieszkalne w budynku przy ul. Leśnej 3 w Bielawie – wykonano instalację elektryczną, instalację zimnej wody, ciepłej wody użytkowej oraz instalację kanalizacyjną;
  - przebudowa lokalu mieszkalnego nr 1 na dwa osobne lokale mieszkalne e budynku przy ul. Leśnej 3 w Bielawie – wykonano ościeżnice i podokienniki, rozbiórkę posadzki, wykopy wewnątrz budynku, odbicie tynków z zaprawy – zadanie sfinansowane w całości z Funduszu Dopłat (133 749,56 zł);
  - utwardzenie terenu pod wiatę śmietnikową z kostki betonowej wraz z wykonaniem boksu śmietnikowego, modernizacja pokrycia dachowego, izolację pionową ścian fundamentowych oraz kanalizacji deszczowej, izolację przeciwwilgociową metodą iniekcji krystalicznej – lokalizacja zadania ul. 3 Maja 4B, ul. Tkacka 19A, ul. Ludwika Waryńskiego 10A;
  - przebudowa systemu odwodnienia budynku przy ul. Wolności 1 w Bielawie – wykonano izolację budynku wielorodzinnego;

- o przebudowa budynku przy ul. Piastowskiej 54 w Bielawie – wykonano izolację przeciwwilgociową, izolację pionową ścian fundamentowych wraz z izolacją cieplną płyt styropianowych;

15.2 Realizacja programów

15.2.1 Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Bielawa na lata 2019-2024

Wieloletni plan gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Bielawa na lata 2019-2024 został przyjęty Uchwałą Nr XVI/148/2019 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 października. Jego realizacja pokrywa się w dużej mierze z przyjętymi wskaźnikami w części dotyczącej dbałości o stan techniczny budynków i lokali mieszkalnych. Istnieją natomiast pewne rozbieżności w zakresie potrzeb remontowych i modernizacyjnych. Jest to związane z przyjęciem zbyt wysokich założeń dotyczących tych potrzeb. Ich realizacja „za wszelką cenę” mogłaby okazać się niezgodna z zasadami racjonalnego gospodarowania budżetem Gminy.

Tabela 44. Realizacja gospodarki nieruchomościami w 2022 r.

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika - plan	Wartość wskaźnika – wykonanie 31.12.2022
Stan techniczny budynków –		
bardzo dobry	3	3
dobry	94	101
zły	43	33
Stan techniczny lokali mieszkalnych		
bardzo dobry	1972	1970
dobry	498	325
zły	153	146
Wymiana pokryć dachowych z remontem kominów	32	3
Remont i naprawa elewacji	82	3
Odwodnienia budynków	96	5
Wymiana instalacji elektrycznej	64	1
Wymiana instalacji gazowej	64	5
Wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej	49	2
Remont klatek schodowych	91	2
Roboty stolarskie	83	12
Roboty ciesielskie	83	4
Remont lokali	47	7
Remont pomieszczeń tymczasowych	3	0

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Gospodarki Mieniem

16 Transport i komunikacja

Na obszar związany z transportem i komunikacją w 2022 r. wydatkowano 28 643 278,96 zł, czyli 14,54 % ogółu wydatków Gminy. Środki te przeznaczono m.in. na:

- obsługę linii komunikacji miejskiej,
- zakup usług kontrolerskich,
- e-service prowizja za płatność kartą,
- zasilanie monitoringu,
- zakup usług remontowych,
- utrzymywanie dróg.

16.1 Inwestycje i działania

W obszarze transportu i komunikacji wydatkowano

16 155 269,19 zł na funkcjonowanie komunikacji miejskiej. W ramach swojej działalności wykonano m.in. prace serwisowe biletomatów, serwis tablic SDIP, serwis kamer monitoringu miejskiego; bieżące utrzymanie infrastruktury przystankowej na terenie Gminy Bielawa, konserwację systemu monitoringu miejskiego w Bielawie, remont szkieł bezpiecznych w wiatach przystankowych.

Ponadto w 2022 r. został utworzony Związek Powiatowo–Gminny „Sowiogórskie Autobusy”, którego celem jest wspólna organizacja publicznego transportu zbiorowego na obszarze powiatu i gmin tworzących związek powiatowo-gminny. Podejmowane w ramach związku działania będą obejmowały zarówno planowanie rozwoju transportu, jak i zarządzanie istniejącymi liniami komunikacyjnymi poprzez stworzenie spójnego systemu komunikacji publicznej.

Na terenie powiatu działa system transportu o faktycznym charakterze powiatowym obejmujący sześć z siedmiu gmin powiatu. System ten ma jednak formalnie charakter transportu miejskiego organizowanego przez gminy na zasadzie poziomego porozumienia międzygminnego i jako taki nie umożliwia na przykład skorzystania przez jego operatora z refundacji ulg ustawowych. Pomimo niezłej jakości usług publicznego transportu zbiorowego na obszarze powiatu, część miejscowości wiejskich nie jest obsługiwana transportem publicznym i pozostaje wykluczona komunikacyjnie.

Dzięki ujednoczeniu struktury linii komunikacyjnych, zarówno w zakresie godzin funkcjonowania autobusów, rozkładów jazdy, jak i opłat za bilety, działalność związku powiatowo–gminnego wpłynie korzystnie na rozwój publicznego transportu zbiorowego, zwiększając płynność komunikacyjną między lokalnymi miastami. Stworzenie spójnego systemu komunikacji wpłynie na poprawę komfortu życia lokalnej społeczności, umożliwiając szybsze przemieszczanie się między pobliskimi ośrodkami. Polepszenie standardów łączności przyczyni się do intensyfikacji komunikacji, oraz do rozwijania przyjaznych relacji wśród lokalnej społeczności.

Oferta przewozowa zostanie tak ukształtowana, aby zapewniała wysoki stopień konkurencyjności jej usług, a zwłaszcza zachęcała do rezygnacji z jazdy samochodami osobistymi.

Cały system będzie funkcjonował na zasadzie wpłat dokonywanych przez gminy, w zależności od długości tras na ich terenie. Związek będzie też korzystał z dopłat z rządowego Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych. Przekształcenie obecnej usługi międzygminnego transportu miejskiego w system powiatowo-gminny powinno doprowadzić do poprawy parametrów ekonomicznych funkcjonowania systemu i zmniejszenia finansowania ze strony jednostek samorządu terytorialnego. Uzyskane dofinansowania umożliwią nie tylko utrzymanie aktualnych linii, ale również ich rozbudowę i rozwijanie nowych tras. Dofinansowanie z Funduszu Rozwoju

Przewozów Autobusowych może wynieść 3 zł/km, zaś dopłaty do ulg ustawowych spowodują przychody ze sprzedaży biletów okresowych dla młodzieży szkolnej, co w mniejszych miastach może oznaczać zwiększenie przychodów o ok. 25 %.

Związek będzie wykonywał zadania przekazane mu przez Członków Związku w zakresie powiatowo-gminnych przewozów pasażerskich – zgodnie z art. 4 pkt 10a ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

Do zadań Związku należeć będzie:

- opracowanie i uchwalenie planu zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na obszarze gmin i powiatu tworzących Związek,
- badanie i analiza potrzeb przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym organizowanym przez Związek,
- przygotowanie i przeprowadzenie postępowania prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu,
- zawieranie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
- ustalanie opłat za przewóz oraz innych opłat, o których mowa w ustawie – Prawo przewozowe, za usługę świadczoną przez operatora publicznego transportu zbiorowego,
- ocena i kontrola realizacji usług świadczonych przez operatora w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
- kontrola nad przestrzeganiem przez operatora i przewoźnika zasad funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego,
- analiza realizacji potrzeb przewozowych wynikających z wykonywania przewozów na podstawie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
- dokonywanie zmian w przebiegu istniejących linii komunikacyjnych,
- opracowanie i aktualizacja rozkładów jazdy,
- administrowanie systemem informacji dla pasażera,
- promocja oraz informacja o usługach publicznego transportu zbiorowego,
- realizacja innych praw i obowiązków związanych z publicznym transportem zbiorowym.

Po utworzeniu Związku utrzymane zostaną zasady pokrywania kosztów związanych z organizacją i świadczeniem usług przewozowych na takich samych zasadach jak obecnie. Ponieważ transport zbiorowy pełni istotną funkcję społeczną na rzecz mieszkańców gmin, dla którymi organizatorem transportu jest Gmina Bielawa, dlatego też będą podejmowane starania, by wysokość wydatków na publiczny transport zbiorowy w kolejnych latach nie uległa zmniejszeniu.

Pozyskiwanie dodatkowych źródeł finansowania bieżącego – w postaci Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych i dopłat do ulg ustawowych – wydaje się być kluczowe dla rozwoju transportu publicznego, gdyż pozwala uzyskać finansowanie, które można przeznaczyć nie tylko na modernizację taboru, lecz rozwój lub utrzymanie sieci komunikacyjnej. Przy takim sposobie finansowania wozokilometr jest często kilkukrotnie tańszy dla budżetu samorządowego, co w obecnych czasach jest niezmiernie istotne.

Na podstawie zawartych porozumień z Województwem Dolnośląskim, których przedmiotem jest powierzenie zadań w zakresie letniego i zimowego utrzymania drogi wojewódzkiej nr 384 na odcinku Wolibórz-Bielawa (w tym ulic: Dzierżoniowskie, Piastowskiej, Alei Św. Jana Pawła II, gen. Władysława Sikorskiego, Ludwika Waryńskiego) od 1 maja 2020 r. do 30 kwietnia 2023 r. w ramach otrzymanych środków finansowych w 2022 r. sfinansowano:

- zimowe i letnie utrzymanie drogi (sprzątnięcie, odśnieżanie, sypanie piaskiem, bieżące utrzymanie zieleni w obrębie pasa drogowego) – 247 158,36 zł,

- wykonanie remontów cząstkowych drogi (uzupełnienie ubytków w jezdni masą bitumiczną na gorąco oraz na zimno, wyrównanie poboczy), oznakowanie drogi (montaż, demontaż, regulacja i naprawa znaków drogowych pionowych, wykonanie nowego i odnowienie istniejącego oznakowania poziomego) – 167 768,14 zł.

W 2022 r. wydatkowano:

- kwotę w wysokości 425 800,62 zł na remonty cząstkowe nawierzchni (jezdni, parkingów, zatok postojowych, poboczy itp.) oraz utrzymanie oznakowania pionowego i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego dróg gminnych Gminy Bielawa;
- kwotę w wysokości 113 274,70 zł na usługi, w tym pomiary natężenia ruchu na przejazdach kolejowych i wykonanie nowego oznakowania poziomego na terenie Gminy Bielawa, przegląd techniczny dróg;
- kwotę w wysokości 12 054,00 zł w związku z budową zjazdu z drogi powiatowej ul. Bohaterów Getta do nieruchomości;
- kwotę w wysokości 4 395,00 zł jako opłata roczna za wyłączenie z użytku rolniczego działki.

Na wydatki inwestycyjne w obszarze transportu i komunikacji ze środków własnych wydatkowano 9 717 362,26 zł (+ współfinansowanie 1 714 143,85 zł). Sfinansowano następujące przedsięwzięcia:

- zakup i montaż wiaty przystankowej osadzonej na 4 punktach podparcia – ul. Szewska kierunek Bielawa – 30 000,00 zł;
- przebudowa skrzyżowania dróg Alei Św. Jana Pawła II z ul. Wojska Polskiego (udział Gminy 51 %);
- rozbudowa drogi gminnej – przebudowa i rozbudowa ul. Słonecznej i 1 Maja w Bielawie, w tym m.in. przebudowa drogi, budowa i przebudowa chodników, zjazdów, skrzyżowań oraz budowę ronda na skrzyżowaniu ul. Parkowej z ul. 1 Maja, budowę ciągu pieszo-rowerowego wraz z uzbrojeniem terenu: siecią kanalizacji deszczowej, oświetleniem ulicznymi i siecią telekomunikacyjną kanałem technologicznym;
- wykonano dokumentacje projektowe dróg gminnych w Bielawie:
  - opracowanie koncepcji programowej i materiałów do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla zadania inwestycyjnego pn. „Budowa obwodnicy Bielawy – etap 3”,
  - przebudowy ul. Truskawkowej wraz z budową dwóch łączników ul. Przemysłowej i drogi nr 2877D (ul. Bohaterów Getta),
  - przebudowy drogi gminnej nr 117928D (ul. Legionów) i drogi gminnej nr 117927 (ul. komandora Stefana Frankowskiego),
  - wydatkowano środki finansowe na opracowanie operatu linii oświetlenia ulicznego zlokalizowanego w pasie dróg publicznych ul. gen. Grota Roweckiego i ul. Wesoła, aktualizację dokumentacji projektowej przyłączy kanalizacji sanitarnej i deszczowej do budynków nr 5, 6, 7A, 7B, 8A, 8B przy ul. Strażackiej oraz opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicach: Ludowej, Klonowej i Wiśniowej w Bielawie”.
- przebudowa i rozbudowa dróg gminnych łączących tereny po byłych zakładach włókienniczych „Bielbaw” – wykonano rozbudowę i przebudowę dróg ul. Władysława Grabskiego, ul. Cmentarnej, ul. Strażackiej, ul. Teatralnej wraz z oświetleniem ulicznym i kanalizacją deszczową;
- przebudowa dróg gminnych łączących obiekty użyteczności publicznej z drogą wojewódzką nr 384 – przebudowa ul. rtm Witolda Pileckiego, ul. gen. Grota Roweckiego od ronda

Powstańców Warszawskich do skrzyżowania z ul. rtm Witolda Pileckiego, ul. gen. Władysława Andersa wraz z infrastrukturą techniczną.

- budowa parkingu z ciągami pieszo-rowerowymi łączącymi go z Dolnośląskim Centrum Nauki Jazdy na Rowerze, Parkiem Miejskim oraz drogą gminną nr 117880D (ul. Parkowa) i drogą powiatową nr 3007D (ul. Wojska Polskiego) – wykonano parking na 56 pojazdów wraz z oświetleniem oraz ciągami pieszo-rowerowymi łączącymi go z „miasteczkiem ruchu drogowego” oraz Parkiem Miejskim;
- wykonano przebudowę zjazdu z ul. Bankowej do placu przy Pomnik Kombatantów;
- budowa bezpiecznych przejść dla pieszych: skrzyżowanie ul. 1 Maja – ul. Obrońców Westerplatte, skrzyżowanie ul. Józefa Piłsudskiego – ul. Jana III Sobieskiego;
- rozbudowa i przebudowa ul. Sportowej – wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej;
- wykonano przebudowę drogi dojazdowej (wewnętrznej) do gruntów rolnych stanowiących przedłużenie ul. Sportowej;
- przebudowa ciągów komunikacyjnych położonych na terenach wokół budynków mieszkalnych – wykonano dojścia, dojazdy oraz utwardzenie terenu położonego przy: ul. Bolesława Chrobrego 3, ul. Obrońców Westerplatte 1A i 2, ul. 1 Maja 25, 27, 29, ul. Poczтовая 8 i 8A.

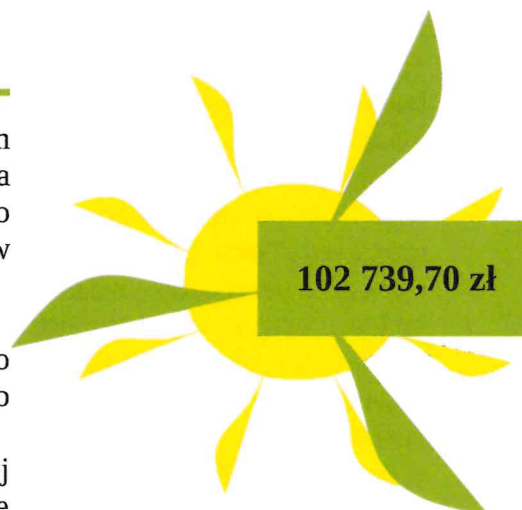
17 Planowanie przestrzenne

Na obszar związany z planowaniem przestrzennym w 2022 r. wydatkowano 102 739,70 zł, czyli niespełna 0,05 % ogółu wydatków Gminy. Środki te przeznaczono głównie na zakup usług z zakresu sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2022 r. dokonano następujących nowych wpisów do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP):

- Uchwała Nr LIV/485/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulicy Wojska Polskiego, Cmentarza Komunalnego i Cegielni w Bielawie – Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 12.04.2022r., poz. 1992. Powierzchnia ok. 76 ha,
- Uchwała Nr LX/523/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulicy Sportowej i Adama Asnyka w Bielawie – Dz. Urz. Doln. z dnia 15.07.2022 r. poz. 3717. Powierzchnia ok. 36,7 ha,
- Uchwała nr LXVI/585/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie bielawskiej oczyszczalni ścieków i ekologicznego centrum odzysku – Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 5 stycznia 2023 r. poz. 106. Powierzchnia ok. 150,7 ha (*uchwalony w roku 2022 r., ale obowiązuje od 19 stycznia 2023 r.*).

Ponadto zmieniono MPZP w następującym przypadku – Uchwała Nr LXIV/553/2022 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 października 2022 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulic Kwiatowej i Stefana Żeromskiego w Bielawie – Dz. Urz. Doln. z dnia 3.11.2022r. Poz. 5240.

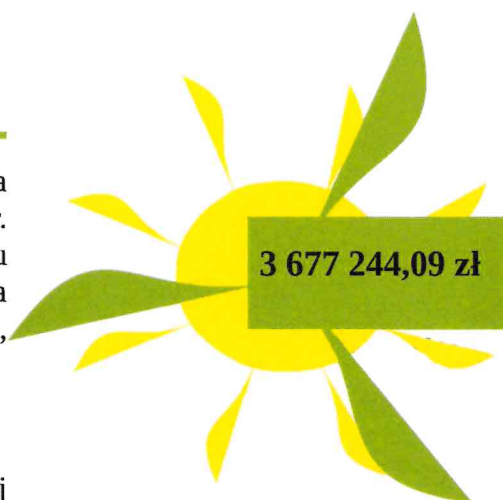

18 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Na obszar związany z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej w 2022 r. wydatkowano 3 677 244,09 zł, czyli 1,87 % ogółu wydatków Gminy. Środki te przeznaczono głównie na działalność Ochotniczej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, obronę cywilną a także zarządzanie kryzysowe.

18.1 Ochotnicza Straż Pożarna

Gmina Bielawa zapewniała gotowość bojową Ochotniczej Straży Pożarnej w Bielawie. Na jej działalność wydatkowała 140 719,43 zł. Ochotnicza Straż Pożarna w Bielawie powstała w 1945 roku, od 1995 roku włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Stan osobowy OSP wynosi 44 członków

zwyczajnych i w tym pięciu członków honorowych.

W 2004 r. utworzona została Jednostka Operacyjno-Techniczna, która składa się ze strażaków OSP i liczy 32 aktywnie działających strażaków.

Strażacy Jednostki Operacyjno-Technicznej posiadają ukończone niezbędne kursy i szkolenia, badania lekarskie, szkolenie BHP oraz ubezpieczenie. Biorą oni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, ćwiczeniach, zabezpieczeniach imprez oraz startują w zawodach.

Każdy strażak Jednostki OSP wyposażony jest w umundurowanie specjalne, maskę Ochrony Układu Oddechowego, rękawice, kominiarkę, buty specjalne oraz hełm. Dodatkowe wyposażenie to aparaty Ochrony Układu Oddechowego, sygnalizatory bezruchu, radiotelefony, latarki, oraz pasy.

Tabela 45. Dane dotyczące działań Ochotniczej Straży Pożarnej w Bielawie w 2022 r.

Nazwa	2022
Požary	80
Miejscowe zagrożenia	90
Fałszywe alarmy	5
Zabezpieczenia rejonu	2
Wyjazdy gospodarcze	12
Ćwiczenia	5

Źródło: Ochotnicza Straż Pożarna w Bielawie

W działaniach ratowniczych wzięło udział 25 strażaków łącznie to 1349 godzin spędzonych w akcji, nie licząc ćwiczeń, wyjazdów gospodarczych i alarmów fałszywych. Najwięcej godzin w działaniach ratowniczych, w których uczestniczył strażak to 224 godz., a najmniej 2 godz.

18.2 Straż Miejska

Na działalność Straży Miejskiej Gmina Bielawa wydatkowała 935 755,03 zł. W 2022 r. Straż Miejska przyjęła 1 552 zgłoszenia. Funkcjonariusze Straży Miejskiej uprawnieni są do stosowania pouczeń, zwracania uwagi, ostrzegania lub zastosowania innego środka oddziaływania wychowawczego, nakładania mandatów karnych oraz kierowania wniosków do sądu w związku z ujawnionymi wykroczeniami. W ubiegłym roku zostały wylegitymowane 2 222 osoby, nałożono 233 mandaty karne na łączną kwotę – 22 250,00 zł, a 1 853 osoby pouczone, zwrócono uwagę, ostrzeżono lub zastosowano inny środek oddziaływania wychowawczego.

Tabela 46. Struktura interwencji Straży Miejskiej Bielawy w 2022 r.

Nazwa	2022
Zakłócanie porządku publicznego	291
Zagrożenia w ruchu drogowym	356
Ochrona środowiska i gospodarki odpadami	295
Zagrożenie życia i zdrowia	147
Zagrożenia pożarowe (katastrofy)	23
Awarie techniczne	84
Zwierzęta	139
Pozostałe zgłoszenia	215

Źródło: Straż Miejska Bielawy

Straż Miejska Bielawy w 2022 r. prowadziła szereg działań związanych z zadaniami statutowymi. Przeprowadzała kontrole stanu sanitarno-porządkowego wszystkich terenów miejskich oraz wiele innych działań mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku na terenie Miasta. W ramach prelekcji funkcjonariusze Straży Miejskiej odwiedzali szkoły i przedszkola.

Podstawowymi celami spotkań i pogadań z uczniami było przekazywanie dzieciom informacji o istniejących zagrożeniach we współczesnym społeczeństwie i skutkach zachowań ryzykownych oraz podstawowych zasad współżycia społecznego. Straż Miejska Bielawy zabezpieczała imprezy i wydarzenia o charakterze kulturalnym, sportowym i religijnym. Także w 2022 r. nawiązała współpracę z jednostkami policji, straży pożarnej, specjalistycznymi formacjami np. Grupą Realizacyjną Komendy Powiatowej Policji w Dzierżoniowie, grupą ratowników drogowych i innymi organizacjami samorządowymi.

18.3 Komisariat Policji

Dane Komisariatu Policji w Bielawie pokazują, że w 2022 r. miało miejsce 596 przestępstw, a ich wykrywalność kształtowała się na poziomie 77,8 %. Na gorącym uczynku zatrzymano 90 osób, doprowadzono do komisariatu 100 osób, a 7 086 osób wylegitymowano.

Tabela 47. Dane dotyczące bezpieczeństwa publicznego w 2022 r.

Nazwa	jednostka	2022
Liczba przestępstw ogółem	szt.	596
Wykrywalność przestępstw	%	77,1 %
Przestępstwa ogólne, w tym:		
kradzieże i uszkodzenia mienia	szt.	121
kradzieże z włamaniem	szt.	44
bójki, pobicia, uszkodzenia ciała	szt.	7
zatrzymania nietrzeźwych kierujących	szt.	51
Liczba wykonywanych służb patrolowych	szt.	3 783
Ilość przeprowadzonych interwencji	szt.	4 637
Liczba osób zatrzymanych, w tym:		
na gorącym uczynku	szt.	90
doprowadzone	szt.	100
poszukiwane przez wymiar sprawiedliwości	szt.	145
Liczba wylegitymowanych osób	szt.	7 086
Liczba wykroczeń ogółem	szt.	1 492
Liczba czynów karalnych ogółem	szt.	10
Liczba wypadków drogowych	szt.	12
Liczba kolizji drogowych	szt.	154 na drodze publicznej 28 poza drogą publiczną
Odnaleziono osób zaginionych	szt.	33
Procedura Niebieskiej Karty	szt.	66
Zabezpieczono mienie u podejrzanych	zł	132 914,00
Odzyskano mienie	zł	112 386,00

Źródło: Komisariat Policji w Bielawie

W 2022 r. funkcjonariusze Policji podejmowali szereg działań profilaktyczno-prewencyjnych na terenie Gminy Bielawa wspólnie ze Strażą Miejską m.in.: dbanie o bezpieczeństwo w miejscach publicznych, jak Camping „Sudety” – głównie sezon letni, Park Miejski, zabezpieczenia meczów piłkarskich oraz imprez sportowych i plenerowych. Przeprowadzono ponad 120 spotkań z obywatelami, w trakcie których realizowane były m.in. programy prewencyjne takie, jak: „Wzorowy Senior”, „Bezpieczne Wakacje”, „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Policja przeciw przemocy w rodzinie”, „Dzielnicowy bliżej nas”.

18.4 Pomoc na rzecz uchodźców

Na obszar związany z pomocą dla uchodźców z Ukrainy m.in. zakwaterowanie i wyżywienie, Gmina Bielawa wydatkowała 2 577 635,86 zł. Całość środków pochodziła z Funduszu Pomocy.

Dzień 24 lutego 2022 r. to najtrudniejszy dzień, jaki zapisał się w historii współczesnej. Od tego dnia, czyli dnia początku agresji Rosji, granicę polsko-ukraińską przekroczyło ponad 12,2 mln uchodźców z Ukrainy. Gmina Bielawa przygotowała około 175 instytucjonalnych miejsc (w 3 punktach pobytu), w których uchodźcy mogli się zatrzymać po ucieczce z kraju. Dla jednych był to przystanek w podróży, dla innych punkt docelowy. Szacuje się, że na terenie Gminy (także w prywatnych kwaterach) przebywało ok. 500 osób.

19 Przedsiębiorczość

Na obszar związany w rozwojem przedsiębiorczości w 2022 r. wydatkowano 15 847 288,63 zł, czyli 8,04 % ogółu wydatków Gminy. Kwotę 198 252,13 zł wydatkowano na opłaty związane z członkostwem w „Stowarzyszeniu Ziemi Dzierżoniowskiej” oraz na realizację II etapu umowy partnerskiej na rzecz opracowania Ponadlokalnej Strategii Rozwoju Aglomeracji Dzierżoniowskiej 2030.

19.1 Inwestycje i działania

Na wydatki inwestycyjne w obszarze rozwoju przedsiębiorczości ze środków własnych wydatkowano 6 786 901,50 zł (+ współfinansowanie z innych źródeł 8 862 135,00 zł). W ramach wydatków sfinansowano:

- wykup udziałów w Bielawskiej Agencji Rozwoju Lokalnego Sp z o. o .w Bielawie z przeznaczeniem na zakup wyposażenia sali multimedialnej (350 000,00 zł)
- przyłącze obiektu Dolnośląskiego Inkubatora Przedsiębiorczości ICT w Bielawie do sieci TAURON Dystrybucja Sp. z o. o., sieci gazowej oraz dzienniki budowy (21 306,50 zł);
- zmodernizowano obiekty przemysłowe o powierzchni zabudowy 874,00 m² i powierzchni użytkowej 2756,63 m² – wykonano instalacje wewnętrzne, w tym sanitarne i elektryczne, CO, wentylację mechaniczną oraz wbudowano wewnętrzny szyb windy. Do dyspozycji przedsiębiorców oddane zostaną pokoje biurowe o różnej powierzchni, kameralne sale spotkań, recepcja, pomieszczenia kuchenne i sanitarne – 15 277 730,00 zł – na finansowanie zadania Gmina Bielawa pozyskała środki zewnętrzne z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 w łącznej kwocie 12 345 256,65 zł.

20 Działalność Urzędu

Na obszar związany z funkcjonowaniem administracji publicznej w 2022 r. wydatkowano 12 936 770,14 zł, czyli 6,57 % ogółu wydatków Gminy.

20.1 Wydatki inwestycyjne

W obszarze działalności administracji publicznej wydatkowano 49 662,94 zł (+współfinansowano 885 690,00 zł). Sfinansowano następujące przedsięwzięcia:

- modernizacja budynków Urzędu Miejskiego (II etap) – dostawa i montaż urządzeń klimatyzacyjnych w pomieszczeniach 13 i 16 w budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Piastowskiej 1 oraz w serwerowni w budynku Urzędu Miejskiego w Bielawie przy ul. Piastowskiej 1 – 30 122,70 zł;
- rozwój cyfrowy Gminy Bielawa oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia – zakup sprzętu – 19 430,10 zł;
- rozwój cyfrowy Gminy Bielawa oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia – usługa doradcza w ramach projektu Cyfrowa Gmina, dostawa sprzętu, audyt – 885 690,00 zł – zadanie sfinansowane w 100 % ze środków z budżetu Unii Europejskiej;

20.2 Sprawy obywatelskie

Urząd Miejski w Bielawie prowadzi szereg działań, które związane są bezpośrednio z mieszkańcami Miasta. W ramach realizowanych działań należy przedstawić dane statystyczne Urzędu Stanu Cywilnego oraz Referatu Spraw Obywatelskich:

Tabela 48. Dane Urzędu Stanu Cywilnego Urzędu Miejskiego w Bielawie za 2022 r.

Zadanie	2022 (szt.)
Sporządzanie aktów stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, zgony)	456
Wydawanie decyzji administracyjnej o zmianie imienia i nazwiska	12
Czynności materialno-techniczne z zakresu rejestracji stanu cywilnego nie skutkujące sporządzeniem aktu stanu cywilnego (sprostowanie, uzupełnienie)	164
Wydawanie zaświadczeń, zezwoleń oraz przyjmowanie oświadczeń	153
Migracja aktów stanu cywilnego do Rejestru Stanu Cywilnego	2 982
Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego (zupełne, skrócone, na druku dwujęzycznym)	3 567
Usuwanie niezgodności w Rejestrze PESEL	4 214
Wpisywanie wzmianek marginesowych (rozwoły, separacje, przysposobienia, śmierć współmałżonka)	507
Wpisywanie przypisków	2 253
Wysyłanie wniosków o przyznanie medali z okazji jubileuszu 50-lecia pożycia małżeńskiego	48 par

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Urząd Stanu Cywilnego

Jak wynika ze statystyk prowadzonych przez Bielawski Urząd Miejski, w ciągu ostatnich 6 lat pogłębił się regres demograficzny. W tym czasie liczba mieszkańców Bielawy zmniejszyła się o 1877 osób i na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 27 340 osób.

Tabela 49. Dane Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bielawie za 2022 r.

Zadanie	2022 (szt.)
Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2022 r.	27 340
Decyzje administracyjne w sprawach meldunkowych	111
Udostępnianie danych z Rejestru PESEL, Rejestru Mieszkańców, Rejestru Zamieszkania Cudzoziemców, udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi	972
Wydawanie zaświadczeń zawierających pełny wykaz danych osoby, której wniosek dotyczy, z Rejestru Mieszkańców, z Rejestru Zamieszkania Cudzoziemców oraz wydawanie zaświadczeń z Rejestru Dowodów Osobistych zawierający pełny wykaz osoby, której wniosek dotyczy	404
Wydawanie decyzji administracyjnej o odmowie udostępnienia danych osobowych oraz wydawanie decyzji administracyjnej o odmowie udostępnienia danych osobowych z Rejestru Dowodów Osobistych	14
Unieważnienia dowodu osobistego w Rejestrze Dowodów Osobistych	183
Ilość wydanych dowodów osobistych	2 787
Usuwanie niezgodności w Rejestrze PESEL	4 204
Nadanie numeru PESEL	131
Czynności materialno-techniczne z zakresu obowiązku meldunkowego	1 166
Wydawanie decyzji administracyjnej w sprawach dowodów osobistych	2
Nadanie numeru PESEL dla uchodźców z Ukrainy	1 048

Źródło: Urząd Miejski w Bielawie – Referat Spraw Obywatelskich

20.3 Dostępność

W 2020 r. na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Urzędzie Miejskim w Bielawie został powołany koordynator ds. dostępności. W 2022 r. koordynator ds. dostępności wraz z zespołem ds. zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami prowadził działania poprawiające dostępność, skupiając się na obiektach Urzędu. Zostały podjęte działania, aby spełnić wymagania nałożone w/w ustawą. W ramach aktywności na rzecz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, został podjęte następujące działania:

- monitorowanie złożenia przeprowadzonego audytu dostępności budynków Urzędu Miejskiego w Bielawie;
- terminowo opublikowano plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- pozyskano środki zewnętrzne, aby zapewnić dostępność w oparciu o przeprowadzony audyt;
- wdrożono nowe technologie i narzędzia, które ułatwią osobom ze szczególnymi potrzebami korzystanie z usług publicznych, np. strony internetowe z funkcjonalnościami dostosowanymi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami osób z niepełnosprawnościami.

20.4 Budżet obywatelski

Budżet Obywatelski, zwany również partycypacyjnym, jest demokratycznym procesem, w ramach którego mieszkańcy współdecydują o wydatkach publicznych.

W skrócie oznacza to, że:

- mieszkańcy zgłaszają propozycje projektów do budżetu, które następnie są analizowane pod kątem możliwości realizacji;
- propozycje projektów, które pomyślnie przeszły weryfikację poddaje się pod powszechne i bezpośrednie głosowanie;

- w efekcie, najwyżej ocenione lub najczęściej wskazywane propozycje projektów przeznaczają się do realizacji – wpisując je do budżetu.

Pieniądze, które zostały przeznaczone na Budżet Obywatelski to wydzielona część budżetu Gminy Bielawa. W 2022 r. do dyspozycji w ramach Budżetu Obywatelskiego było 200 000,00 zł. W plebiscyście mogli brać udział mieszkańcy Bielawy, którzy ukończyli 16. rok życia. W sumie oddano 341 ważnych głosów na następujące projekty:

1. „Budowa boiska do gry w bule w Parku Miejskim” – 287 głosów;
2. „Interaktywny plac zabaw – pomóżmy dzieciom stać się małymi odkrywcami” – 54 głosy.

Zwycięzcą zeszłorocznej edycji plebiscytu został projekt pn. „Budowa boiska do gry w bule w Parku Miejskim”. Jego wartość oszacowano na 195 000,00 zł, dlatego też do realizacji wybrane zostało tylko jedno zadanie.

20.5 Współpraca partnerska

Gmina Bielawa w ramach współpracy między miastami w różnych krajach, która ma na celu wymianę kulturalną, gospodarczą i informacyjną posiada 5 tzw. miast partnerskich. Są nimi: Hronov i Kostelec nad Orlicí (Czechy), Chatham-Kent (Kanada), Lingen (Niemcy) oraz polski Ciechanów. W 2022 r. w dniach 3-6 czerwca z oficjalną wizytą na „Dni Bielawy” przyjechała po raz pierwszy wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej Lingen – Hannelore Scholz. Z okazji obchodów Dnia Samorządu Terytorialnego oraz rocznicy Wolnych Wyborów w 1989 r. w Polsce, w Centrum Poszanowania Energii zorganizowanego grilla, w którym oprócz Hannelore Scholz z rodziną uczestniczyli przedstawiciele bielawskiego samorządu. W dniu 4 czerwca do Bielawy przyjechał burmistrz Hronova – Petr Koleta. W tym dniu przedstawiciele z miast partnerskich oraz bielawskiego samorządu wzięli udział w kolacji, podczas której omawiano dalsze możliwości wzajemnej współpracy. W dniach 9-12 czerwca Burmistrz Miasta Bielawa odbył oficjalną wizytę w partnerskim mieście Bielawy – Lingen. Natomiast w dniu 3 sierpnia Zespół Pieśni i Tańca Poloneziaki po raz 92. reprezentował Miasto Bielawa w wydarzeniu HronOFF zorganizowanym przez czeskie Miasto Hronov. Wyjazd ponad 50-osobowej grupy możliwy był dzięki realizowanemu programowi pod nazwą „Kultura bez granic – polsko-czeska współpraca przy organizacji wydarzeń kulturalnych” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska-Polska 2014-2022 za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

20.6 Roczny Program Współpracy Gminy Bielawa z Organizacjami Pozarządowymi z 2022 r.

W 2022 r. współpraca z organizacjami pozarządowymi Gminy Bielawa odbywała się w oparciu o obowiązujące przepisy:

1. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
2. uchwałę Nr XLVII/428/2021 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie Roczno Programu Współpracy Gminy Bielawa z Organizacjami Pozarządowymi w 2022 r.

W § 10 w/w uchwały zostały określone następujące wskaźniki realizacji programu:

1. liczba organizacji pozarządowych, które podjęły się we współpracy z Gminą realizacji zadania publicznego na rzecz lokalnej społeczności – **33**;
2. wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych (w rezerwie celowej dla organizacji pozarządowych) – **1 400 000,00 zł** (rozdysponowano kwotę 1 396 150,00 zł; rozliczono 1 391 785,22 zł), natomiast ze środków przeznaczonych na profilaktykę uzależnień – **102 000,00 zł** (rozdysponowano łącznie

92 000,00 zł). Wszystkie środki finansowe na realizację zadań publicznych zostały rozdysponowane głównie w trybie konkursów na realizację zadań publicznych, jak również w tzw. trybie pozakonkursowym (na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie);

3. liczba umów zawartych na realizację zadań publicznych – **58**;
4. liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane przez Gminę z przyczyn realizatora – **0**;
5. liczba organizacji podejmujących po raz pierwszy zadanie publiczne w oparciu o dotację – **1**;
6. liczba zrealizowanych umów w ciągu roku budżetowego, na które udzielono dotacji:
  - 1) do 5 000 zł – **11**,
  - 2) powyżej 5000 zł – 20 000 zł – **33**,
  - 3) powyżej 20 000 zł – **14**.

Cele programu zostały określone w § 3 wyżej wskazanej uchwały. Były to:

1. budowanie społeczeństwa obywatelskiego, poprzez umacnianie w świadomości bielawian poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną, swoje otoczenie i tradycje,
2. pobudzanie innowacyjności i konkurencyjności poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych,
3. wzmocnienie merytoryczne i instytucjonalne organizacji,
4. wzmacnianie różnorodności oferty, w szczególności kulturalnej, sportowej i edukacyjnej w Bielawie,
5. wspieranie działań zmierzających do integracji podmiotów realizujących zadania własne gminy.

Realizując cel wymieniony w punkcie 3, Gmina wspierała organizacje pozarządowe pozafinansowo (była to np. pomoc w pisaniu pism, umożliwianie korzystania z zasobów lokalowych, umieszczanie informacji o działaniach organizacji w "Wiadomościach Bielawskich" oraz na stronie um.bielawa.pl, umożliwienie promocji lokalnych organizacji w trakcie imprez miejskich).

Organizacje pozarządowe były angażowane do działań zmierzających do integracji podmiotów realizujących zadania własne Gminy, w związku z czym były zaproszone np. do współdziałania w Jarmarku Bożonarodzeniowym" (co wpisywało się w cel 5 Programu).

Pozostałe cele Gmina osiągnęła dofinansowując realizację zadań publicznych (zarówno w trybie tzw. konkursowym, jak i pozakonkursowym).

Przed przystąpieniem do przygotowywania projektu uchwały Roczno Programu Współpracy Gminy Bielawa z Organizacjami Pozarządowymi w 2023 r. organizacje pozarządowe zostały zapytane o ich plany działań na kolejny rok. Na bazie tych informacji zaplanowano priorytetowe do realizacji zadania publiczne w 2023 roku, które zostały ujęte w Rocznym Programie Współpracy na kolejny rok.

Z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wynika obowiązek konsultowania z organizacjami pozarządowymi rocznego programu współpracy. Konsultacje projektu Roczno Programu Współpracy Gminy Bielawa z Organizacjami Pozarządowymi w 2023 r. trwały od dnia 8 listopada 2022 r. do dnia 20 listopada 2022 r. Projekt uchwały wraz z formularzem konsultacyjnym został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej oraz rozesłany do wszystkich zaproszonych na spotkanie organizacji. Podsumowanie konsultacji miało miejsce w trakcie spotkania zorganizowanego w dniu 21 listopada 2022 r.

21 Indeks tabel

- Tabela 1. Wykaz dokumentów strategicznych i programowych obowiązujących na terenie Gminy Bielawa w 2022 r.
- Tabela 2. Realizacja Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bielawa na lata 2014-2020
- Tabela 3. Zestawienie zmian w planie dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów w 2022 r.
- Tabela 4. Wykonanie budżetu Gminy w zestawieniu ogólnym za 2022 r.
- Tabela 5. Wykonanie budżetu Gminy wg działów klasyfikacji budżetowej za 2022 r.
- Tabela 6. Realizacja dochodów Gminy wg źródeł i rodzaju za 2022 r.
- Tabela 7. Kategorie dochodów własnych w 2022 r.
- Tabela 8. Realizacja wydatków Gminy wg rodzaju w 2022 r.
- Tabela 9. Wykaz aktywnych pożyczek wraz z kwotą pozostałą do spłaty na dzień 31 grudnia 2022 r.
- Tabela 10. Wykaz środków zewnętrznych pozyskanych przez Gminę w 2022r.
- Tabela 11. Dane dotyczące infrastruktury technicznej w 2022 r
- Tabela 12. Dane o wyrobach zawierających azbest na terenie Gminy Bielawa (kg)
- Tabela 13. Realizacja działań na rzecz Ochrony Środowiska w 2022 r.
- Tabela 14. Remonty kanalizacji deszczowej wykonane w 2022 r.
- Tabela 15. Realizacja wykonania Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Kanalizacyjnych dla Gminy Bielawa 2022-2025 w 2022 r.
- Tabela 16 Realizacja Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bielawa w roku 2022.
- Tabela 17. Wydatki w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bielawa w roku 2022
- Tabela 18. Liczba dzieci w przedszkolach i żłobkach
- Tabela 19. Liczba dzieci w szkołach
- Tabela 20. Stypendia w 2022 r.
- Tabela 21. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2022 r.
- Tabela 22. Wykaz działań zrealizowanych przez żłobki publiczne w 2022 r.
- Tabela 23. Wykaz działań zrealizowanych przez przedszkola publiczne w 2022 r.
- Tabela 24. Wykaz działań zrealizowanych przez szkoły publiczne w 2022 r.
- Tabela 25. Realizacja działań w ramach Strategii Rozwoju Oświaty w Gminie Bielawa na lata 2017-2022
- Tabela 26. Działania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zrealizowane w 2022 r.
- Tabela 27. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bielawie w 2022 r.
- Tabela 28. Szkolne stypendia sportowe w roku szkolnym 2021/2022
- Tabela 29. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2022 r.
- Tabela 30. Przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi i ustawy o narkomanii w 2022 r.
- Tabela 31. Realizacja wskaźników Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bielawie na 2022 r.
- Tabela 32. Wydatki z funduszu pomocy społecznej wg powodów trudnej sytuacji w 2022 r.
- Tabela 33. Wydatki z funduszy pomocy społecznej w 2022 r.
- Tabela 34. Wydatki na świadczenia rodzinne i opiekuńcze w 2022 r.
- Tabela 35. Niebieskie karty w 2022 r.
- Tabela 36. Realizacja wskaźników Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023 w 2022 r.

Tabela 37. Realizacja działań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielawy na lata 2018-2022 w 2022 r.

Tabela 38. Bezdomność w 2022 r.

Tabela 39. Bezrobocie na terenie Gminy Bielawa w 2022 r.

Tabela 40. Pomoc mieszkaniowa w 2022 r.

Tabela 41. Wspieranie rodziny w 2022 r.

Tabela 42. Zasoby komunalne Gminy w 2022 r.

Tabela 43. Gospodarka nieruchomościami w 2022 r.

Tabela 44. Realizacja gospodarki nieruchomościami w 2022 r.

Tabela 45. Dane dotyczące działań Ochotniczej Straży Pożarnej w Bielawie w 2022 r.

Tabela 46. Struktura interwencji Straży Miejskiej Bielawy w 2022 r.

Tabela 47. Dane dotyczące bezpieczeństwa publicznego w 2022 r.

Tabela 48. Dane Urzędu Stanu Cywilnego Urzędu Miejskiego w Bielawie za 2022 r.

Tabela 49. Dane Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bielawie za 2022 r.

